

Svedčit' o viere

Dynamické
kresťanské svedectvo s výzvou

H. Eddie Fox
George E. Morris

ECM.✱1997

This page was created using **Nitro PDF** trial software.

To purchase, go to <http://www.nitropdf.com/>

H. Eddie Fox a George E. Morris

Svedčiť o viere

Z anglického originálu Faith-Sharing

preložila Lenka Procházková

Jazyková a štylistická úprava: Samuel Spišiak

Vydalo vydavateľstvo ECM s.r.o.

Bratislava 1997

Copyright 1986 by the World Methodist Council.

All rights reserved

Slovenský preklad

© Vydavateľstvo **ECM** spol. s r. o.

Všetky práva vyhradené

ISBN

This page was created using **Nitro PDF** trial software.
To purchase, go to <http://www.nitropdf.com/>

NA PAMIATKU HARRYHO DUNMANA,

ktoreho služba bola praktickým príkladom

zasväteného a úprimého

SVEDECTVA O VIERE

PREDSLOV

Túto prepotrebnú a aktuálnu knihu uvítajú všetci, ktorí túžia po obnovení živej osobnej evanjelizácie, ktoré môže priniesť do každého zboru svedectvo o viere. Nestáva sa často, že sa v takej rovnováhe stretne teória s praxou. Laici tu nájdu inšpiráciu a motiváciu pre svoje povolanie šíriť evanjelium. Objavia tu aj praktické podnety, ako sa na túto úlohu vyzbrojiť.

Kniha môže byť aj výborným nástrojom pre kazateľov a ostatných, ktorí sú zodpovední za praktickú prípravu ľudí na evanjelizačné účely. Mnohí túžime po primeranej pomoci pri výchove druhých ako svedčiť o viere. Princípy orientované na túto úlohu a sústava zásad tejto knihy nám v tom môžu pomôcť.

Som rád, že táto kniha nehovorí len o spôsobe, ani nie je iba výzvou, je zakotvená v kresťanskom záujme o ľudí. O viere musíme hovoriť, nie iba kvôli cirkvi, ale pre zodpovednosť za ľudí, ktorí k nej patria. Kniha je tiež významným zdrojom, z ktorého sa môžeme presvedčiť, že autori si uvedomujú svoju zodpovednosť za rast cirkvi. Ich záväzok k nej nie je reflexívne inštitučná pýcha, ale vyplýva z nadšenia pre svedectvo o evanjeliu. Títo ľudia môžu začať vnímať Božiu milosť, ktorá sama prináša spasenie.

Autori si uvedomujú svoje korene v praktickom kresťanstve, ktoré pozná každodenný život, a ktoré je pôsobiskom pre živé učeníctvo. Vidia každého kresťana ako „povolaného“ človeka, ktorý sa môže zapojiť do Božieho plánu „kráľovstva kňazov“ - do kráľovstva svedkov o viere.

Nepoznám iných dvoch ľudí, ktorí by boli viac oprávnení napísať takúto knihu. George Morris a Eddie Fox sa vyznamenali na poli evanjelizácie a zvesti o viere. Štúdiom a skúsenosťami stali sa autoritami v teoretickom i praktickom svedectve.

Zvolili ma za predsedu Výboru pre svetovú evanjelizáciu (World Evangelism Committee), Svetovej metodistickej rady (World Methodist Council), slúžil som tu päť rokov (1986-91). Je obzvlášť významné, že táto kniha sa bude publikovať na začiatku mojej práce v takejto zodpovednej oblasti. Táto kniha má byť súčasťou našej vznikajúcej Knižnice svetovej evanjelizácie (World Evangelism Library). George Morris a Eddie Fox sú významnými vodcami v svetovej evanjelizácii. Teším sa preto na budúcnosť, v ktorej s nimi budem spriaznený pri úlohe, ktorá vyžaduje viac úsilia, ako kedykoľvek predtým sme mohli vyvinúť. Do tejto úlohy povoláva Ten, pred ktorým sa raz sklonia všetky kráľovstvá tohto sveta.

Kniha obsahuje teológiu - pevne kresťanskú a napísanú populárnym štýlom. Sú tu aj inštrukcie - jasné a praktické. Nachádza sa tu výzva - v mene Toho, ktorý dal prikázanie: „Choďte do celého sveta a kážte evanjelium.“ Nachádza sa tu záujem - „svet môže uveriť“, takže kresťania musia hovoriť o svojich skúsenostiach.

Píšem tento predslav s modlitbou, aby tí, ktorí ho čítajú, stali sa „činiteľmi Slova“.

Maxie D. Dunnam

PODAKOVANIE

Pisatelia sú vďační niekoľkým autorom a vydavateľom za povolenie citovať z ich prác. Sme obzvlášť vďační všetkým tým, ktorých myšlienky sa prešmykli do nášho vedomia a usadili sa tu ako naše vlastné. Informovali nás mnohí učitelia, autori, kolegovia a priatelia, takže by bolo nemožné poďakovať sa všetkým týmto ľuďom.

Zvlášť vzdávame vďaku nespočetnému množstvu kazateľov a laikov z celých Spojených štátov a z celého sveta, s ktorými sme sa rozprávali, vytvorili a overili si materiály, ktoré sú obsiahnuté v tejto knihe. Snažili sme sa reagovať na každý návrh. Tento proces „testovania poľa“ obohatil autorov a my veríme, že zvýši hodnotu tejto knihy.

Kapitoly III, IV a VII boli pôvodne Denmanovými prednáškami. Sme vďační Nadácii pre evanjelizáciu (Foundation on Evangelism) za sponzorstvo týchto prednášok a za dôveru, že zahrnutie týchto kapitol patrične poctí Harryho Denmana, ktorému sme venovali celú knihu. Druhá kapitola pôvodne vyšla v Službe a misii (Ministry and Mission), ktorú napísala Barbara Brown Taylorová. Počas písania knihy sme spolupracovali a prispeli sme myšlienkami vo všetkých oblastiach.. Identifikovali sme osobné skúsenosti.

Nefalšovanú vďaku vyjadrujeme Julii D'Andreaovej, Shirley Clementovej, Therese Santillanovej, Mary Nell Foxovej a Barbare Morrisovej za ich pomoc pri príprave rukopisov. Najmä sme vďační Shirley Clementovej za to, že na konci každej kapitoly napísala cvičenia Zamysli sa a konaj.

Na konci každej kapitoly sú návrhy na zamyslenie a činnosť. Tieto myšlienky sa môžu použiť individuálne, ale aj v skupinkách. Pre každú kapitolu je tam zahrnutých niekoľko možností. Snáď by ste si radi vybrali tie možnosti, ktoré budú najvhodnejšie.

Pri písaní tejto knihy sme sa snažili nasledovať vedenie Ducha Svätého. Ale, ak sme niečo zle pochopili, preberáme celú zodpovednosť. Je našou úprimnou modlitbou, aby čitateľ využil tieto materiály ako praktickú pomoc, ktorá má teologický a biblický podklad. Žijeme v nádeji, že Boh použije tento materiál, aby po celom svete znásobil kresťanov, ktorí hovoria o svojej viere.

George E. Morris
Inštitút pre svetovú evanjelizáciu
Candlerova teologická škola
Emorská univerzita

H. Eddie Fox
Výkonný riaditeľ pre evanjelizáciu

Prvá kapitola

SVEDČIŤ O VIERE JE BOŽÍ PLÁN

V sídle zástupcu veľvyslanca v istej juhoamerickej krajine sa zhromaždilo 150 ľudí. Medzi nimi boli anglicky hovoriaci účastníci, ktorí sa len nedávno prisťahovali do mesta. Väčšina z nich bola vládnymi zamestnancami, alebo pracovníkmi medzinárodných spoločností. Navyše tam bolo dvadsaťpäť duchovných zo Strednej a Južnej Ameriky. Títo duchovní sa zúčastnili na konferencii, ktorá sa konala v meste a na recepciu prišli, aby počuli misionárovo rozprávanie o jeho službe medzi príslušníkmi kmeňa na veľmi vzdialených miestach. Ako obyčajne, premietali sa diapozitívy a rozprávali sa príhody.

Misionár rozprával o tom, že keď mal desať rokov, prišiel ta so svojim otcom, ktorý bol kresťanským misionárom. Vyrástol v spoločenstve kmeňa a naučil sa jazyk týchto ľudí. Po ukončení školy v Spojených štátoch vrátil sa ta ako misionár. Viac ako dvadsať rokov pracoval na preklade Novej zmluvy do jazyka ľudí tohto kmeňa.

Po skončení svojho prejavu sa opýtal, či má niekto nejakú otázku. „Sú tam aj tigre?“ „Ó, áno, sú tam tigre! Pamätám sa na to, ako som strávil svoju prvú noc vonku v džungli na bambusovom lôžku. Počul som hluk. Opýtal som sa svojho sprievodcu: ‘Čo je to?’ ‘To je len tiger; spokojne spíte,’ odpovedal. Nuž a keď je to len tiger, tak pokojne nespíte!”

Ďalšia otázka sa týkala jedálneho lístka a stravy. Všetky otázky boli podobné okrem jednej, ktorú položil ktosi mimo skupiny duchovných. „Pane, povedali by ste mi, prosím, prečo by sa títo ľudia mali stať kresťanmi? Prečo by ste im mali hovoriť o tom vašom Bohu? Odkiaľ máte právo meniť ich?” Nastalo ticho - veľké ticho.

Táto skúsenosť jedného z prítomných pisateľov, vyvoláva otázky mnohých ľudí v našej spoločnosti. Je to základná otázka: Prečo? Mnohí ľudia v cirkvi aj mimo nej si kladú otázku: Prečo by sme mali iným rozprávať - svedčiť o kresťanskej viere?

Touto otázkou sa vyvoláva veľa predstáv. Niektorí z nás si predstavujú osvietených ľudí, ktorí prinášajú pohanom náboženstvo. Táto predstava vytvára napätie v mysliach mnohých ľudí. Dokonca aj v cirkvi vzniká otázka: „Prečo rozprávať o viere? Neviete, že náboženstvo je súkromnou vecou? Nechceme predsa ľudí manipulovať. Sme tu, a ak ľudia chcú kresťanskú vieru, prídu do zboru tak isto, ako keď idú do obchodu nakupovať potraviny.” Možno to nehovoríme presne takto priamo, ale svojimi skutkami a postojmi odhaľujeme hĺbku svojej neistoty: Prečo svedčiť o viere?

Táto otázka je taká významná, že sa ňou budeme zaoberať v dvoch kapitolách. V tejto kapitole sa zamyslíme nad dvoma základmi biblického učenia: Hovoriť - svedčiť o viere je založené na Božej prirodzenosti a súčasne je to aj odpoveď na prirodzenú potrebu človeka.

BOH, KTORÝ HĽADÁ

Po prvé, hovoriť - svedčiť o viere je Boží plán; celý tento proces začal Boh. Pre kresťana je vzťah Boha k človekovi sústredený v osobe Ježiša Krista. Prirodzene by sa o tomto vzťahu dalo veľa hovoriť, ale stredobodom pre kresťana je Boží skutok v Ježišovi Kristovi. Z tejto perspektívy sa pozeráme a vnímame celé dianie.

Boh hľadá. Je to Boh, ktorého podstata sa ukázala v stvorení a v božskej moci vytvoriť nové ľudstvo po tom, keď sa ľudia odvrátili v neposlušnosti a v hriechu. Skutočnosť hovorí, že Boh si chce vytvoriť vzťah s každým stvorením. Boh tvorí z ničoho, tvorí poriadok v chaose a vyhlasuje stvorenie za dobré. Boh stvorí muža a ženu a vyhlási, že to bolo veľmi dobré. Stvoriteľ vytvára poriadok v stvorení a ľudstvu dáva dôstojnosť a slobodu odpovedať na Božie pozvanie zapojiť sa do plnosti stvorenia. Božiu nekonečnú lásku môžeme vidieť nielen v stvorení, ale aj v Božej stálej múdrosti, ktorá je na tomto svete. Boh sa stará a aktívne pôsobí v ľudských dejinách. Božím nezmeniteľným cieľom je vytvoriť na zemi kráľovstvo, ako je na nebi. Toto je ústredná téma Biblie. Boh zotrváva so stvorením až do úplného naplnenia svojich plánov.

Boh sa vznáša nad svojim stvorením aj napriek jeho neposlušnosti, svojvôli a napriek jeho odmietaniu zasvätenia sa Bohu. Boh smeruje k tomu, aby spasil a obnovil vzťah s pyšnou, zlomenou a hriešnou ľudskou prirodzenosťou. Od počiatku stvorenia je hľadanie vzťahu základnou a Božou požiadavkou. Boh hľadá, presviedča a skúma. A tak spasenie je Božím plánom.

Všimnite si v pôsobení evanjelia, koľko ľudí „našlo Boha” vlastne na úteku od Neho. Otázku, ktorú dal Adamovi a Eve, dáva celému ľudstvu: „Kde si?” Zmysel evanjelia je zmyslom Božieho hľadania. A čo viac, vidíme tu Boha ako osloboditeľa, ktorý oslobodzuje ľudí. Skôr, ako vyriekol Boh prvé prikázanie desatora, vyhlásil: „Ja...som Ťa vyviedol z Egypta” (Ex 20,2). Desať prikázaní musíme vidieť v tomto svetle. Prikázania nezachovávame preto, aby nás Boh oslobodil; prikázania sú vyjadrením poslušnosti Bohu, ktorý už niečo pre naše oslobodenie urobil. V ľudskej histórii Boh koná ako Spasiteľ. Paul Sherer píše: „ Od začiatku do konca biblickí pisatelia zaoberajú sa najskôr a najmä slávnymi Božími záchrannými skutkami. Historik ich zaznamenáva, proroci ich hlásajú a žalmisti ich oslavujú.”

Starozmluvní proroci ukazovali na prichádzajúci deň, keď Boh umožní tento nový vzťah ucelenosti medzi Stvoriteľom a stvorením. Jeremiáš sa teší na to, keď Pán učiní novú zmluvu:

Lebo toto bude zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraela po oných dňoch: Svoj zákon vložím do ich vnútra a napíšem im ho do srdca; ja budem ich Bohom a oni budú mojim ľudom (Jer 31,33).

Izaiáš očakával Mesiáša, ktorý mal prísť a ustanoviť spravodlivú vládu:

Lebo dieťa sa nám narodilo, syn nám je daný; na jeho pleciach spočinie kniežatstvo... Veľká bude jeho vláda a nebude konca pokoju na tróne Dávidovom a v jeho kráľovstve, lebo ho upevní právom a spravodlivosťou odteraz až naveky. Horlivosť Hospodina mocnosť to urobí (Iz 9,5-6).

Toto sú jasné skutky Pána. Boh preberá iniciatívu a zjavuje sa. Preto, keď sa Ježiš narodil, bolo tam spoločenstvo ľudí, ktorí sa na tomto čine plne zúčastňovali.

Ježišov príchod bol najjedinejším vyjadrením Božej iniciatívy vytvoriť si vzťah s celým stvorením. Boh zariadil, aby nebeský chór ohlásil dobrú novinu obyčajným ľuďom, pastierom. A dokonca nebesá to zvestovali múdrym ľuďom toho času. Ježišovo narodenie, život, smrť a vzkriesenie bolo vyvrcholením Božieho plánu spasenia. Tieto dejinné udalosti sa mali ohlásiť celému svetu (Lk 24,45-49). Preto pre kresťana je základnou pravdou „A to Slovo stalo sa telom, prebývalo medzi nami” (J 1,14).

Ježiš použil veľa obrazov, ktoré poukazujú na Boží charakter hľadania. Hovoril o pastierovi, ktorý mal sto oviec a jedna sa stratila. Pastier opustil tých deväťdesiatdeväť a išiel hľadať tú jednu stratenú, kým ju našiel. Keď ju našiel, začal sa radovať.

Potom Ježiš rozprával príbeh o mládencovi, ktorý opustil domov svojho otca a odišiel do ďalekej krajiny. Tento mladík po neúspechu, strate, hlade a beznádeji dostal rozum a vrátil sa domov k otcovi. Všimnite si Boží obraz v tomto podobenstve. Ježiš povedal, že keď tento syn bol ešte ďaleko, otec ho zbadal. Otec bežal, aby sa stretol so svojím synom. Otec ho objal a pobozkal. Odpoveďou syna na otcovo konanie bolo vyznanie a pokánie. Potom začala oslava, pretože syn, ktorý bol mŕtvý ožil - syn, ktorý bol stratený sa našiel. Ale to nie je koniec príbehu.

Druhý syn pracoval na poli. Keď prichádzal domov počul hudbu a tanec. Neprijemne sa ho to dotklo a bol nahnevaný a odmietol zúčastniť sa na oslave. Otec vyšiel a prehováral ho, ale on odmietol ísť na slávnosť. Tento samospravodlivý, žiarlivý, starší brat sa hneval, pretože jeho otec usporiadal takúto oslavu pre syna, ktorý premrhal svoje dedičstvo. Ale zázrak nad zázraky, otec povedal svojmu staršiemu synovi: „Ty si vždy so mnou a všetko, čo mám je tvoje.” Keď niekto číta alebo počuje tento príbeh, prenasleduje ho otázka: prišiel starší brat napokon na tú oslavu alebo nie? Nevieme, ale príbeh sa končí, keď je otec ešte stále vonku. Boh je milostivý, hľadá, pozýva.

Svedčíme druhým o svojej viere, pretože oslavujeme Boha, ktorého podstatou je zjavenie seba. Svedectvo o viere sa nezačína u nás, ale u Boha. Je to Boží plán. Môžeme to vidieť v piesni Johna Newtona „Tá vzácna milosť” (Amazing Grace), v ktorej sa spieva: „Bol som stratený, ale teraz som nájdený.” A čo viac, Francis Thomson vidí Boha ako konajúceho „Lovca nebies.” Boh nás hľadá dlho predtým, ako my hľadáme Jeho. Božia láska a milosť nás vskutku sprevádzali po všetky dni nášho života. Pán ide s nami cez zelené polia, popri tichých vodách i cez údolie najväčšej tmy. Preto každé zvažovanie svedectva o viere musí mať korene v pochopení živého Boha, ktorý sa zjavuje ako Immanuel, „Boh je s nami”.

Vidíme, ako veľmi sa k nám Boh približuje, hľadá nás, volá nás a uschopňuje nás prísť k novému životu. Videli sme, že je to Boh, ktorý je iniciátorom pri ustanovení novej zmluvy a vzťahu s celým stvorením. Hovorenie o viere je Božím plánom.

L'UDSTVO POTREBUJE KREŠŤANSKÚ VIERU

O kresťanskej viere hovoríme aj preto, lebo ju ľudia potrebujú. Človek sa svojou svojvôľou odvracia od Boha v neposlušnosti. Tento porušený vzťah vyúsťuje do stratenosti, odcudzenia, do ľahostajnosti. Svojou pýchou a neposlušnosťou sa ľudstvo pokúša Bohu schovať, ale zisťuje, že takéto pokusy sú celkom zbytočné. Odmietnuť božské pozvanie znamená zničiť celistvosť. Hriech (porušený vzťah s Bohom) je tragickým následkom našej svojvôle a neposlušnosti. Ovocie tohto odvrátenia od Boha znamená byť zajatý svoju vlastnou prevrátenou predstavou o sebe, o druhých a o svete. Toto oddelenie od Boha má tragické následky pre celé ľudstvo. Všetci dovedna sme zajatcami. Leander Keck nám pripomína, že „hriech nie je len uzlom na duši“. Hriechom sa myslí tak narušený vzťah s Bohom, ako aj špecifické skutky, ktoré znesväcujú Božiu vôľu a podstatu ľudstva. Ľudstvo je v situácii vinníka. Ľudia sa rodia, takpovediac, s hypotékou. Rodia sa do rodiny s úžasným stohom nezaplatených účtov a na toto konto sa im ešte pripočítavajú ich nové previnenia.

Preto veriaci sú povolani na to, aby hovorili o viere, lebo ľudstvo je toho hodné a potrebuje to. Ľudia majú vysokú hodnotu a cenu, pretože Boh ich stvoril na svoj obraz a vyhlásil, že to bolo veľmi dobré. Vlastne Boh povedal, že sú „veľmi dobré“. Toto dôležité vyhlásenie potvrdzuje aj skúsenosť jedného z autorov s jeho dieťaťom. Jeden z jeho synov, dvojčiek, sa rozhodol, že na praktické vyučovanie na základnej škole na hodinu fyziky zostaví mapu hviezdnej oblohy. Vyrobil si „hvezdársky ďalekohľad“ a zmapoval zdanlivé pohyby Veľkého voza okolo Polárky. Na to, aby sa mapovali hviezdy, bola studená noc; a tak otec a syn išli von o 20.00, o 22.00 a o polnoci. Otec sa triasol od zimy, ale syn bol veľmi vzrušený! Zaznamenal, že hviezdy sú presne tam, kde majú byť. Nakoniec vyhlásil: „Ocko, všetko je to také milé a usporiadané, však?“ A ocko mu odpovedal: „Iste je to tak, synček a vieme aj, kto to tak urobil. A vieme, že ten istý Boh učinil aj nás.“ Toto je ilustrácia biblického zjavenia. Boh vyhlasuje cenu stvorenia, ktorá zahŕňa vysokú hodnotu ľudstva.

Veľkou tragédiou je, že sa odmieta pozvanie podieľať sa na plnosti stvorenia. Hriech je odvrátenie od Boha, od blížnych a od stvorenia; je to ponorenie sa do seba. Pretože sa ľudstvo Bohu odcudzilo, v beznádeji sa snaží ukryť sa pred Bohom, a tak tápe v tme.

V našej spoločnosti nie je ťažké zbadáť rozpor medzi Božou víziou a ľudskou realitou. Zotročenie ľudí sa neprejavuje len v ľudskom srdci, ale tiež aj v panstvách tohto sveta (Ef 6,12). Pred niekoľkými rokmi sa tešila veľkej popularite kniha „Ja som v poriadku, ty si v poriadku“ (I'm OK, You're OK). Mnohým ľuďom veľmi pomohla spoznať seba a nadobudnúť úctu k sebe. Ale niektorí sa pýtali. „Ak ja aj ty sme v poriadku, tak kto potom spôsobuje všetky tie problémy?“ Keď sa pozrieme na surovosti, ktoré páchajú ľudia na druhých a keď vidíme, ako niektoré nespravodlivé systémy zotročujú ľudí, uvedomíme si, že je nevyhnutné, aby sa podstata človeka zmenila kresťanským obrátením. Len Stvoriteľ to môže uviesť do správnych koľají. Wesley hovoril o „náchylnosti k hriechu“ - a to je základné porušenie, ktoré potrebuje spásanosnú moc: tá je však mimo nás.

BOŽIA PODSTATA

Doteraz sme zdôraznili dve základné príčiny, prečo hovoriť druhým o svojej kresťanskej viere: 1. Dobrá správa o Bohu, ktorý hľadá, 2. veľká potreba ľudí. Dobrá správa spočíva v tom, že Boh v osobe Ježiša Krista konal jedinečne a cez toto zjavenie ponúkol dar odpustenia a nového života tým, ktorí odpovedajú v pokání a vo viere. Toto je zvesť, ktorá je hodna toho, aby sme o nej hovorili!

Napokon, ak naša zvesť o viere má byť nenútená a prirodzená, musíme mať jasný vzťah k Bohu. To, čomu o Bohu veríme, mení odpoveď, ktorú Mu dáme, spôsob akým žijeme a svedectvo o viere s druhými. Pred niekoľkými rokmi v období, keď bola rukojemnícka kríza, keď aj uniesli lietadlo spoločnosti TWR a spôsobili hroznú odyseu nasledujúce dni v Bejrúte, jeden z autorov bol práve u holiča. Na televíznej obrazovke sa objavil záber lietadla TWR a jeho kapitána počas interview, plného emócií. V pilotnej kabíne stál mladý muž a počas toho, ako kapitán hovoril, mieril muž zbraňou na kapitánovu hlavu. Jeden z mužov u holiča povedal: „Pán kazateľ, viete niečo o isla-

me?“ „Áno, mám o tom nejakú znalosť,“ znela odpoveď. Muž pokračoval: „Pozrite, hovoria, že ich boh, Alah, im hovorí, aby to robili.“ Bolo zrejmé, že tento muž o tom hlboko rozmýšľal. Nakoniec znovu prehovoril: „Viete, pán kazateľ, iste je rozdiel v tom, v akého boha veríte, či nie?“ Aká hlboká myšlienka! Náš postoj je podmienený tým, ako rozumieme Božej podstate.

V knihe Jamesa Michenera, Zdroj (The Source) máme podmanivú ilustráciu, ako rozumieť tomu, ako Boh ovplyvňuje naše konanie. Táto kniha rozpráva o tíme archeológov, ktorí kopali v starobyľom meste v Svätej zemi. Keď bolo mesto v starodávnych časoch zničené ohňom vojny, stavitelia nešli o pár kilometrov ďalej stavať nové mesto. Postavili ho však na troskách starého mesta. Počas stáročí ako výsledok tohto procesu vznikol obrovský násyp, ktorý sa nazýva „tel“. Tak vznikol napríklad názov Tel Aviv. Tým, že archeológovia postupne odstraňujú vrstvu po vrstve a preskúmajajú všetky fakty, môžu zistiť, aký bol život v rôznych érach dejín. Toto je doslovne opísaná myšlienka, ktorú Michener použil v svojej knihe.

Kniha obsahuje stať, ktorá vykresľuje život v tej oblasti dávno pred vznikom židovského náboženstva a jeho viery v jedného pravého Boha. Autor podáva grafický obraz mladej ženy, ktorá stojí vo dverách svojho domu a pozerá sa na to, ako manžel berie ich prvorodené dieťa do chrámu, aby ho obetovali ako ľudskú obeť pohanskému bohu úrodnosti. To mal byť čin vďaka. V tomto starodávnom náboženstve sa verilo, že na to, aby si ľudia zaistili úrodu v rodine a na hospodárstve, museli obetovať svoje prvorodené dieťa. Srdce matky je zlomné. Snažila sa pripraviť na tento hrozný moment počas celej ťarchavosti, nič ju však nemohlo zbaviť tejto bolesti a útrap. Rinú sa jej slzy po líkach.

Neskôr vidíme tú istú ženu, ako stojí vo dverách. Teraz sa však pozerá na to, ako jej muž ide do chrámu súložiť s chrámovými prostitútkami. To bol tiež oslavný skutok, ktorý zaisťoval úrodnosť v rodine a na hospodárstve. Po jej líkach sa lejú slzy, ukáže na svojho muža a hovorí: „Keby mal iného boha, bol by z neho iný muž.“ Chápanie Božej podstaty robí rozdiely.

Boh, zjavený v Ježišovi Kristovi je svätý, veľký, dobrý a milostivý. Podávať zvesť o viere je zakorenené v živom Bohu milosti a slávy. Hovoriť o viere je Božím plánom. V nasledujúcej kapitole ukážeme, že o viere hovoríme kvôli tomu, aby sme poukázali na Božiu milosť a aby sme ďakovali za ňu.

ZAMYSLI SAA KONAJ

1. Ako by ste odpovedali na otázku, položenú misionárovi v Južnej Amerike? Prečo by ste mali hovoriť ľuďom o Bohu? Prečo by sme mali ostatným rozprávať o kresťanskej viere?

2. Čo hovoríte na tvrdenie, že náboženstvo je súkromná vec?

3. Skrývali ste sa už niekedy alebo utekali ste pred Bohom? Od čoho ste utekali alebo pred čím ste sa skrývali? V akých chvíľach vás Boh našiel? Ako ste sa cítili v tej chvíli. Mali ste túžbu radovať sa? Ako ste vyjadrili svoju radosť? Hovoril vám už niekto niekedy o takejto skúsenosti? Ktoré časti, týkajúce sa predchádzajúcich otázok, si z toho príbehu nepamätáte?

4. Čo z toho, čomu veríte o Božej podstate, ovplyvňuje váš život? Zamyslite sa nad svojimi skutkami vo vzťahoch a nad svojimi reakciami na udalosti sveta posledných dvoch dní. Ako vaša viera v Božiu podstatu ovplyvnila vašu odpoveď?

5. V tejto kapitole sa hriech definuje ako narušený vzťah s Bohom a ako následok ľudskej svojvôle a neposlušnosti. Ovocím odvrátenia sa od Boha je zajatie nášho pohľadu na seba, na druhých a na svet.

Ktoré oblasti vášho života sú ešte stále v zajatí a potrebujú uzdravenie a nový život?

<u>6. Písmo</u>	<u>Príbeh</u>	<u>Životná situácia</u>
Gn 2,18-3,24	Adam a Eva, skrývajúci sa pred Bohom	
1 Kr 18,1-19,18	Eliáš, skrývajúci sa pred Ízebelou a Bohom	
Lk 15,11-32	Mladší syn, ktorý uteká	
Lk 15,11-32	Starší syn, ktorý stojí bokom	

Aké sú podmienky života a situácií v každom z týchto oddielov? Sú tu nejaké podobnosti so situáciami v dnešnom živote? A niektoré podobnosti v tvojom živote?

Druhá kapitola

LÁSKA: MOTÍV PRE SVEDECTVO O VIERE

Herold DeWolf, bývalý profesor systematickej teológie tak na Bostonskej, ako aj na Wesleyovej teologickej škole, raz povedal: „Novozmluvná cirkev sa do evanjelizovania zapojila tak prirodzene a normálne, ako drozd spieva, alebo ako sa deti hrajú.” Dr. DeWolf sa takto pokúsil vyvážiť vtedy obľúbenú pomýlenú koncepciu, že evanjelizovanie je zvláštna služba, ktorú musia robiť zvláštni ľudia, vo zvláštnom čase a zvláštnym spôsobom. On tvrdil, že je to služba, ktorou cirkev slúži celkom prirodzene a normálne.

V súčasnej cirkvi zodpovední vedúci čerpajú energiu a tvorivo pracujú práve vďaka návratu k prirodzenej požiadavke rozprávať o viere. Títo vedúci majú predstavu o cirkvi, ktorá sa na nariadenie evanjelizovať nebude pozeráť ako na zvláštnu službu, ale ako na normálne, verné, každodenné vyjadrenie autentického života cirkvi.

Napriek tomu všetkému sme presvedčení, že svedectvo o viere sa nestane prirodzenou, normálnou súčasťou cirkevného života dovtedy, kým sa pre takéto spôsoby celkom neujasnia motívy. Pre mnohých laikov i duchovných nie sú motívy pre podávanie svedectva o viere celkom jasné a tieto rozpaký sú prekážkou pre svedectvo o viere. Preto na začiatku kapitoly chceme stanoviť toto: 1. Bez nefalšovanej pozornosti svojim motívom vyjde svedectvo o viere na hanbu. 2. Mnohé z toho, čo slúžilo ako silná motivácia v minulosti, už dnes nie je primerané. 3. Svedectvo o viere v súčasnosti musí mať pravé teologické motívy. Všimnime si teda najprv niektoré dôvody podávania svedectva o viere v minulosti, a prečo sú tieto motívy dnes otázne.

NIKTORÉ OTÁZNE MOTÍVY

Alan Walker má pravdu, keď si všíma, že základnými motívmi evanjelizovania v osemnástom a devätnástom storočí bolo zväčša zachránenie duší. S živou vierou v reálnu existenciu neba a pekla hľadali kresťanskí evanjelisti spôsoby, ako zachrániť ľudí od večného zatratenia a ako pre nich otvoriť dvere neba skôr, kým nebude neskoro.

Tento spôsob musíme rozanalyzovať. Sú tieto motívy vierohodné? Je strach zo smrti a záhuby, alebo nádej odmeny silným motívom viery? Ak nastolíme fakt, že predĺženie života odsúva smrť ďalej a ďalej do budúcnosti, je smrť stále rovnakou hrozbou ako bola? Isté je, že použiť smrť a zatratenie ako podnet, keď si poslucháči jasne uvedomujú smrť, je jedna vec. Ale je niečo celkom iné byť konfrontovaný s vedomím života „generácie Pepsi-Coly”, ktorej základnou otázkou nie je, či existuje život po smrti, ale či existuje život po narodení!

Aj Martin Luther, aj John Wesley sa zaujímali o otázku použitia strachu ako motívu. Luther tvrdil, že strach nás podnecuje k tomu, aby sme nenávideli príčinu strachu:

Jediný spôsob ako dosiahnuť skutočné obrátenie je totiž skrze lásku a dobrotivosť. Ved' ten, kto sa obráti skrze obavy a hrôzu, nie je nikdy naozaj obrátený, kým sa drží takejto formy obrátenia. Strach totiž spôsobuje, že nenávidí svoje obrátenie. Ale ten, kto sa obráti cez lásku, je celkom proti sebe a oveľa viac nenávidí sám seba, ako by ho mohol nenávidieť niekto druhý a je so sebou celkom nespokojný.

John Wesley napísal: „Nemôže sa stať, že by túžili počúvať Boha zo strachu tí, ktorí sú hluchí na motív lásky.”

Dodávame, že k motívom, ktoré počítajú s nádejou odmeny, sme skeptickí. Nahráva to našej konzumnej mentalite, našej tendencii pýtať sa: „Čo z toho budem mať ja.” Namiesto toho, aby sa to dotklo našej zúfalej potreby, vyhovuje to našim sebeckým chůtkam. Slovom Sorena Kierkegaarda je to forma „dvojakého myslenia.” V knihe Čistota srdca (Purity of Heart) Kierkegaard tvrdí, že keď niekto chce dobro kvôli odmene, nechce jednu vec, ale dve. Chcieť dobro kvôli odmene, je dvojakosť myslenia. Takže pochybujeme o tých, ktorí by chceli vedieť „čo z toho budem mať ja.” Napriek tomu, že niektorí stále apelujú na motívy strachu a odmeny, my sme presvedčení, že už v svojej podstate sú to motívy neadekvátne.

Populárnym motívom našej generácie je zachovanie inštitúcie. Krátko nato, ako nového kazateľa preložili do malého zboru, oslovil ho jeden z vedúcich: „Mali by ste navštíviť istého podplukovníka, ktorý sa prísťahoval do našej obce. Bolo by najlepšie, keby ste tam išli a získali ho skôr, ako sa do toho dajú baptisti. Keby sme ho

zapísali do nášho zboru, iste by nám pomohol s rozpočtom!" Je zrejmé, že tento reprezentant zboru nemal veľký záujem o osobu podplukovníka. Skutočným záujmom bola inštitúcia a jej udržanie.

Pre niektorých sa zachovanie inštitúcie môže stať základným zdrojom svedectva o viere. Čím ohrozenejšia je inštitúcia, tým väčšia je obrana a tým viac sa jej vodcovia snažia doplniť ju preto, aby ju zachovali. Keď si uvedomia, že do členstva nemôžu nikoho donútiť, takíto vedúci sa snažia ich pritiahnúť, aby sa zapojili. Takto sa zbor snaží „vyzbrojiť“ všetkými druhmi atraktívnej výzbroje, aby ponúkol konkurenčnejší obraz, ktorý k nemu ľudí priťahne. Stáva sa „zvodcom“ a nie miestom, kde sa ľudia obrátia. Zbor sa takto určitým spôsobom prispôsobuje a má sklon vzdať sa radikálnych nárokov evanjelia. Vždy je tam jemné pokušenie, ktoré je zahrnuté v pokuse zatriktívniť kresťanskú vieru, aby sa „predávala.“ Pókúšenie je prítomné vždy, aby umlčalo absolútne vyhlásenie Božieho panstva. Kde sa deje niečo takéto, evanjelium stráca svoju slanosť a stáva sa sladkým, lichotivým.

Táto inštitučná motivácia napomáha vytvoriť to, čo nazývame „komplex budovy.“ Tento komplex je široko rozšírený až tak, že keď ľudia počujú slovo „zbor“ predstavia si kostol, budovu. Keby k vám mal v utorok ráno o desiatej prísť návštevník z Marsu a opýtal by sa: „Kde je váš zbor?“, čo by ste odpovedali? Prišlo by vám na myseľ, aby ste povedali: „Niektorí zo zboru sú v štátnych školách, iní sú v továrňach a úradoch, ostatní sú doma“?

Mnohí laici, ktorí pracujú v návštevných tímoch, nám hovoria, že sa cítia ako tí, ktorí prichádzajú, aby reprezentovali zbor. Nikdy by im ani nenapadlo, že sú zborom, ktorý prichádza! Jednou z najväčších úloh ako sa pripraviť hovoriť o viere je uschopnenie ľudí pretvoriť obraz zboru, to znamená myslieť na ľudí, keď sa spomenie slovo zbor.

Ďalším obľúbeným motívom na svedčenie o viere v Európe a v Spojených štátoch je rozmach a zachovanie nášho národného života. Motívy expanzie-rozširovania sa najlepšie ilustrovali doktrínou „zjavného určenia.“ Protestantiskí vodcovia skombinovali vieru v Boha s vierou vo svoje vlastné kultúrne prednosti. Odrazu sa protestantizmus inšpiroval túžbou obrátiť ľudí preto, aby sa rozšírila anglosaská civilizácia; aby sa rozširovala a získavala. Najprv Briti, potom Američania hovorili o sebe ako o „Novom Izraeli“, ktorý zdedil pohanov. Myšlienka rozpínania ríše stala sa ekvivalentnou pre rast Božieho kráľovstva. Takto práca niektorých misionárov predstavovala zmes evanjelizácie a „westernizácie“ (rozširovania západnej civilizácie).

Keď už obdobie rozpínavosti „zjavného určenia“ skončilo, prišiel ďalší motív - používanie evanjelia ako prostriedku na zachovanie výtvarných pred vonkajšími útokmi. Takto vedúca sila takzvaného evanjelizovania nedávnej minulosti zachováva náš národný charakter pred útokmi komunistov, sekulárnych humanistov a nekresťanských náboženstiev. Toto viedlo k vzniku obranného postoja, ktorý nacionalistickú propagandu zamieňa za dobrú správu evanjelia.

PRAVÁ MOTIVÁCIA

Nuž ak tieto motívy sú pochybné, čo potom stanovuje pravé motívy pre svedectvo o viere? Odpoveď je v týchto troch tvrdeniach: 1. Svedectvo o viere je založené na Božej láske; 2. naplňa veľké poslanie a 3. je zamerané na úplné spasenie.

Svedčenie o viere je založené na Božej láske. Tieto dve slová - Božia láska - sú pre naše chápanie rozhodujúce. To prvé potvrdzuje, že zodpovednosť za službu evanjelizovania je zakotvená v súhrnnej Božej podstate. Evanjelizovanie dáva odpoveď na to, kto je Boh. Podľa toho svedectvo o viere je založené v povahe nášho Trojjedného Boha. Boh, náš Stvoriteľ je živý, milujúci, konajúci Duch - osobný Boh (Ef 1,1-11; Ex 3,14). Ako sme videli v predchádzajúcej kapitole, od stvorenia a pádu a cez celé dejiny Boh vždy hľadal stratených ľudí.

Boh nie je len Bohom, ktorý hľadá; je aj Bohom, ktorý posielal. Obidva tieto dôrazy sú zachytené v dôležitom slove Novej zmluvy, misia. Slovo misia pochádza z latinského *mittere* (posielat'), čo je preklad dvoch gréckych slov, *pempo* (posielam) a *apostello* (apoštol). Všetky tieto výrazy majú spojitost' s "poslaním". Spočíva to na štyroch predpokladoch. 1. Existuje Nieкто, kto vysiela - Boh. 2. Existuje to, čo Boh vysiela - Božia zvesť - čo je vlastne Božie komunikovanie. 3. Existuje zvestovateľ. 4. Existuje príjemca.

Ako môžeme vidieť, toto je od začiatku do konca koncept: Osoba k osobe. Z jednej strany mieri Osoba k osobe na druhej strane. Toto je len iný spôsob toho, ako povedať, že svedčenie o viere sa začína u Boha. Je časťou Božej povahy a vôle. Preto hovoríme o Božej misii. Skrátene by sa to dalo vyjadriť latinským výrazom

missio Dei (Božia misia). Znamená to, že Boh je misijným Bohom, ktorého srdce cíti a túži a miluje, Boh, ktorý nás hľadá na brehu času. Živý Boh prichádza do porušeného poriadku našich životov, aby s nami prebýval vo vzťahu Osoby k osobe.

Ďalej nám slovo misia hovorí, že Boh je Boh, ktorý posielal. Táto téma sa vinie biblickým textom. John R. W. Stott vykresľuje túto tému. Boh vyslal Abraháma a príbuzenstvo z jeho krajiny do veľkej nepoznanej, so sľubom, že ho požehná a že požehná skrze neho svet. Boh vyslal Jozefa do Egypta, aby predišiel krutosti jeho bratov, aby sa na zemi zachoval a ostal tu. Boh poslal Mojžiša k utláčaným ľuďom v Egypte s dobrou správou oslobodenia. Boh nepretržite vysielal prorokov so slovami varovania a zaslúbenia. Potom, keď sa nakoniec naplnil čas, Boh vyslal Syna a neskôr na deň Turíc, Ducha.

Teraz vysielal Syn rovnako, ako bol vyslaný On. Ježiš povedal: „Ako mňa poslal Otec, i ja posielam vás” (J 20,21). Počas svojej verejnej služby Ježiš najskôr vyslal apoštolov a potom sedemdesiatich ako formu rozvinutia svojho vlastného kázania, učenia a uzdravovania. Potom po svojej smrti a vzkriesení Kristus rozšíril misijné pole tak, aby zahŕňalo všetkých tých, ktorí Ho volajú Pánom.

Zhrnieme to tak, že Cirkev vždy dostávala výzvu na to, aby sa stala nástrojom Božieho vyslania a hľadania. Musí sa usporiadať tak, aby slúžila svojmu misionárovi, Bohu. A tak musí odmietat' všetko, čokoľvek vedie len k jej vlastnej bezpečnosti a k vlastnému zväčšeniu. Svedectvo o viere je založené na Bohu. Ak sa nás opýtajú: „Prečo hovoríte o viere?” odpovieme: „Pretože sme služobníkmi živého Boha.” Ale toto nie je všetko.

Svedčenie o viere je založené na Božej láske. Pretože teraz hovoríme o Božej láske a pretože veríme, že Boh je láska, je vlastne nemožné oddeliť tieto dve kľúčové slová. Ale na chvíľu sa ešte zamyslime nad aspektom lásky tohto vyrovnania sa.

S príchodom Ježiša Krista približne pred dvadsiatimi stovkami rokov, grécki kresťania dostali sa do dilemy. Ježiš bol aj príkladom aj vykladačom lásky, ktorá bola taká rozdielna, že Gréci nemali slovo na to, aby ju vyjadrili. A tak sa opäť zahĺbili do svojej histórie, vzkriesili staré slovo, ktoré bolo v móde - *agapé* - a vliali do neho nový význam a zmysel. Čo znamená toto slovo?

Agapé je láska preukázaná túžbou pomôcť predmetu jej oddanosti a nie ho ovládať. Tu by sme chceli poukázať na štyri body, ktoré nás vyučovali a tvarovali naše chápanie toho, čo to znamená svedectvo o viere. Tieto princípy sú nezmazateľne vpísané do našich sŕdc, takže pred ich tlakom nemôžeme ďaleko utekať.

1. Aby sme zachytili význam *agapé* musíme si najskôr uvedomiť, že to nie je prirodzená schopnosť. Ľudská bytosť nenadobúda túto lásku prirodzenou cestou. Nie je to niečo, s čím sa narodíme. Ak by to bolo našou prirodzenou súčasťou, potom by jednoducho stačilo začať ju aplikovať. Bolo by správne otvoriť ústa, zaškrípať zubami, zaškúliť očami a povedať: „Budem mať *agapé*, aj keby som sa mal zabiť!” Ale *agapé* nie je našou prirodzenou schopnosťou, nemôžeme ju kúpiť. Je len jediný spôsob ako prežiť *agapé* a to je, dostať ju ako dar.

2. Musíme si uvedomiť, že *agapé* je darom od Boha. Toto je najlepšie vyjadrené v známom verši Ján 3,16: „Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal...” Neexistuje spôsob, ako si túto lásku zaslúžiť. Ak ju nakoniec máme, dostávame ju ako dar. Je to Božia láska v nás, takže v skutočnosti na ňu nemáme žiadne právo. Pretože je to Božia láska v nás, nemáme nič, čím by sme sa mohli chváliť. Jedinou vhodnou odpoveďou z našej strany je vďakyplné sluhovstvo. Stávame sa služobníkmi Božej lásky v nás.

3. *Agapé* v svojej podstate robí aj darcu aj prijímateľa zraniteľnými. Vyliatím svojej lásky na nás Boh neobyčajne riskuje. Boh riskuje možnosť, že ľudia ju nebudú opätovať a mnohí ju neopätujú. Ale toto Boha neodstrašuje. Boh nehovorí: „Keďže moju lásku neopätujú všetci, odmietnem ju dať komukoľvek.” Nie, Boh dáva dar, či ho už prijímame, alebo nie. Toto je to, na čo myslíme, keď hovoríme o Božej zraniteľnosti; kde inde to môžeme jasnejšie vidieť než na kríži.

Ale predpokladajme, že na Boží dar lásky odpovieme. Predpokladajme, že povieme Božej láske áno. V tej chvíli sa stávame zraniteľnými. Keď otvoríme svoje životy a prijímeme Božiu lásku, je len jeden spôsob, ako môžeme vyjadriť svoju neprekonateľnú vďaku za taký nezaslúžený dar - že túto lásku šírimo na druhých. Keď to robíme, zistíme, že sa zúčastňujeme na Božej zraniteľnosti. Keď Bohu dovolíme, aby skrze nás miloval druhých, zistíme ešte, že sa podieľame na bolesti z odmietnutia a na radosti prijatia. Kresťanské učenie sa delí o Božiu zraniteľnosť. Takto zistíme, že milujeme, nemilovateľné - dokonca, že milujeme tých, ktorých obzvlášť neobľubu-

jeme.

4. *Agapé* spočíva viac v aktívnej vôli ako v emóciách. Rozmýšľali ste niekedy nad tým, prečo Biblia prikazuje lásku? Nehovorí „milujte jeden druhého, ak sa vám to pozdáva“, alebo „ak z toho získate niečo pre seba“, alebo „ak vás budú ako protihodnotu tiež milovať“. Nie! Biblia hovorí: „Milujte sa navzájom.“ Preto je *agapé* sloveso. Znamená to, že pre druhého niečo urobíme dokonca aj vtedy, keď na to vôbec nemáme chuť. Znamená to tiež, že sme ochotní zobrať zodpovednosť za svoje činy. To znamená, že vieme, že by sme mohli urobiť nesprávny čin, ale sme ochotní riskovať chybu pre to, aby sme sa podelili o Božiu lásku. Naše životy sú také naplnené vďačnosťou za dar Božej lásky, že sme nútení milovať druhých (2 K 5,14).

A tak primárnym motívom pre svedectvo o viere a celé učeníctvo je založené na Božej láske. Michael Green má pravdu, keď hovorí, že hlavný motív pre svedectvo o viere u prvotných kresťanov bol teologický, nie inštitučný. Hovorili o viere kvôli neprekonateľnej skúsenosti Božej lásky v Kristovi Ježišovi. Učeníci nemali žiadne problémy, keď požiadali ľudí, aby povedali áno živému Bohu, ktorý im už povedal áno. Odpovedali na evanjelium milujúcou vďačnosťou a zvestovali evanjelium s odvahou a dôverou (2 K 5,14). Živý Kristus, ktorý sa s nimi stretol v evanjeliu, bol pre nich normou. A tak Ježišovo evanjelium bolo pre nich úplne normatívne.

DÔSLEDKY ZVESTI O VIERE

Keby sme uznali, že svedectvo o viere je Božím plánom a láska primárnym motívom, čo všetko by to zahŕňalo? Snáď týchto sedem vecí:

1. Prvou prioritou pre nás by bolo evanjelium, nie inštitučná cirkev. Mali by sme pripustiť, že inštitučná cirkev je súčasťou evanjelia, súčasťou toho, čo Boh urobil pre spasenie sveta. Ale inštitučná cirkev je predsa len súčasťou.

2. Preto namiesto toho, aby sme svedectvo o viere používali na propagáciu inštitučnej cirkvi, mali by sme vidieť, že zvesť o viere je cieľom, na ktorý sa má inštitučná cirkev použiť. Cirkev je povolaná na to, aby šírila evanjelium a nie na to, aby sa propagovala.

3. Spoznali by sme, že evanjelium je podstatou cirkvi. Cirkev je svojím bytím príbuzná evanjeliu. Preto skalou našej viery nie je inštitučná cirkev; ani apoštolská autorita, ako bol Peter. „Skalou“ nášho základu je nová pravda zjavená v Kristovi.

4. Okrem toho by sme videli, že svedectvo o viere nie je „program“ cirkvi. Naopak, cirkev slúži zvesťou o viere. Ak je evanjelium normatívne, tak potom svedčenie o viere nepreberá svoj tvar, štýl a obsah od cirkvi. Cirkev, naopak, sa musí pretvoriť ako prostriedok hlásania dobrej správy Ježiša Krista. Ak je evanjelium podstatou cirkvi, potom cirkev žije len vtedy, ak komunikuje evanjelium.

5. Vydávať svedectvo o viere vyplýva z našej teológie, nie z našej ekléziológie. Máme náklonnosť na to, že to robíme presne naopak. Naša reč nás odpudzuje. Hovoríme o evanjelizačnej úlohe cirkvi, alebo o misii cirkvi - ako keby svedectvo o viere bolo vynálezom cirkvi, myšlienkou cirkvi. Ale pôvodcom svedčenia o viere nie je ekléziologický, ale teologický fenomén. Ako sme povedali, ak hovorenie o viere má svoje korene v živom Bohu, tak cirkev nemá evanjelizačnú misiu. Cirkev je povolaná na to, aby sa podieľala na Božej misii kvôli svetu.

Svedectvo o viere nie je programom cirkvi. Naopak, ak je cirkev autentická, má slúžiť zvesťou o viere. Isteže, ak svedčenie o viere nie je ničím iným len programom cirkvi, cirkev si to môže zapísať medzi svoje novosti, ako tohtoročnú prioritu a budúci rok ju vypustiť. Ale Boh nám nedáva taký luxus, aby sme debatovali o tom, či svedectvo o viere je prioritou, akoby to bola naša myšlienka. Ak to tak robíme, ekléziológia prebrala vládu nad teológiou. Svedectvo o viere je založené na Božej láske. Je to Boží plán a nie vynález cirkvi.

6. Fakt, že Boh je hľadajúci, vysielajúci, milujúci a k nám mieri skrze históriu patriarchov, prorokov a najdôslednejšie skrze Ježiša Krista, je dostatočným dôkazom toho, že Boh hovoril k osobám skrze osoby.

7. Nakoľko svedčenie o viere je čiastočne odpoveďou na uvedomenie si toho, aký Boh je, porozumenie podstaty Boha je potrebné pre to, aby sa obrátenie uskutočnilo. Toto berieme ako prvotne dôležité pri kázaní a svedectve, pri hovorení o viere.

SVEDECTVO O VIERE NAPŔŤA VEĽKÉ POSLANIE

Svedectvo o viere nielenže je založené na Božej láske, ale napŕňa aj veľké poslanie (Mt 28,19). Zdá sa nám, že

to je v poriadku, ak nedovolíme, aby sa veľké poslanie stalo novou formou legalizmu, skôr povinnosťou ako reakciou na milosť. Neodmietame fakt, že Kristus prikázal svojim nasledovníkom, aby niesli Jeho zvesť všetkým ľuďom až do posledných končín zeme. A čo viac, tvrdili by sme, že počujeme Kristovo prikázanie: „Ako mňa poslal Otec, i ja posielam vás” (J 20,21). Ale my neveríme, že prikázanie a poverenie sú primárnymi silami, ktoré stoja za našimi pokusmi svedčiť o viere. Michael Green nás tu vystríha, keď hovorí: „Povinnosť nezáleží na litere, ale na Duchu Krista, nie na tom, čo prikazuje, ale na tom - čo je; a Duch Kristov je Duchom Božej lásky a zľutovania a túžby po dušiach, zablúdených od Boha.”

Ak rozumieme Písmu, zdá sa, že učiť zákon, ako aj splnomocnenie, prúdi z milosti. Opäť sa pozrime na Desať prikázaní. Predtým, ako Boh niečo rozkázal, povedal: „Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z Egyptskej krajiny, z domu otroctva” (Ex 20,2). Dekalóg nasleduje po exode. Zákon vyplýva zo zmluvy.

A čo viac, v Novej zmluve sa prioritou dáva evanjeliu. Prvým slovom kresťanstva je vždy evanjelium; nasleduje morálne napomenutie a zmocnenie. Kristus, ktorý volal ľudí, aby Ho nasledovali v milosti, je ten istý Kristus, ktorý učil ľudí ako s ním žiť zodpovedne a ako efektívne hovoriť o viere.

Takže zákon a evanjelium patria spolu. Obe tieto veci sú potrebné, ale ich poradie je kritické: najprv prichádza evanjelium. Oznamovacie predchádza rozkazovaciemu. Bez ohlásenia Božej lásky, človek nemá motiváciu ani schopnosť počúvať prikázania a zmocnenia. Prikázanie a zmocnenie vyplýva so spásanosného činu.

Neveríme tomu, že členovia cirkvi budú motivovaní k tomu, aby hovorili o viere, keď do nich budeme len neustále „hučať”, že by mali. („Mal by si robiť toto!” alebo „Musíš sa viac oddať a skúsiť viac!”) To sme skúšali po mnoho rokov a nefungovalo to veľmi dobre. Milosť, nie vina, motivuje ľudí, aby hovorili o viere. Ale deje sa to vtedy, keď Božia láska pôsobí ako veľký impulz a nápor, takže sa svedectvo o viere stáva veľkým poslaním.

SVEDECTVO O VIERE SA SÚSTREĎUJE NA ÚPLNÉ VYKÚPENIE

Spasenie spoločnosti je ďalšou podnetnou motiváciou pre tých, ktorí hlásajú celé evanjelium pre každého človeka na celom svete.

Keď všade okolo seba vidíme úžasnú potrebu, nenaplnenosť, hlboko to nami zatrasie. Srdce bolí, pretože milióny ľudí sú nútení žiť nenaplnený život, sú obeťami chudoby, hladu, utlačania a rasizmu. Hlboko sa nás dotýka, keď vidíme hrozbu znečistenia a atómovej deštrukcie, ktorá visí nad celou zemou. Máme starosť, keď vidíme ľudí v zajatí vnútorných závislostí ako je obžerstvo, alkoholizmus alebo drogová závislosť. Bolí nás, keď vidíme ako sa naši mladí brodia bezcieľne v bahne. Máme starosti s dekadenciou našej morálne rozloženej spoločnosti. Odpoveď na tieto a ostatné hlboké osobné a spoločenské potreby vidíme v Kristovi.

V konečnej analýze zisťujeme, že na otázku motivácie nemôžeme odpovedať teoreticky, alebo nejakým vzneseným argumentom. Na túto otázku môže odpovedať každý, kto hlása nasledovanie Krista. My by sme tú otázku položili takto: Akú zmenu v tvojom živote by to urobilo, keby si o polnoci prestal veriť v Ježiša Krista? Niektorí by možno odpovedali takto: „Nuž, predpokladám, že život by išiel ďalej tak, ako obyčajne. Možno by som sa musel vzdať dokumentov o ordinácii, alebo by som musel odstúpiť z členstva zboru, ale možno ani nie! Predpokladám, že ráno by som sa zobudil, išiel do práce, prišiel domov na večeru, pozeral na televíziu až dovtedy, kým by som nešiel spať, ako obyčajne! Naďalej by som si raz do týždňa zahrál partičku golfu. Určite by som pokračoval v svojej práci v kluboch. Naďalej by som volil demokratov alebo republikánov, ale nemôžem si spomenúť na nič iné, čo by sa týmto mohlo zmeniť.”

Ale tí z nás, ktorí sa stretli s živým Bohom v Ježišovi, by mali povedať: „Keby som o polnoci prestal veriť v Ježiša Krista, neviem, ako by som žil ďalej. Naučil som sa s Pavlom tvrdiť ‘Ved’ pre mňa žiť je Kristus.’ Ježiš Kristus je stredobodom môjho bytia. Keby som v Neho prestal veriť, z mojej oblohy by sa stratili všetky svetlá a ostal by som v úplnej tme. Myslím, že jediné, čo by som chcel, by bolo ľahnúť si a zomrieť.”

Teraz sa vás opýtame: „Keď pre vás vaša viera znamená toľko, existuje na tvári zeme niekto, pre koho by mala znamenať menej? Keby sme nemohli žiť bez Krista, mohli by sme v noci pohodlne ležať v svojej posteli, kým je čo i len jeden človek, ktorý ešte nepočul dobrú správu? Áno, Božia láska nás zaväzuje, aby sme hovorili o svojej viere.

Ale aká je podstata viery, o ktorej hovoríme?

ZAMYSLI SAA KONAJ

1. Aké zmeny vo vašom živote by urobilo rozhodnutie prestať veriť v Ježiša Krista?

2. Predstavte si svoju vlastnú cestu viery. Odpovedali ste kvôli tomu, že ste mali, alebo kvôli strachu, alebo ste odpovedali evanjelium Božej lásky, ktorú vám dáva? Uďte konkrétne príklady.

3. Zamyslite sa nad každým dňom počas toho, keď ho budete prežívať dnes, zajtra, celý týždeň. Keď ste vydávali svedectvo o viere, akú ste mali vnútornú motiváciu? Bolo to preto, že by ste mali hovoriť, kvôli zákonu, alebo vás k tomu prinútila láska? Sú nejaké rozdiely vo vašej odpovedi za rôznych situácií? Zamyslite sa nad špecifickými situáciami.

4. V tejto kapitole sú zdôraznené tézy, ktoré sa týkajú motivácií na svedčenie o viere: 1. Svedectvo o viere je založené na Božej láske; 2. naplňa to veľké poslanie; a 3. je zamerané na celkové spasenie. Prečítajte si Ján 8,1-11. V čom je tento text príbuzný týmto tézám?

5. Kedy ste prežili lásku *agapé* (ktorá robí zraniteľným toho, kto dáva, aj toho, kto prijíma) ako dar? Kedy ste zakúsili takú lásku, ktorej cieľom je ovládať? Aký rozdiel bol v tom pre vás ako príjemcu - alebo darcu?

Akým spôsobom sa z vlastnej vôle podieľame na Božej zraniteľnosti? Aký rozdiel je potom v spôsobe, ktorým milujeme, odpovedáme a približujeme sa?

Tretia kapitola

PODSTATA KREŠŤANSKEJ VIERY

Musíme znovu získať životaschopnosť svedectva o viere spôsobom osoba k osobe, čo zahŕňa aj návštevy z domu do domu. John Wesley vedel, že wesleyánske hnutie by stagnovalo a upadlo bez živého kontaktu osoby k osobe a bez pozorného navštevovania. Vedel, že navštevovanie je namáhavá práca; napriek tomu to robil verne. Do svojho denníka zapísal: „Prišiel som do Colchesteru. Zistil som, že spoločnosť sa zmenšila...a stále mali dobrých kazateľov; ale to nie je dostačujúce. Opakované skúsenosti nás naučili, že hoci by človek kázal ako anjel, ani nezíska spoločnosť, ba ani ju neochráni, keď ju získal, bez návštevy z domu do domu” (29. decembra 1758). V roku 1774 napísal: „Navštevovanie z domu do domu som začal vo východnej časti mesta. Nepoznám nijaký iný spôsob pastoračnej činnosti, ktorý by bol dôležitejší. Ale pre telo a krv je to také bolestné, že k tomu, aby si na seba zobrali túto úlohu, môžem pohnúť len niektorých, dokonca len niektorých z našich kazateľov” (11. januára, 1774).

Ak naši kazatelia a laici nie sú odovzdaní, motivovaní a vycvičení na to, aby vyšli mimo našich útulných zborových stretnutí a začali na uliciach, trhoviskách, prašných cestách a dialniciach, kde žijú ľudia, naša denominácia začne upadať na členstve. Na to, aby duchovná vitalita, ktorá charakterizovala prvotnú cirkev - ktorá sa opisuje v Skutkoch apoštolských - a to prvotné metodistické hnutie, ktoré sa rozšírilo po svete, ostala pri živote, je potrebný neustály prílev nových kresťanov do nášho spoločenstva.

Ak máme svedčiť o viere, musíme poznať jej podstatu. Svoju pozornosť upriamime na praktickú potrebu učiť ľudí, ako podávať svedectvo o viere, a zároveň nespustíme zo zreteľa teologickú potrebu, aby celé naše svedčenie bolo založené na Písme a aby bolo v súlade s tým najlepším, čo teologicky ovládame.

DEFINOVANIE KREŠŤANSKEJ VIERY

1. Kresťanská viera je sústredená na osobnú odpoveď, ktorá zahŕňa dôveru a poslušnosť. To znamená, že kresťanská viera má určitý predmet. Podľa Písma je predmetom kresťanskej viery živý Boh, zjavený v Ježišovi Nazaretskom, ktorého nazývame Kristus, Mesiáš, Syn Boha živého. To je celá šírka kresťanskej viery. Kresťanská viera nie je viera vo všeobecnosti. Ak povieme, že predmetom kresťanskej viery je Ježiš Nazaretský, ktorého nazývame Kristus, tak to znamená zobrať prídavné meno „kresťanský” so všetkou vážnosťou. Slovo viera nepoužívame v žiadnej druhotnej forme. Preto objektom kresťanskej viery nie je filozofia života, o ktorej môžeme špekulovať. Nie je to ani len číry systém etických ideálov, o ktorých sa môžeme hádať, a tento predmet nie je sústavou doktrinárskych predpokladov, s ktorými musíme vedome súhlasiť. Objektom kresťanskej viery je opäť živý Boh, zjavený v jednom jedinom, a to v Ježišovi, ktorého nazývame Kristus.

2. Kresťanská viera je z dvoch príčin osobná. Je osobná preto, lebo je sústredená v osobe, to znamená, že jej objektom je živá osoba. Ježiš je živá osoba, pretože bol vzkriesený. Vzkriesenie nie je len udalosť, ktorá sa stala pred dvetisíc rokmi, nad ktorou sa zamýšľame s úžasom a posvätnou bážňou. Vzkriesenie je oveľa dynamickejšie. Vzkriesenie znamená, že Ježiš Kristus je teraz živý.

Na prvom medzinárodnom seminári, ktorý sponzoroval Inštitút pre svetovú evanjelizáciu (Institute for World Evangelism), jeden z afrických delegátov povedal nasledujúci príbeh. (Tento človek má to privilégium, že mohol hovoriť o viere s africkým náčelníkom.) Náčelník povedal: „My už v Boha veríme, ale chceme, aby si nám povedal o Ježišovi Kristovi.” Nato tento delegát vyrozprával udalosť Božieho zjavenia v Ježišovi Kristovi. Začal s narodením Ježiša, a potom sa snažil čo najlepšie vyrozprávať Ježišovu službu. Keď hovoril o vzkriesení, náčelník ho zastavil a povedal nasledovne: „Poznám aspoň päť ľudí, ktorí sa vrátili zo smrti späť do života.” (V Severnej Amerike nie sme zvyknutí na to, aby sme počuli niečo takéhto, ale toto je charakteristická vec, s ktorou by človek mohol byť konfrontovaný v africkej kultúre.) Ale afrického delegáta táto poznámka vôbec nazastrašila. Odpovedal: „Nuž, náčelníku, povedzte mi toto: žije ešte stále týchto päť ľudí?” Náčelník sa na chvíľu zamyslel a povedal: „Faktom je, že sú už mŕtvi.” Náš brat odpovedal: „Pane, prišiel som, aby som vám povedal o Niekom, kto bol mŕtvy, žije a bude žiť naveky.” Žije práve teraz! A my súhlasíme s Pavlom - ak my kresťania tomuto neveríme, tak potom sme zo všetkých ľudí najbiednejší (1K 15,14-20). V svojej úplnej podstate kresťanská viera musí byť osobná, pretože jej

predmetom je živá osoba.

Kresťanská viera je tiež osobná preto, lebo vyžaduje osobnú odpoveď od každého ľudského bytia. Táto požiadavka osobnej odpovedi rešpektuje u každej ľudskej bytosti posvätné právo odmietnutia alebo prijatia. Môžeme sa modliť za to, aby niekto ďalší mohol uveriť. Môžeme sa pokúsiť vytvoriť čo najlepší prostredie, v ktorom by sa viera mohla vyučovať a uchytiť. Ale nemôžeme mať vieru za niekoho druhého, práve tak ako niekto druhý nemôže mať vieru za nás. Viera je taká závislá od osobného rozhodnutia, že každý ju musí mať sám za seba.

Jeden z pisateľov a jeho manželka majú štyri deti a tri vnúčatá. Naše vnúčatá sú dokonalé! Naše deti nie, ale vnúčatá áno! Vo všetkej pokore vyhlasujeme, že sme vynaložili všetko úsilie na to, aby sme svoje deti vychovali v dobrom kresťanskom domove. Všetky naše deti sme ešte ako bábätká zobrali k oltáru a dali ich kresťanský pokrstiť. Spravili sme všetko pre to, aby sme ich naučili, čo tento krst znamená, aby to sami mohli hovoriť. Každý deň sme sa doma modlili. Deti vedeli, že Ježiš Kristus je stredobodom ich života a uvedomovali si dôležitosť Biblie pre ich každodenný život. Chodenie do zboru bolo vždy takou súčasťou nášho života, že nás nikdy ani nenapadlo rozmýšľať, či ísť alebo neísť. Ale napriek tomu faktu, že sme sa u nás doma pokúsili dosiahnuť takúto kresťanskú atmosféru a napriek faktu, že sme sa naozaj snažili milovať všetky svoje deti rovnako a rovnako sa k nim správať, spoznali sme význam rebélie. Táto rebélia sa v životoch dvoch našich detí začala dosť skoro. Nielenže rebelovali proti kresťanskému učeniu, pokúsili sa odmietnuť hodnoty kresťanského domova a pokúsili sa vytvoriť si hodnoty, ktoré viac vyhovovali skupine ich spoločenskej úrovne alebo subkultúre, s ktorou sa identifikovali. V tejto situácii sme sa ako rodičia cítili celkom bezmocní. Pozorovali sme to, ako robili chyby a stále sa zdalo, že neexistuje nič iné, čo by sme mohli robiť okrem toho, aby sme ich milovali, modlili sa za nich a pevne ich držali. Počas tohto bolestného obdobia rebélie sme sa naučili, čo znamená bolesť a zraniteľnosť.

Bolo by bývalo možné, aby sme mali kresťanskú vieru za tieto deti, ktoré sme vlastnili. Ale nemohli sme. Museli mať vieru samy za seba a eventuálne mali. Počas ich obdobia rebélie sme ich my rodičia pevne držali a vždy sme boli k dispozícii, keď niečo potrebovali. Takže viera je osobná nielen preto, že jej predmetom je živá osoba, ale tiež preto, lebo vyžaduje osobnú odpoveď od každej ľudskej bytosti.

3. Kresťanská viera je aj vzťahová. Je vzťahová predovšetkým preto, že umožňuje vzťah s Bohom. Písmo hovorí: „Lebo milosťou si spasený, skrze vieru“ (Ef 2,8). To milosť Božia nám zabezpečuje základ pre vzťah s Bohom. Milosť je motivačnou rozbuškou pri kresťanskom obrátení. Bez rozbušky predbežnej a ospravedlňujúcej milosti by sme nemohli činiť pokánie ani veriť. Táto Božia milosť je v našom živote účinná za súčinnosti moci Ducha Svätého. To Duch Svätý otvára naše oči pre oslobodzujúcu Božiu milosť. Duch Svätý rúca bariéry, stavia mosty a uschopňuje ľudí odpovedať. Skutočne iba vierou sa táto Božia milosť hlása a privlastňuje. Viera nás privádza k správne mu vzťahu s Bohom.

Viera nielenže vytvára správny vzťah s Bohom, ale vytvára aj správny vzťah k blížnemu. Tu sa konfrontuje kresťanská viera ako vzťah. Človek nemôže mať správny vzťah k Bohu a nesprávny k blížnemu. Kresťanský vzťah s blížnymi je spojený so vzťahom k Bohu. Nemôžeme vyhlasovať, že milujeme Boha, keď nenávidíme brata alebo sestru (1 J 3,14-16).

Kresťanská viera nás tiež uschopňuje na to, aby sme si vytvorili správny vzťah k sebe samému. Keď je kresťan už raz v správnom vzťahu s Bohom, neexistuje, aby bol obeťou vnútri zúriacej občianskej vojny. Podpísala sa mierová zmluva. „Ospravedlnení sme teda z viery, máme pokoj s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista“ (R 5,1).

Kresťanská viera je taká dynamická, že má správny vzťah k ľudskému bytiu a celému životnému prostrediu. To so sebou prináša nový rešpekt a služobnosť Božieho stvorenia. Keď máme správny vzťah k Bohu, k blížnemu a k sebe, už sa viac nemôže stať, žeby sme sa správali k Božiemu stvoreniu sebecky a so zlým úmyslom. Nad zisťovacími chůtkami, ktoré sa rodia z bezuzdnej skúposti a spôsobujú, že ľudské bytosti využívajú Božie stvorenie, víťazí správny vzťah s Bohom, s blížnym a so sebou samým. Toto tak naplňuje naše životy rešpektom k Božiemu stvoreniu, že kresťan odmieta znásilňovať dobrú Božiu zem.

4. Kresťanská viera je odpoveďou celého človeka. Je to viac ako len pocity. Založiť vieru na pocitoch by bolo ako postaviť sa nohami na pohyblivé piesky. Pocity sú také vrtkavé ako ranná hmla. Základ viery nie je to, čo cítime, alebo to, čo sme spravili, ale to, čo cíti Boh k nám a čo pre nás Boh učinil. Teda základ viery nie je ani tak naše zaviazanie sa Bohu, ako Božie zaviazanie sa nám. Náš záväzok je odpoveď na ten Boží. Je to odpoveď,

ktorá zahŕňa telo, myseľ, dušu, ducha, cit a vôľu - celú ľudskú bytosť.

Biblické rozbušky kresťanskej viery sú zosumarizované v dvoch slovách: dôvera a poslušnosť. Dôvera definuje vzťahovú a osobnú dimenziu viery. Dôvera je pre vieru výborný výraz. Naša najpodstatnejšia existencia a identita sú ustanovené vzorom siete dôvery, ktorú máme. Platí tvrdenie, že sme tým, čomu veríme. Máme sklony uložiť si to, čomu veríme a veriť tomu, čo máme uložené. Ježiš to vedel lepšie ako ktokoľvek iný a povedal: „Lebo kde je váš poklad, tam bude aj vaše srdce“ (Lk 12,34). Jedinou vhodnou odpoveďou živému Bohu, ktorý sa zjavil v Ježišovi Nazaretskom je úplná dôvera. Dôverovať Bohu znamená úplne sa Mu oddať. Dôverovať Bohu znamená spoliehať sa na Neho a dovoliť, aby živý Boh tvaroval človeka do hĺbky. Či sme, alebo nie sme kresťania, v konečnom dôsledku nezávisí od toho, kde žijeme alebo kde sme členmi zboru, ale skôr od toho, komu dôverujeme.

Úplná dôvera vedie k poslušnosti. Odpoveď sa stáva zodpovednosťou. Tu čelíme etickej dimenzii viery. Dôverovať Bohu znamená podrobiť sa Kristovmu panstvu. To znamená, že celá naša malá dôvera, a predchádzajúca dôvera sú otázne. Ak naozaj dôverujeme Bohu, začíname znovu zapájať dôveru, ktorá nás robí tým, čím sme. Keď sa Boh stáva našou úplnou dôverou, začíname si podľa toho usporadúvať všetku našu ostatnú dôveru. Usporiadať si svoju dôveru, znamená usporiadať si život okolo jeho stredobodu. Jedna z najobľúbenejších gospelových piesní hovorí: „Dôveruj a počúvaj, lebo neexistuje iný spôsob ako byť v Ježišovi šťastný, len dôverovať a počúvať.“ Keď rozumieme kresťanskej viere ako ústrednej, osobnej odpovedi vzťahu, ktorá zahŕňa dôveru a poslušnosť, tak je ako „nákaza“, ktorej sa nedá vyhnúť. Je taká nákazlivá a mocná, že jej šírenie je skôr normálne a prirodzené ako zámerné. Keď raz túto „nákazu“ niekto chytí, šíri sa od osoby k osobe.

Keď je kresťanská viera taká dynamická a "infekčná", prečo v našom hnutí môžeme vidieť len tak málo tejto „nákazy“? Takéto dynamické chápanie kresťanskej viery má tri bariéry. Tieto blokády sa nachádzajú vo všetkých našich zbormoch a my potrebujeme nájsť spôsob ako ich identifikovať a odstrániť. Tieto bariéry sa prejavujú s úspechom v podkopávaní kresťanskej viery tým, že ju okyptia na niečo, čím nikdy nemala byť.

PREKÁŽKY KREŠŤANSKEJ VIERY

1. bariéra: Mnohí už zredukovali vieru na názor, a tak sa potom vynára otázka : „Aké sú to názory?“ Na trhu súťažiacich denominácií dostávame na túto otázku veľa odpovedí. Jedna skupina hovorí: „Ak chcete do neba, musíte veriť týmto veciam.“ Ďalšia skupina vraví: „To si snáď z nás strieľate! Ak naozaj chcete do neba, musíte veriť týmto veciam.“ A ešte iní tvrdia: „Obidve tieto skupiny sú bláznivé! Moja Biblia hovorí, že ak naozaj chcete do neba, musíte veriť týmto veciam.“ Vieme, že jednou z najhlavnejších bariér pre svedectvo o viere, je príliš veľa vieroučných náuk, ktoré sa na nás valia. Táto blokáda má tendenciu zredukovať vieru na vieru v rôzne skupiny doktrínarských tvrdení. Okrádajú vieru o jej osobno-vzťahovú podstatu a ľudia sú zviazaní neosobnými zásadami viery. Táto blokáda nám navráva, že všetko musí byť krištáľovo čisté, čierno-biele, ináč je viera nemožná.

To je ideálny systém pre tých, ktorí si želajú, aby za nich myslel niekto iný. Tento pokus zredukovať vieru len na vieru v názory je v našom svete veľmi žiadaný a táto nevyhnutnosť sa rodí z pocitu nedostatočnej bezpečnosti. V nedávnej minulosti sa zmenili ľudské hodnoty. A čo viac, mnohí ľudia v Severnej Amerike - ktorých základným zdrojom bezpečnosti je to, čo vlastnia - sa cítia nevysslovne vystrašení čímkoľvek, čo by mohlo podkopať túto bezpečnosť. K tomuto si pridajte ešte pocit kozmického ohrozenia bezpečnosti - ktorý je výsledkom hrozby atómového vraždenia - a máte ľudí, ktorí sú veľmi citliví na bezpečnostné systémy, ktoré im ponúkajú jednoduché, vyhranené odpovede. Túžia po systémoch, ktoré by ponúkali správne názory a želajú si, vedieť, že robia všetko správne na to, aby dosiahli spasenie. Akékoľvek otázky systému považujú za celkom nezlučiteľné, pretože tvrdenia nemôžu pripustiť žiadne odchýlky od daných zásad.

John Wesley nazval takúto propozíčnú vieru „mŕtvou vierou“. Netvrdil, že je mŕtva preto, lebo jej chýba viera, ale preto, že jej objektom je skôr sústava názorov, predstáv, alebo tvrdení, než živý Boh zjavený v Ježišovi Nazaretskom. Wesley to vysvetľuje v dvoch pestro vykreslených statiach. Najskôr definuje „mŕtvu vieru“:

Táto viera je presvedčením, že Boh je; je vierou vo všetky pravdy obsiahnuté v Jeho Slove; takže je to viera v celé Božie slovo, ktoré je pravda. Toto si však nezaslúži meno viera. Lebo tak ako človek, ktorý číta Cézarove Komentáre, hoci verí, že sú pravdivé, ešte stále nemôžeme

povedať, že verí v Cézara; tak aj o tom, kto verí, že celá Biblia je pravdivá, ale žije bezbožným životom, nie je správne povedať o ňom, že verí v Boha.

Potom Wesley poukazuje na rozdiely v "názoroch" (čo radšej nazývame „tvrdenia“) a v pravej kresťanskej viere. Všimnite si ako dáva do popredia osobno-vzťahovú podstatu viery:

Ale čo je to viera? Nie je to názor, ani forma slov; ani množstvo názorov, daných dokopy, nech sú akokoľvek pravdivé. Reťaz názorov nie je ešte kresťanskou vierou, ako ani šnúra perál nie je kresťanským posvätením. Človek môže súhlasiť s tromi alebo dvadsiatimi krédami; môže súhlasiť s celou Starou aj Novou zmluvou (aspoň tak, ako im rozumie) a pritom nemať kresťanskú vieru...Kresťanská viera...v určitejšej predstave...je božský dôkaz či presvedčenie v mojom srdci, že Boh sa so mnou zmieril skrze svojho Syna, a ja som sa neoddeliteľne k Nemu pripojil s dôverou, ako k milostivému, zmierenému Otcovi.

Napokon, Wesley veril, že „mŕtva viera“, založená na tvrdeniach a dogmách, jednoducho nie je kresťanskou vierou. Hovorí:

Kresťanská viera, to nie je obyčajný súhlas s tvrdením, že Ježiš je Kristus; nie je to ani súhlas so všetkými tvrdeniami, ktoré sú obsiahnuté v našom kréde alebo v Starej a Novej zmluve. Nie je to len súhlas s niektorými, či všetkými týmito dôveryhodnými vecami, že sú dôveryhodné. Povedať to, znamenalo by povedať, že démoni sa zrodili z Boha, lebo tiež majú takúto vieru. Oni sa trasú, ale veria, že Ježiš je Kristus a že celé Písmo, dané inšpiráciou od Boha, je pravdivé, práve tak, ako aj Boh je pravdivý.

Je jasné, že John Wesley veril, že musí existovať obsah kresťanskej viery. Viera má predmet. A veril, že tento obsah je osobný skutok dôvery a zaviazania sa živému Bohu, ktorý sa zjavil v Ježišovi Kristovi a nie je to len súhlas so zoznamom doktrínarských tvrdení alebo názorov. Wesleyho chápanie viery čiastočne vyplynulo z jeho reakcie proti anglikánskej cirkvi v jeho časoch a proti jej systému zakladania vzťahu človeka k Bohu na správnych názoroch a moralite. Wesleymu bolo zrejmé, že človek mohol mať správne názory a nasledovať striktný, morálny život a napriek tomu nebyť v správnom vzťahu k Bohu, bližnému, k sebe a svetu. Tak ako Pavel, aj Wesley videl, že Abraháмова odpoveď Bohu bola stereotypom kresťanskej viery. Pre Abraháma vernosť znamenala kráčať vo viere a riskovať. Znamenalo to opustiť bezpečnosť poznaného a kráčať k nepoznanému bez tejto bezpečnosti. Znamenalo to opustiť známe pohodlie a vykročiť v smere neznámeho a nepohodlného. Znamenalo to žiť vo viere a nie vo videní (2 K 5,7).

Keby sme Wesleyovu interpretáciu viery mohli zobrať vážne a kresťanskú vieru chápať ako chodenie s Bohom k neznámemu a nepoznanému, nemuseli by sme pochybnosti a dopyty zvažovať tak úzkostlivo. Z definície totiž protikladom viery nie je pochybnosť, ale nedôvera a podozrenie. Ak kresťanskú vieru berieme vážne, nesmieme sa báť otázok. A tak pochybujúca časť našej mysle je často tým, čo nás uschopňuje objaviť hlbšiu pravdu. Pátrajúca časť našej mysle sa snaží hrať s myšlienkami intelektuálne hry; odráža ich ta a späť až dovtedy, kým sa neprivedú do úplného vyčerpania alebo k najhlbšej pravde. Po druhé, toto dynamické chápanie podstaty kresťanskej viery by nám pomohlo vidieť prečo historické kréda nikdy nehovorila: „Verím, že Boh existuje.“ Ako to povedal Wesley: „Rovnako aj démoni.“ Podľa Písma diabol verí aj tomu, že Ježiš je Kristus, aj tomu, že celé Písmo dané Božou inšpiráciou je pravdivé a že aj Boh je pravdivý.

Tu sme konfrontovaní s najdôležitejším problémom evanjelizácie pre tých z nás, ktorí žijeme v Severnej Ame-

rike. Podľa výsledkov prieskumu 90% Američanov hovorí: „Samozrejme, že veríme, že Boh je.“ Ale podľa prieskumu takmer polovica z týchto ľudí ďalej hovorí, že táto viera nerobí v ich živote žiadne zmeny. Je to, ako keď povieme: „Samozrejme, že mám suseda menom Ed Walton.“ Ale to len potvrdzuje našu vieru vo fakt Waltonovej existencie. To je všetko. Ale tieto kréda majú rozdielny dosah. Hovoria. „Verím v Boha, Otca Všemohúceho...“ Malá predložka v je týmto rozdielom. Ak niekto hovorí: „Verím v môjho suseda, Eda Waltona,“ to znamená, že ten človek je zahrnutý do istého vzťahu dôvery, zaviazania sa a oddanosti. Znamená to, že zmluva vzťahu existuje aj medzi blížnym a mnou.

Ak kresťanskú vieru berieme ako chodenie s Bohom a riskovanie, potom to ovplyvní cirkev. Niekedy vzdelávame takým spôsobom, že to dakedy naše deti a mládež pripraví do pádu. Niekedy sme zaobchádzali so vzdelaním tak, že to naznačuje akoby našou zodpovednosťou bolo naplniť hlavy našich detí len správnymi názormi a ideami. Jedna mladá žena, ktorá vyrástla vo vidieckom zbore, dva roky navštevovala prípravku do členstva. Predpokladalo sa, že ju učili len správne veci a prijali ju za člena na Kvetnú nedeľu. Neskôr skončila strednú školu a išla na štátnu univerzitu. V prvom ročníku si zapísala geológiu. Jej profesor bol učiteľom v nedeľnej škole v neďalekom metodistickom zbore, ale ona o tom nevedela. Asi v polovici tohto kurzu bola v knihách - ktoré mala prečítať - konfrontovaná s niečím, čo podkopávalo jeden zo základných názorov, ktoré počas prípravy na členstvo schvaľovala. Keď sa tento názor raz podryl, bolo to ako trhlina v hrádzi. Všetka voda z nádrže sa začala valiť k tomuto prielomu a tým mohlo byť všetko stratené.

Ak berieme vážne wesleyánske chápanie podstaty viery, musíme uprednostniť dva dôležité aspekty pri učení našich detí a mládeže. Po prvé, musíme klásť nesmierny dôraz na dejovú rovinu Biblie. Niektorí naši mladí muži a ženy idú na vysoké školy alebo teologické semináre, ale nepoznajú ani históriu evanjelia ani biblické príbehy. Ďalej, musíme dávať čím ďalej tým väčší dôraz na osobnú skúsenosť. Wesley definoval kresťanskú vieru ako „istotnú dôveru, že Kristus zomrel za moje hriechy, že ma miloval a dal seba za mňa.“ Táto osobná skúsenosť s Ježišom Kristom v našich zboroch chýba. Nič nemôže nahradiť jej miesto. Keby táto mladá žena mala dynamickú osobnú skúsenosť Krista, pristupovala by k univerzitnému vzdelaniu celkom ináč. Mohla by otvorene priznať, že nemá na všetko odpovede. Ale napriek tomu, že to všetko nevedela, predsa vedela komu uverila a bola presvedčená, že má moc zachovať, čo jej bolo zverené až do onoho dňa (2 Tim 1, 12).

2. bariéra: Viera je opakom chápania. Podľa tohto pohľadu, ak máme dobrý dôkaz na to, aby sme niečo dokázali, hovoríme, že „vieme,“ že je to tak. Ak máme len čiastočný dôkaz, hovoríme, že „veríme,“ že je to tak. Ale ak nemáme vôbec žiadny dôkaz, máme tendenciu hovoriť, že máme „vieru,“ že je to tak. Toto vyvoláva ten dojem, že viera je opakom chápania. Preto „byť zachránený vierou“ znie nebezpečne blízko k tomu, aby sme mohli povedať: zachránený nevedomosťou. Dostávame obraz niekoho, kto zatvorí svoje oči, zhlboka sa nadýchne a verí niečomu presne naopak, napriek všetkým dôkazom. Na základe tohto nedorozumenia povstáva väčšina anti-intelektualizmu, ktorý zaplavuje kresťanský svet. Niektorí z nás nikdy nezabudnú na stretnutie s dr. Harry Denmanom. Zhromaždil si nás okolo stola v jednej miestnosti. Čítal oddiel, ktorý sa týka našej zodpovednosti milovať Boha „srdcom, dušou, myslou a silou“ (Mk 12,30). Potom sa k nám obrátil a povedal: „Dúfam, že vy mladí nikdy nezabudnete na svoju zodpovednosť milovať Boha svojou myslou. Netreba mať ohromnú myseľ na to, aby človek mohol byť kresťanom, ale potrebná je k tomu celá myseľ, ktorú máte.“

Harry Denmann si raz všimol nasledujúcu skutočnosť, týkajúcu sa Anselma. Anselm bol jedným z vodcov v období patriarchizmu, ktoré nasledovalo po smrti prvých apoštolov. Opýtal sa: „Pamätáte sa na to, ako Anselm definoval teológiu?“ Nieкто odpovedal: „Áno, pán Anselm definoval kresťanskú teológiu ako vieru, ktorá hľadá pochopenie.“ Povedal: „Viete prečo Anselm definoval teológiu práve takto?...Nuž, preto, lebo ľudia nie sú spasení chápaním, sú spasení vierou. Viete prečo to Anselm položil práve takto? Pretože viera musí byť na prvom mieste preto, aby bola priama.“ Nieкто sa opýtal: „Čo tým myslíte?“ Povedal: „Keby ľudia boli spasení chápaním, potom by človek s vyššou inteligenciou mal lepšiu možnosť spasenia. Ale ľudia nie sú spasení chápaním, sú spasení vierou. Preto človek nikdy nemôže promovat' na 'škole Krista'. Pokračoval: „Dúfam, že vy mladí budete promovat' na *Vanderbilt*, ale dúfam, že nikdy nie v 'škole Krista'. Dúfam, že sa budete učiť celý život.“

Sme vďační Bohu, že sme súčasťou tradície, ktorá dáva do popredia potrebu poznania, ale aj živej zbožnosti. Sme pozvaní, skrze wesleyánsku tradíciu, aby sme milovali Boha myslou. Chválime Boha za to, že sme súčasťou

tradície, ktorá vieru neberie akoby bola opakom chápania, ale skôr tvrdí, že kresťanská viera otvára dvere väčšiemu a väčšiemu chápaniu. Viera, tak ako to hovorí Wesley, otvára priestory chápania. Neobmedzuje ani neuťahuje, ale oslobodzuje a uvoľňuje. Potláča horizonty nášho poznania a pozýva nás, aby sme objavovali nepoznané.

Jedným z ničivých vedľajších účinkov týchto dvoch blokad, ktoré sme vyššie spomenuli, je spôsob, v ktorom úzke propozíčné názory nielenže eliminujú nadšenie z dotazov, ale majú aj tendenciu potláčať myseľ. Ako to niekto povedal: „Ľudia sa stanú takí malicherní, že si oškrú uši!” Ako zosnulý Glenn „Tex” Evans hovorieval: „Ľudia sa stanú takí malicherní, že by sa mohli pozerat’ do kľúčovej diery oboma očami naraz.”

3. bariéra: Viera je dobrý pocit. Snaha obmedziť vieru na - len o niečo viac ako dobrý pocit, je to, čo nazývame smerovanie k „viere vo vieru.” Toto platí v populárnej predstave, že nezáleží na tom, čomu človek verí, ak verí tak úprimne a horlivo, že to platí. Viera sa zúži na psychologický postoj alebo náladu a ľudia sa vyvarujú veriť vo vieru. Predpokladá sa, že ak vaša viera produkuje dobrú náboženskú skúsenosť, je to pravá viera. Čokoľvek zakúsíte, že je dobré, je to dobré. A čokoľvek vo vás spôsobuje pocit zla, zjavne to musí byť zlé. „Dobré je dobré a zlé je zlé - Ako to rozoznám? Keď mi to povedia moje pocity.”

Pre týchto ľudí je reálnym testom akejkoľvek viery náboženská skúsenosť, ktorá ju sprevádza. Majú tendenciu kázať, že náboženská skúsenosť je najpodstatnejšia pravda. Preto sa viera chápe a hodnotí ich spoľahlivými „pocitmi”. Hovoria: „Ak mám zo seba dobrý pocit, potom je so mnou všetko v poriadku.” Výsledok cesty viery sa chápe v medziach nájdenia svojej identity, hodnoty, rešpektu, sebanaplnenia, autenticity seba, alebo dobrých pocitov o sebe.

Boh je termínom, ktorý sa často používa na identifikovanie a opísanie charakteru náboženskej skúsenosti, ktorá prichádza k tým, ktorí ju správne hľadajú. Tak sa Boh stáva výtvarom našej skúsenosti. Cesta viery je našou ľudskou cestou k Bohu, skôr ako Božia cesta k nám, alebo naša cesta s Bohom. Božia funkcia a hodnota spočíva v tom, ako hľadajúci môže použiť Boha. Viera sa zredukuje na psychologický postoj a ľudia sa varujú viery vo vieru. Paul Sherer charakterizuje tento postoj takto: „Skončí sa to pri niečom takomto: Maj vieru vo vieru - má to vysokú terapeutickú hodnotu. Každé ráno vstaňte a vzpriamene sa postavte pred otvorené okno, zakloňte hlavu a trikrát sa hlboko nadýchnite, každý raz so slovami: ‘Verím, verím, verím’.” Nezáleží na tom, čomu veríte, ak tomu veríte s dostatočnou intenzitou, že to pre vás platí.

Keď sa viera zredukuje na psychologický postoj, potom prichádza spasenie ako výsledok úspechu niekoho v kultivovaní alebo udržiavaní správneho postoja. Spasenie je odmena, ktorú dostanú tí, ktorí dosiahnu správnu intenzitu viery. Preto sa ľudia povzbudzujú, aby verili „viac”. Tí, ktorí veria najlepšie a najviac, sú tí, ktorí sú spasení najviac a najlepšie. Viera sa potom stáva „skutkom” a ľudia si myslia, že sú schopní uspokojiť sa skrze skutok viery. Biblia však hovorí, že viera je zameraná na Niekoho mimo nás: na Boha, evanjelium a na Krista, ktorý sa v ňom hlása. Viera, ktorá sa prebúda skrze evanjelium, skrze moc Ducha Svätého, nie je jednoduchým psychologickým postojom, ktorý môže človek dosiahnuť, keď sa bude silno pokúšať, alebo keď zvládne určitý mentálny postoj, náladu, alebo rutinu.

Táto bariéra je v našom svete taká prenikavá, že ju musíme identifikovať ako vplyvnú súčasť heréziu. Často sa to vyjadruje ako malé porcie kresťanstva skombinované s rôznymi učeniami, ktoré vychádzajú z populárnych psychológií východných náboženstiev. Ale biblická tradícia hovorí, že Boh sa veľmi nezaujíma o naše „pocity,” ale o to, čo „robíme”. Tento text hovorí, že Boh pre nás koná najmä preto, aby nás spasil, preto, aby sme pokračovali a nie preto, aby sme sa cítili lepšie. To by hovorilo, že dobré pocity o nás samých nie sú žiadnym dôkazom toho, že sme s Bohom v poriadku, alebo že Boh má z nás dobrý pocit.

Preto je nesprávne, ak pripustíme, aby vrcholová skúsenosť zamietla najpodstatnejšie pravdy a veci. V tejto sebazbožňovateľskej kultúre by Boh od nás chcel, aby sme boli viac v styku s Ním, ako so svojimi pocitmi, telami, so sebou. Boh je skutočne spoľahlivejším vodidlom k pravde. Možno by nám viac pomohlo, keby sme zabudli na všetky naše pocity a mysleli len na Boha. Ktovie, možnože práve vtedy zistíme, že sa cítime dobre.

Ak je predmetom kresťanskej viery živý Boh, zjavený v jedinom Ježišovi Nazaretskom, ktorého nazývame Kristus, potom dovoliť to, aby naše ja nahradilo tento predmet, je forma hanebného a sebeckého modlárstva. A čo viac, predpoklad, že spasenie prichádza ako výsledok niečieho úspechu v kultivovaní a udržiavaní istého psychologického postoja alebo nálady, je len ďalšou formou toho, čo Martin Luther nazýval „skutky spravodlivosti”. Tieto

skutky spravodlivosti by bolo možné obliecť do súčasného, vysoko vyvinutého psychologického jazyka, ale sú to stále skutky spravodlivosti a tie narúšajú kresťanskú vieru.

Sme presvedčení, že pohľad na vieru, ako na sústredenú, osobnú a vzťahovú odpoveď dôvery a poslušnosti nie je len biblickým prekonaním týchto troch bariér, ale že tiež zabezpečuje vedenie, ktoré potrebujeme pre modelovanie nášho chápania a stratégií pre zvesť o viere.

Ak je kresťanská viera sústredená, osobná, vzťahová odpoveď, ktorá zahŕňa dôveru a poslušnosť, čo by znamenalo podeliť sa o kresťanskú vieru?

ZAMYSLI SAA KONAJ

1. Vo svojej pracovnej definícii podstaty kresťanskej viery autori hovoria: kresťanská viera je sústredená, osobná, vzťahová odpoveď, zahŕňajúca dôveru a poslušnosť.

A. Kresťanskú vieru považujeme za osobnú, pretože ňou veríme vo vzkriesenie a živého Krista.

Spomeňte si na udalosť vzkriesenia v Novej zmluve. Ako ovplyvnilo ľudí, ktorí prežili Kristovu živú prítomnosť?

Ako ste vy prežili živého Krista?

B. Kresťanská viera vyžaduje odpoveď, ktorá zahŕňa dôveru a poslušnosť.

Čo to znamená dôverovať Bohu v tvom živote? Akým špecifickým spôsobom to má vplyv na stredobod a usporiadanie tvojho každodenného života?

Ktoré duchovné disciplíny vám vo vašom živote pomáhajú usmerniť a zamerať váš vzťah k Bohu?

Akými špecifickými spôsobmi vás kresťanská viera uschopňuje mať správny vzťah k vášmu blížnemu?

2. Autori veria, že je povinnosťou počúvať a odovzdávať ďalej udalosti viery.

A. Každý deň z tohto týždňa si vyberte jeden, alebo dva príbehy viery, ktoré si znovu prečítate. Nájdite si čas na zamyslenie sa nad životnými situáciami a nad tým, ako sa vzťahujú k dnešku. Nájdite si čas na to, aby ste „počuli“ opäť odpovede dôvery a poslušnosti a vernosti.

B. Nájdite najmenej jedného človeka, ktorému poviete príbehy viery z tohto týždňa.

3. Postavili sa vám, alebo stavajú sa vám do cesty niektoré bariéry, ktoré sú vymenované v poslednej časti kapitoly? Čo vám pomohlo pri prelome cez blokády?

Štvrtá kapitola VÝZNAM SVEDČENIA O VIERE

Hovoriť o viere znamená evanjelizovať. Keď sa v severoamerických metodistických zboroch pokúša niekto učiť evanjelium, stretne sa s veľkou dávkou negativizmu, stereotypu a dokonca nepriateľstva u vysokého percenta členov. Metodisti majú o evanjelizácii negatívne predstavy. Istých ľudí zneužili a využili typom evanjelizácie, ktorá medzi nimi nespôsobila nič iné len pocit viny a mrzutosti. Väčšina tohto negativizmu sa však neospravedľuje. Mnohí z nás používame negatívne pocity a stereotypy na to, aby sme zracionalizovali svoj nedostatok záujmu o zaviazanie sa evanjelizácii. Ale či ospravedľuje, alebo nie, tieto negatívne pocity existujú a musí ich rozoznať každý, kto chce byť vodcom v evanjelizačnej službe. Preto v svojej stratégii nikdy nepoužijeme hneď na začiatku slovo „evanjelizovať“. Zistili sme, že je lepšie pomôcť ľuďom konfrontovať ich chápanie Boha a podstaty kresťanskej viery. Ako uvidíme, spôsob akým rozumieme Bohu a kresťanskej viere, nemá nijaký vplyv na to, ako rozumieme evanjelizovaniu ani na spôsob, ktorým to robíme.

Zisťujeme, že ľudia majú celkom iný názor na podstatu evanjelizácie a vieme, aké potrebné je začať tam, kde sú ľudia. A tak pomáha, keď sa otázky o podstate evanjelizácie vyslovia z rôznych uhlov. Počas východoafrického regionálneho seminára v Keni mal jeden z nás možnosť navštíviť zoológickú záhradu. Dostali sme sa tam landroverom a nedovolili nám, aby sme z neho vystúpili. Pretože však mal zvinovaciu strechu; mohli sme zvrchu fotografovať. Prvé zviera, ktoré sme videli, bol obrovský žirafí samec. Náš africký sprievodca chodil stále okolo tejto nádhernej žirafy. Zrazu si jeden z pastora v našej skupine všimol stádo slonov a bol z toho veľmi vzrušený a pokúšal sa presvedčiť nášho afrického sprievodcu, aby zamieril autom k týmto slonom. Sprievodca však stále jazdil okolo žiráf. Mysliac si, že sprievodca nerozumel požiadavke, snažil sa ho tento severoamerický kazateľ znovu upozorniť, že by išiel rád smerom k slonom. Perfektnou angličtinou mu sprievodca odpovedal: „Viem, že chcete vidieť slony, ale v skutočnosti ste túto žirafu ešte nevideli. Viete, tu v Afrike máme také obrovské zvieratá, že keď ich naozaj chcete vidieť, musíte si ich poprezeráť zo všetkých uhlov.“ Podobne aj otázka evanjelizácie je taká ohromná, že jej jednoducho nemôžete rozumieť, ak si ju neprezriete z každého uhla. Zmienime sa o dvoch.

METODOLÓGIA

Keď požiadate ľudí v našom zbore, aby definovali, čo je to evanjelizácia, prednesú metódu, ktorou prišli k viere oni sami, alebo väčšina ľudí v ich sociálnej oblasti. Napríklad, keby sme sa to mali opýtať Dabneya Storyho, člena nášho zboru v oblasti hôr na severovýchode štátu Mississippi, povedal by: „Nuž, kazateľ, som prekvapený, že to neviete! Samozrejme, že evanjelizácia je výročná obroda.“ Dabney by povedal, že so skalopevným presvedčením by mohol zvolať zhromaždenie. A čím dlhšie by ste Dabneya počúvali, tým viac by ste dostali dojem, že evanjelizácia sa usporiada každým rokom. Keby ste ho počuli hovoriť, mysleli by ste si, že Duch Svätý je cirkvi k dispozícii len tretí týždeň v auguste. Môžeme sa presvedčiť, že veľa ľudí prichádza k viere v Krista skrze tieto výročné evanjelizácie.

Keby sme však boli na ceste do Wisconsinu a Marshalovi Owensovi by sme položili rovnakú otázku, mohol by povedať: „Prečo? Samozrejme, evanjelizácia je náš program prijímania do členstva.“ Povedal by to s rovnako hlbokým presvedčením, ktoré sme počuli od Dabneya. V tejto oblasti je tradícia prijímania do členstva veľmi silná. Mnohé zbory majú jedno - dvoj - niekedy až trojročné programy prijímania do členstva. Každý rok na Kvetnú nedeľu celý autobus detí cestuje na prijímanie za nových členov - niektoré z nich kopú a jačia! Po prijatí mnohé z nich zaujmú miesto v radoch tých, ktorých nazývame „kresťania CPE“. To znamená kresťania, ktorí prídu do zhromaždenia na Vianoce (angl. Christmas - pozn. prekl.), Kvetnú nedeľu (Palm Sunday) a na Veľkú noc (Easter). Sú pravidelnými návštevníkmi, ale len pri týchto troch príležitostiach. Keď sa rozprávate s mládežou a dospelými, ktorí prešli cez prípravku za členov, niektorí z nich hovoria o nedeli, keď ich prijali za členov akoby to bolo niečo ako „nacvičovanie promócie.“ A tak niektorí dospelí považujú kresťanské vzdelanie za niečo, čo sa týka len detí a mládeže. Ako však všetci vieme, mnohí prichádzajú k viere v Ježiša Krista cez prípravku za členov.

Ak by ste mali požiadať nášho priateľa Sama, aby definoval evanjelizáciu, odpovedal by: „Nepopierateľne najefektívnejšou evanjelizáciou je Misia laických svedkov“ (Lay Witness Mission). Sam by pokračoval rozprávaním

o období, keď mal tzv. „krízu stredných rokov“. Bolo to niečo, akoby sa jeho život od základov rúcal. Pozeral sa na svoj vzťah k manželke a musel priznať, že už viac nemal nejakú romantiku a nadšenie, ktoré kedysi prežíval. Pozeral sa na svoje deti, teraz už dospelé, a musel priznať, že neprežívajú svoje život, tak, ako to očakával. Vlastne sklamali väčšinu jeho očakávaní. Pozeral sa na svoju prácu a zistil, že je nudná. Kedysi bolo obdobie, keď bola jeho práca veľmi vzrušujúca. Ale keď počas jeho krízy ráno zazvonil budík, sotva dokázal zozbierať toľko síl, aby prehodil nohy cez okraj postele. Hoci bol obklopený ľuďmi, musel si priznať, že bol celkom osamotený. Ako člen metodistickej cirkvi viac ako dvadsať rokov platil, čo sľúbil a do zhromaždenia chodil štyri krát alebo päťkrát ročne. Ale zdalo sa, že to nemá nijaký význam. Raz ráno sa cítil tak mizerne, že sa rozhodol vrátiť sa do zboru. Na jeho veľké prekvapenie vedenie zhromaždenia mali v ten deň laici. Z ničoho nič počúval svedectvo človeka, ktorý, rovnako ako on, prišiel do krízy stredných rokov. Ako tam tak sedel, povedal si: „Bože môj, ten človek hovorí o mne!“ Dnes nemôže celkom opísať, čo sa stalo, no zrazu sa našiel kľáčať vpredu a tam objavil vzťah s Bohom a živú vieru, ktorú nikdy nepoznal. Mnohí ľudia v našom zbore našli živú vieru skrze službu „Misie laických svedkov“.

Naša priateľka Ester by povedala: „Evanjelizácia nie je nič z toho, o čom sa tu hovorilo. Čo sa mňa týka, evanjelium predkladá tieto štyri biblické a duchovné zákony.“ Ester by možno odporučila, že cirkev musí nabiť svoju zbraň štyrmi evanjelijovými nábojmi, namieriť tieto zbrane na ľudí a donútiť ich k tomu, aby sa pomodlili „modlitbu hriešnika“. Podľa kalvinizmu, sú títo ľudia potom spasení, či si to uvedomujú, alebo nie. Mnohí ľudia prichádzajú k viere práve cez túto metódu.

Iní by povedali, že „evanjelium je hnutie malej skupiny“. Títo ľudia tvrdia, že prebudenie sa nikdy nestane na základe monológu. Ľudí musíte dostať „koleno ku kolenu a oko k oku“. Hovoria: „Ak máte nejakú pravdu, ktorú chcete oznámiť, nesmiete to nikdy pokaziť kázaním. Pri kázaní sú ľudia ako sliepky na bidle, alebo podobne, čulí!“ Mnohí ľudia nájdu vieru v Krista v dynamickej atmosfére malých skupiniek *koinonia*. V týchto skupinkách je možné voľne prejaviť obavy a vieru, pochybnosti a oddanosť. Cez takýto dynamický dialóg preráža Boh. Mnohí z vás ste našli vieru v Krista skrze takúto skúsenosť v malej skupinke.

Iní by tvrdili, že skutočná evanjelizácia by sa dala nájsť len pri počúvaní televíznych kresťanských relácií, alebo pri sledovaní niektorého severoamerického televízneho evanjelistu. Niektorí z týchto obrátených tvrdia, že nosné zbory sa stali odpadlými zbormi. Už nie je potrebné alebo produktívne patriť do zboru. Tvrdia, že môžete veriť bez toho, aby ste patrili do zboru. Ak poznáte Pána vo svojom srdci a ste na zozname listových zásielok evanjelistu a ste oddaný Američan, Boh vám dá prosperitu vo všetkom. Budete zdraví, bohatí a múdri. Mnohí ľudia nachádzajú vieru v Krista skrze službu v televízii a svedčia o novom a naplnenom živote, ktorý má zmysel.

Aby sme boli úprimní, existujú pre nás urážlivé spôsoby, ktorými ľudia prichádzajú k viere v Krista. Zdá sa, že aj napriek zbabranej metodológii a najbiednejšiemu druhu teológie, Boh preráža, ľudia odpovedajú a ich životy sa menia. Po rokoch boja sme prišli k záveru, ktorý nám pomohol rozplieť dvojzmyselnosť, ktorá sa spája s metodológiou evanjelizácie. Tento záver môžeme povedať jednou jednoduchou vetou: Nijaký spôsob nie je ten pravý spôsob, ale každý spôsob sa z Božej milosti môže stať spôsobom. Táto zbežná veta potvrdzuje mocnú Božiu milosť. Ľudia môžu mať najhoršiu, najzbabranejšiu metodológiu, ale Božia milosť je väčšia a ľudské životy sa menia. Toto nie je ospravedlnenie slabej metodológie, ale utvrdzuje to mocnú Božiu milosť.

No v samotnom pohľade na evanjelizáciu z uhla metodológie sú zahnuté prinajmenšom dve drobné nebezpečenstvá. Najzjavnejšie nebezpečenstvo je pokušenie použiť metódu, ktorá tvrdí, že je to jediný Boží spôsob a potom sa túto metódu snažiť uplatniť pri každom človeku. To by sa mohlo stať necitlivou formou náboženskej tyranie. Nielenže to zlyhá - keď sa nerešpektuje sloboda Svätého Ducha, aby konal nespočetnými spôsobmi - ale to odmieta aj priznať pestrú rozmanitosť, ktorá je v ľudskej rodine a jemný a citlivý spôsob, ktorým Boh s každým koná.

Istý človek neočakávane padol pri práci v lese do opustenej studne. Pokúšal sa vyliezť po klzkých stenách studne, ale neúspešne. Nakoniec si v úplnej beznádeji sadol na dno studne do blata a špiny a začal sa modliť: „Ó, Bože, prosím, pošli niekoho, kto ma vyslobodí z tejto studne.“ Nejaký človek hore začul jeho nariekanie a hodil dolu do studne lano s poučením, aby si ho oviazal okolo bokov. Človek v studni si lano obviazal okolo bokov a s pomocou toho hore, bol schopný vyliezť po šmykľavých stenách studne a bol zachránený! Bola to taká

radostná skúsenosť, že tento zachránený muž strávil zvyšok života „naháňaním ľudí a hádzaním ich do studní“! Pamätajte na to, že metódy sú potrebné ako prostriedky, ale ako ciele sú démonické; a všetky metódy sú pod súdom evanjelia.

Evanjelizácia definovaná ako metóda je tiež nebezpečná, pretože zabíja časť primárneho svedectva cirkvi. Napríklad prebudeneckí kazatelia sa snažia znovu predviesť Pavlovu skúsenosť na ceste do Damašku. Vzor, či metóda Pavlovho obrátenia musia byť typické pre všetky obrátenia. Keď sa tí istí ľudia pozerajú na svoju vlastnú kresťanskú púť, môžu nájsť len veľmi málo toho, čo sa ani len zďaleka nepodobá tomu, čo sa stalo Pavlovi na ceste do Damašku. Cirkev ich neprenasledovala. Neoslepli. Nepočuli, žeby Boh na nich volal po mene v angličtine. Ak je Pavlova skúsenosť typická a ak nachádzajú len tak málo toho, čo je v ich skúsenosti podobné, potom by mohli predpokladať, že nie sú kresťanmi, a preto nemajú o čom rozprávať.

Väčšina ľudí v severoamerických metodistických zboroch mala skúsenosť, ktorá sa viac podobá ceste do Emauz ako ceste do Damašku. Na emauzskej ceste išli spolu dvaja bratia, keď vtom sa k nim pripojil zvláštny neznámy. Vedia, že neznámy je s nimi, ale nevedia, ako sa volá. Napriek tomu pozvú neznámeho k sebe domov a spolu jedia. V spoločenstve pri stole, v atmosfére pohostinnosti, pri lámaní chleba im náhle padnú šupiny z očí a nakoniec sú schopní poznať vzkrieseného Krista. Neskôr si hovorili: „Či nehorelo v nás naše srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?“ (Lk 24,32)

Sme presvedčení, že emauzský vzor obsahuje veľa toho, čo je príbuzné aktuálnej duchovnej ceste mnohých ľudí. Povzbudzujeme ich, aby vyrozprávali svoj príbeh. Možnože to nebude ako Pavlov príbeh; možnože to nebude ako naše príbehy; ale ak je to ich príbeh, prečo sa snažiť utíšiť toto presvedčivé svedectvo? Púť jedného z autorov ilustruje cesta do Damašku, kým skúsenosť druhého autora je viac podobná ceste do Emauz. Zostereotypizovať určitý model, poriadok, alebo proces ako jediný „spôsob“, je vážne prekrútenie biblickej perspektívy a tragickým spôsobom to limituje moc evanjelia.

EUANGELION - PODÁVANIE EVANJELIA

Našťastie existuje produktívnejší uhol vízie ako je uhol z pohľadu metódy. V predošlej kapitole sme poukázali na to, že evanjelizácia má svoj pôvod, vzor a základ v podstate nášho Boha - misionára a v aktivite prvého evanjelistu - Ježiša Krista. Jednou z bežných tém, ktorá len podčiarkuje rôznorodý súbor materiálu v Biblii, je jej misionárske zameranie. Aj napriek rôznorodosti v jednotlivých častiach Písma, Biblia je aj tak udalosťou Božieho plánu spásy a aktivity v histórii. Prvoradým slovom pre evanjelium je v Novej zmluve grécke podstatné meno euangelion. Je to zloženina dvoch slov, ktoré znamenajú dobrá správa. My sme si z toho urobili dobrú správu, čiže evanjelium. Je nemožné uvažovať o evanjelizovaní bez evanjelia. Grécke sloveso euangelizomai znamená „prinášanie, šírenie, či oznamovanie euangelion, dobrej správy, čiže evanjelia“. A tak evanjelizovanie vyjadruje šírenie dobrej správy - evanjelia.

Slová euangelion a euangelizomai boli v prvom storočí, keď sa písala Nová zmluva, bežné. Znamenali priniesť dobrú správu o úžasnej udalosti, ktorou je ohlásenie príchodu nového veku. Tieto významy precízne vybrali Ježišovi nasledovníci, aby opísali úžasnú udalosť Ježišovho príchodu na svet. Výsledkom toho bolo, že knihy, ktoré podávali Ježišov život, začali byť v druhom storočí známe ako „evanjeliá“ a ich autori ako „evanjelisti.“ Zdôrazňujeme, že základným prvkom v evanjelizácii je dobrá správa o Božom kráľovstve. Preto sa nesmie stať, aby evanjelizácia bola bez prítomnosti dobrej správy o Božom kráľovstve. Evanjelizácia je teda pokračujúci proces komunikácie, ktorá zahŕňa toto evanjelium.

Táto definícia je niečo celkom iné, ako spopularizovanie chápania evanjelizácie. Jeden z nás robil niekoľko rokov experiment v triede. Ukázal na určitú osobu a opýtal sa triedy: „O čom hovorím, keď teraz poviem, 'práve som evanjelizoval Joe Smitha'?" Celá trieda bez rozdielu odpovedala: „To znamená, že ste ho práve obrátili, alebo spasili.“ Je to častá chyba. Zabúdame, že to Boh obracia. My sme zodpovední za evanjelizovanie, a to, čo evanjelizujeme, či šírimo, je evanjelium o kráľovstve. Joe Smith by bol ešte viac vzdialený, keby sme ho spasili, alebo obrátili! Nesmieme nikdy zabúdať, že ľudia, ktorí nasledovali Jima Jonesa do Guyany, boli jeho obrátencami.

Leander Keck a John R. W. Stott tvrdia, že „evanjelizovať“ v Novej zmluve neznamena robiť obrátenecov - slovo, ktoré niekedy používame. Je to šírenie dobrej správy - evanjelia, bez ohľadu na výsledky, ktoré evanjelizovanie

spôsobuje. Stott hovorí: „Evanjelizovanie neznamená ani obrátenie ľudí, ani ich vyhranie, ani ich prinesenie ku Kristu, hoci v skutočnosti je to prvý cieľ evanjelizácie.“ Žiaľ v našej kultúre, orientovanej na úspech, máme sklon zameniť si proces evanjelizovania dobrej správy o kráľovstve s cieľom tohto procesu, ktorým je obrátenie. Preto mnohé definície evanjelizovania sú v skutočnosti definíciami obrátenia a to len mylí. Našou túžbou je, aby sa obrátenie uskutočnilo. Aby sme však mali aj biblický podklad, musíme tvrdiť, že podstata, či jadro evanjelizovania leží vo vernom podávaní evanjelia kráľovstva slovom i skutkom.

Keby sme mohli počuť toto biblické slovo, bolo by to oslobodzujúce. Naučilo by nás, že sa nemusíme báť, či strachovať o výsledky evanjelizovania. Radšej by sme sa mali báť o to, či sme umožnili poznať evanjelium o kráľovstve, alebo nie. Sme presvedčení, že mnohí naši ľudia sa hanbia evanjelizovať nielen preto, že nevedia, čo to je, ale preto, že sa boja, že zlyhajú. Jediným zlyhaním, ktorého by sme sa mali báť, je to, že zlyháme v šírení evanjelia o kráľovstve. Výsledky sú v Božích rukách.

Preto je dôležité, aby sme k slovesu položili správny predmet. Existuje tendencia použiť na evanjelizovanie definíciu, týkajúcu sa príjemcu či cieľa zvesti, alebo definíciu, týkajúcu sa výsledkov (to je či sa ľudia obrátia, alebo nie), alebo definíciu, týkajúcu sa metód, ktoré sa používajú. Zabúdame, že predmetom slovesa euangelizomai v evanjeliách je dobrá správa Ježiša, čiže dobrá správa o kráľovstve alebo o Slove Božom. Neevanjelizujeme ľudí ani národy ani dokonca štruktúry. Evanjelizujeme evanjelium. Je zrejmé, že nechodíme dookola „ohlasujúc, alebo šíriac ľudí.“ Ak ľudia počujú a sú inšpirovaní Duchom Svätým tak, že dôverujú dobrej správe o Ježišovi, obrátia sa; to znamená, že činia pokánie čiže sa obrátia. Zmenia kráľovstvo.

Tvrdíme, že hlásanie evanjelia o kráľovstve Božom vždy zahŕňa výzvu osobne rozhodnúť sa poznať a prijať osobné spasné panstvo Ježiša Krista. Ale toto panstvo tiež znamená, že zavrhneme kráľovstvo hriechu a prijme zodpovednosť, čo sa týka Božej lásky k blížnemu. Keď dovolíme Kristovi vojsť do našich srdc, prináša nám to aj blížneho.

Toto pokánie, obrátenie, čiže *metanoia* vyúsťuje v premenene našich postojov a štýlov života. Je to dynamický proces, ktorý zahŕňa odvrátenie sa od všetkého, čo vrhá do otroctva a obrátenie sa k tomu, čo nás oslobodzuje pre nový život. Vždy to vyžaduje zmieriť sa s Bohom a s blížnym. Znamená to opustiť naše staré zdroje bezpečia, našu starú „dôveru“ a riskovať cesty viery. Umožňuje to osobné stretnutie s živým Kristom, ale tiež to zahŕňa volanie k pokániu a poslušnosti, ktoré patrí národom, skupinám a rodinám. Je to volanie vymeniť vojnu za mier, nespravodlivosť za spravodlivosť, rasizmus za solidaritu, nenávisť za lásku. Tak je zvesť evanjelia o kráľovstve Božom dosť obširná na to, aby zahŕňala osobné svedomie každého ľudského stvorenia, rovnako ako aj kolektívne svedomie skupín a národov.

Evanjelizovanie sa definuje ako šírenie evanjelia o kráľovstve Božom slovom a skutkom a potom očakávanie s rešpektom a pokorou a konanie s nádejou očakávania.

SLOVO A SKUTOK

Toto spojenie nás informuje o tom, že dva základné prostriedky šírenia evanjelia sú slovo a skutok. Evanjelium sa musí aj zviditeľniť aj slovne vyjadriť. Použiť iba jeden z týchto prostriedkov znamenalo by skomoliť evanjelium. V biblickej literatúre sú slovo a skutok v nerozlučiteľnom striedaní. Pri stvorení Boh povedal a stalo sa. Pri evanjelizovaní Ježiša neexistuje polarizácia medzi hlásaním a konaním, alebo spasením a históriou. Ani u Ježiša nie sú slovo a skutok oddelené. Ježiš má celistvosť. Jeho slová sú pravdou v Jeho životnom štýle a jeho život podporuje Jeho slová. Navzájom sa osvetľujú. Takto slovom a skutkom prináša Ježiš zvesť a moc spravodlivej Božej vlády (Božieho kráľovstva) celému ľudstvu.

Rovnakú rovnováhu slova a skutku vidíme aj v evanjelizácii prvotnej cirkvi. V Skutkoch apoštolských je hlásanie neoddeliteľne spojené s dobrými skutkami. Kázanie a slúženie splyvajú. Najčastejšie sa evanjelium hlása v svete utrpenia medzi telesne postihnutými, tam kde sa lieči, pri prenasledovaní, pri zrážke dvoch áut.

Biblický rytmus vyžaduje, aby sa pri tom evanjelium verbalizovalo. Služba hlásania sa musí spájať so službou uzdravovania, slúženia, vychovávaní, oslobodzovania, pretvárania a zmocňovania. Hlásanie Kráľovstva musí byť aj verbálne aj viditeľné a nikdy sa nepýtame, ktoré z toho je dôležitejšie. Bolo by to to isté, ako keby sme sa pýtali, či je dôležitejšie vdychovanie, alebo vdychovanie. Závisí to od toho, čo sa stalo naposledy! Je zrejmé, že

hlásanie a životný štýl sa musia navzájom podporovať.

Počas svojej práce v Stredných apalačských vrchoch jeden z autorov strávil mesiac v práci s Red Bird Missionary Conference (Misijná konferencia Červený vták). Mal možnosť stráviť tri dni s trinástimi misionármi, ktorí boli zasvätení práci s ľuďmi v Stredných apalačských vrchoch. Jeden z misionárov raz v obširnom dialógu poznamenal: „Nemôžete predpokladať, že na samotách spájajú Ježiša Krista s prácou misie Red Bird.“ Pisateľa toto konštatovanie omráčilo a misionár musel to zopakovať, aby sa uistil, že počul správne. Vyjadrilo sa v ňom veľa odstrašujúcich pozorovaní. Každý súhlasil s tým, že metodistická cirkev vykazuje ohromnú schopnosť a obetavosť, keď koná skutky evanjelia. S najlepšimi motívmi robíme skutky milosrdenstva a robíme to so všetkými svojimi schopnosťami a s plným nasadením. Ale odmietavo sa staviame k tomu, keď máme vysloviť to Meno, v ktorom tieto skutky robíme. Zanedbať „vyslovenia Mena“ zanecháva v srdciach ľudí ideologické vákuum. Výsledkom toho je, že iné sekty a kulty prichádzajú hneď za nami a vyplnia toto ideologické vákuum, ktoré sme vytvorili svojím mlčaním. Svojimi skutkami milosrdenstva môžeme rozptýliť nevedomosť, hlad a diabolské zotročenie. Keď nepovieme Meno, dom ostáva prázdny. Preto prichádza sedem iných diablov a zaberú tu miesto a následný stav takého človeka je horší ako predchádzajúci (Lk 11,24-26). Nezabudnime, že sme povolani na to, aby sme v mene Ježiša ponúkli pohár studenej vody. Ak však to Meno len vyslovíme, bezvýznamne odídeme, a ak iba podáme pohár studenej vody, fyzický smäd síce uhasíme, ale duchovný smäd sme nechali neuhasený.

Veríme, že naše odmietanie prichádza ako dôsledok strachu zo zraniteľnosti. Ako kresťania sme najzraniteľnejší, keď konáme dobrý skutok a pomáhame tak bratom a sestrám, alebo keď hovoríme o najzákladnejších presvedčeniach našich životov. Niekedy je oveľa jednoduchšie uspokojiť sa len konaním dobrých skutkov pre biedneho človeka. Ale to nestačí. Ľudia majú hlad nielen po chlebe pre svoje žalúdky; majú hlad aj po chlebe života. Tento chlieb nemožno kúpiť v hoci ktorej pekárni. To vyplýva zo vzťahu k živému Bohu ako odpoveď na evanjelium Kráľovstva Božieho.

ČAKAJTE A KONAJTE

Posledný slovný zvrät našej pracovnej definície evanjelizácie súvisí s tým, čo by sme mohli nazvať postojom svedka o viere. Svedkovia o viere musia očakávať s pokorou a rešpektom. To znamená, že ich to neustále vedie na kolená. Sme celkom bezmocní; bez Božej moci nemôžeme zasiať semienko Slova, aby mohlo priniesť nový život. Sme celkom závislí od Svätého Ducha. Len Duch môže priťahovať ľudí ku Kráľovstvu. Jeden môže siať, ďalší polievať, ale len Boh dáva vzrast. Evanjelista Lukáš tvrdí, že moc na svedčenie prichádza až po tom, keď Duch Svätý pokrstí zbor. Bez oživujúcej moci Ducha sme bezmocní. Duch je dychom Tela. Bez Ducha Svätého je cirkev bez dychu a bez moci. Neexistuje žiadna iná možnosť.

Ale nielen tí, ktorí vydávajú svedectvo o viere, sú vedení na kolená s rešpektom a pokorou, ale súčasne dostávajú aj nádej očakávania. Výsledkom dobrej správy evanjelia o Kráľovstve je u kresťana nádej. V cirkvi vyvoláva nádej zvesť, že Božie oslobodenie prešlo do nového veku Ježiša Nazaretského, v Jeho víťazstve života nad smrťou, lásky nad nenávisťou, zmierenia nad odcudzením. Cirkev žije v presvedčení, že vzkriesený Kristus je dosiahnuteľný pre každého a všade. Vzkriesený Kristus je na tomto svete prítomný. Keď je cirkev naplnená Duchom Svätým, vychádza šíriť evanjelium Kráľovstva a zakladať zbory po celom svete.

Keď eschatologická (vizia budúcnosti a nádej) pohnútka tohto dynamického evanjelia o kráľovstve prestane byť naším hlavným podnetom pre svedectvo o viere, pozeráme sa na smutnú budúcnosť. To, čo prekáža svedectvu o viere viac ako čokoľvek iné, je široko rozšírená strata nádeje a dôvery v pravdivosť, moc a spoľahlivosť evanjelia o Kráľovstve. Lebo evanjelium o Kráľovstve nie je len záchranná Božia moc, je to tiež to, čo naplňuje cirkev očakávaním. Bez zvesti evanjelia o Kráľovstve by sa nedalo žiť v radošti a nádeji. Bez známkov radošti, očakávania a nádeje cirkev vydáva neistý zvuk a jej členovia nie sú pripravení na boj. Prilipnú k stenám svojho kostola. Preto jednou z neuhasínajúcich úloh v týchto dňoch je zapáliť pravú nádej evanjelia Kráľovstva Božieho.

Slovo a skutok majú svoj rytmus, ale rytmus má aj práca a očakávanie. Vedie nás to na kolená; sme celkom závislí od Boha a súčasne pozdvihnutí očakávať, vediac, že Slovo Božie sa nevráti späť k Bohu naprázdno. Zavŕši to, načo ho Boh poslal. Vieme, že niektoré semeno padne na dobrú pôdu a prinesie sedemnásobnú

TEOLOGICKÉ PODKLADY PRE ZVEŠŤ O VIERE

Čo sme zistili z diskusie o podstate Boha, podstate viery a podstate zvesti o viere, žeby nás malo viesť pri zvesti o viere? Tu treba zdôrazniť päť vecí, ktoré slúžia ako vedúce myšlienky, ktoré rozvineme v nasledujúcich kapitolách.

1. Svedectvo o kresťanskej viere neznamená, že sa snažíme presvedčiť druhých, aby si osvojili názor, ale skôr sa snažíme poukázať na Osobu, na Ježiša Krista.

2. Nie sme povolaní na to, aby sme ľuďom predstavili plán, alebo predpoklad, alebo perfektný argument. Skôr sme povolaní na to, aby sme ľuďom predstavili Osobu a jej Kráľovstvo.

3. Ježiš Kristus nevolá ľudí k náboženstvu. Ježiš Kristus skôr volá ľudí k sebe a do Božieho kráľovstva. V tomto bode je veľa rozpakov.

Jednu z najlepších ilustrácií rozdielu medzi náboženstvom a vierou môžeme vidieť v knihe Exodus (31 a 32). V týchto kapitolách Boh volá Mojžiša na vrch Sínaj, kde Mojžiš dostáva kamenné dosky, ktoré napísal Boh. Tu sa stretávame s prvou zásadou, ako rozumieť viere. Vieru vždy predchádza Božia iniciatíva. Najprv koná Boh, a my na tieto Božie skutky odpovedáme. Mojžiš má uši na to, aby počul. Dôveruje Bohu, poslúcha Boha a ide na vrch, aby dostal kamenné dosky. Viera nás učí, že Boh vždy hľadá tých ľudí, ktorí boli učeniami na Boží obraz.

Ale keď je Mojžiš na vrchu, ľudia sa rozhodnú urobiť veľmi nábožnú vec. V náboženstve ľudia hľadajú Boha, ale väčšinou hľadajú boha, ktorý im vyhovuje. Chcú boha, ktorý má len málo požiadaviek alebo žiadne požiadavky a dovolí im, aby žili, ako sa im páči. V náboženstve si ľudia „robia bohov na svoj obraz“. Z uší žien a dcér sa strhnú zlaté náušnice, roztavia sa, vlejú do formy a urobí sa z nich zlaté teľa. Ľudia ležia pred bohom, ktorého si vytvorili, tvárou k zemi a zúrivo tancujú okolo zlatého teľaťa. Z tohto sa môžeme poučiť o tom, že ľudia pre náboženstvo urobia obrovské obete a náboženstvo z nich urobí bláznov.

Ježiš nás nevolá k náboženstvu, ale k viere. Toto musíme v svete - ktorý tvrdí, že náboženstvo je dobrá vec a že nezáleží na tom, v akom ste náboženstve, ak tam ste úprimne - znovu a znovu pripomínať. Obidve tieto myšlienky sú založené na predpoklade, že náboženstvo je prirodzene dobré. Ale Biblia nikde nehovorí, že náboženstvo je prirodzene dobré. Naopak, Biblia tvrdí, že náboženstvo môže byť neobyčajne zlé. Bálovi proroci boli veľmi nábožní, ale v jadre, podstate, boli zlí. Ľudia, ktorí Ježišovi spôsobili najviac problémov, boli najnábožnejší ľudia tých časov. Stále mu boli v päťach a snažili sa znevážiť Jeho službu, aby sa Ho zbavili. Ježiš Kristus nás nevolá k náboženstvu. Ježiš Kristus nás volá k sebe a do kráľovstva Božieho.

4. Ľudia dávajú svoje životy Bohu nie preto, že im Boh pošle traktát alebo reklamu, ale preto, že im posielal Ježiša Krista. Tu treba konštatovať, že metodológia svedectva o viere je založená na tom, ako to robil Boh. A naša pozornosť je upriamená na Vtelenie. Vtelenie znamená, že Boh nebombarduje ľudí sloganmi a nálepkami na nárazníky. V osobe Ježiša Krista Boh prichádza k ľuďom a ide spolu s nimi po ceste. Preto ak chceme ako kresťania svedčiť o viere, nepôjdeme von pokúšajúc sa o nátlak v prospech Boha alebo o obchodovanie s Ježišom. Naopak, budeme sa snažiť vojsť do ľudskej biedy, tak ako to robil Ježiš.

5. Naše štúdium Božej podstaty, podstaty viery a podstaty zvesti o viere nás vedie k záveru, že najlepšie svedectvo je vždy podmienené najhlbším vzťahom. Musíme preskúmať evanjeliový spôsob vzťahov čestne s Bohom, ale najskôr sa pokúsime opísať okolnosti pre prezentovanie dobrej správy.

ZAMYSLI SAA KONAJ

1. Ako by ste odpovedali, keby sa vás niekto opýtal: „Čo je evanjelizovanie?“ Čo si myslíte, ako by odpovedali ľudia okolo vás?

2. Jeden spôsob pozerania sa na evanjelizovanie je cez metodológiu (prijatie do členstva, stretnutie, laická misia, atď). Aká metodológia alebo metodológie pomáhali vo vašej vlastnej skúsenosti? Akými inými prostriedkami prežili milosť ľudia okolo vás?

3. Bola vaša kresťanská skúsenosť viac ako Pavlova na ceste do Damašku, alebo viac ako cesta do Emauz? V čom je to konkrétne pravda?

4. Biblické obrazy slova a skutku:

Písmo.

Čo v tom bolo slovo?

Čo bol skutok?

Sk 8,26-40

Sk 3,1-10

Zamyslite sa nad každým dňom predošlého týždňa: Ako ste šírili evanjelium slovom a skutkom? Ste viac obdarovaný slúžiť slovom, alebo skutkom? Či je to jedno, alebo druhé, ktoré bariéry by to mohli byť, ktoré vám bránia robiť jedno, alebo druhé? Čo budete robiť pre to, aby ste viac hlásali evanjelium aj slovom, aj skutkom?

5. Zamyslite sa nad svojou vlastnou skúsenosťou svedectva o viere v predošlom týždni. Čo vás obzvlášť priviedlo k modlitbe? Akými zvláštnymi spôsobmi ste prežili svoju závislosť od Ducha Svätého?

Piata kapitola KDE SVEDČIŤ O VIERE

Náš nedostatok v svedectve o viere je len príležitostne niečím iným ako nedostatkom chápania Božej podstaty a podstaty kresťanskej viery, ale niekedy je to aj nedostatok komunikovania s ľuďmi. Neodkladnou otázkou pre človeka, ktorý v našej dobe hovorí o viere, je otázka ako vytvoriť most medzi rečou cirkvi a rečou moderného sveta bez napodobňovania sveta a kompromisovania evanjelia. Lahko môžeme padnúť do pasce, že budeme podporovať ľudské chůtky viac, ako slúžiť potrebám ľudí. Môžeme podľahnúť pokušeniu zistiť, čo ľudia chcú a dať im to; ochudobňuje to zvesť plnosti evanjelia Kráľovstva. Na druhej strane existuje pokušenie diktovať požiadavky evanjelia a celkom ignorovať situáciu poslucháča.

Veľká väčšina ľudí kresťanskú vieru ani neprijala ani neodmietla. Pre život mnohých sa to jednoducho nestalo tou pravou voľbou. Chyba v preskočení tejto priepasti nie je ani tak teologickým nedostatkom, ako zlou funkciou v procese komunikácie. Musíme objaviť body kontaktu medzi kresťanskou zvesťou a potrebami poslucháčov.

Istý pastor rozprával humorný príbeh o mládenkovi zo zborového spevokolu, ktorý prejavil túžbu, že by si rád so sebou do zboru priniesol vreckové rádio a počúval živý prenos zhromaždenia z rádia. Pastor odpovedal, že by mu to nevadilo. V nedeľu sedel mladý chlapec v zbore so slúchadlami na ušiach, počúvajúc prenos bohoslužieb. Počas kázne si kazateľ všimol, že si mládenec poklepkáva nohou do taktu a vedel, že prepel na inú stanicu. Slovo sa hlásalo, ale nebolo ho počuť, lebo poslucháč bol na inej frekvencii.

Eugene Nida, odborník na komunikáciu a prekladateľ Biblie, opisuje model komunikačného procesu: Zdroj, zvesť a príjemca. Ďalej hovorí, že komunikácia neprebíha vo vákuu, ale v kultúrnych podmienkach sveta určitej osoby. To, čo dáva zmysel rôznym symbolom, ktoré sa používajú v komunikácii, je kultúra. V našej kultúre robíme znak „OK“ použitím svojej ruky, ale v inej kultúre sa rovnaký znak robí necudným gestom. Táto rôznorodosť významov vo vzťahu ku kultúram sa obzvlášť preukazuje idiomatickými slovnými spojeniami. V skupine ľudí, ktorí spolu žartovali, povedala jedna žena kórejskému mužovi: „Ťaháte ma za nos.“ Kórejčan prekvapene odpovedal: „Ale ja som sa vášho nosa ani nedotkol!“ To kultúra pripisuje zmysel slovám a skutkom.

DIAGNOSTICKÝ IMPERATÍV

Ak nerozumieme reči a svetu príjemcu, pri komunikovaní dobrej správy evanjelia zlyháme. Na jednom krásnom ostrove v južnom Pacifiku zabili misionára preto, lebo nepoznal kultúru. Pre týchto ostrovných ľudí sú vlasy na hlave niečím zvláštnym a je zakázané dotknúť sa ich. Misionár to nevedel a pri pozdrave náhodou pohladil rukou vlasy ich náčelníka. Pretože sa dotkol veľmi dôležitého tabu ich kultúry, zabili ho. Následky našich nedostatkov nemusia byť také dramatické alebo drastické, ale pri našom svedectve o viere niekedy zlyháme v komunikácii preto, lebo nepoznáme ľudí a ich svet.

Ježiš dával dôraz na ľudí a ich potreby. Nová zmluva odzrkadľuje túto perspektívu. Ježiš vidí chorého človeka. Objaví Zachea na strome. Ježiš sa pozerá na ženu. Všimne si deti, ktoré sa na neho prišli pozrieť. Tu je ilustrovaná potreba vidieť, počuť a porozumieť potrebám ľudí. A to je pri svedectve o viere diagnostický imperatív.

Je zaujímavé všimnúť si dôsledky imperatívu v podobenstve o rozsievačovi (Mk 4,3-8) a v podobenstve o rastúcom zrne (Mk 4,26-29). Podobenstvo o rozsievačovi nedáva veľmi veľký dôraz na metódy rozsievania alebo vysokú kvalitu semena. Dôraz je na príprave a prijímaní pôdy. Je tu zvýraznený stav pôdy, narážka na klíčenie, rast a úrodu. Zvesť podobenstva je tá, že nemôžete siať, dokiaľ zem nie je pooraná a je tu uistenie, že niektoré semená iste vyklíčia!

Podobenstvo o rastúcom zrne nedáva dôraz na ohromnú ľudskú metodológiu, ale skôr na také veci, ako je bystrosť roľníka a načasovanie žatvy. Po prvé roľník vie, čo Boh robí a čo urobí, keď sa semeno hodí do zeme. Po druhé, keď je klas zrelý, roľník použije kosu. Toto sa dobre hodí k nášmu predchádzajúcemu záveru, ktorý tvrdí, že svedectvo o viere je Božím plánom. Vyzdvihuje to tiež potrebu ľudskej spolupráce pri procese komunikácie evanjelia. Žnec je citlivý na predchádzajúcu Božiu milosť, ktorá ľudské životy pripravuje na prijatie evanjelia a žnec je ochotný, urobiť vhodnú vec v pravom čase.

Toto podobenstvo nás učí o procese svedectva o viere.

1. Potrebujeme vedieť oveľa viac, ako často vieme o ľuďoch, ktorých sa snažíme zasiahnúť evanjeliom. Kto sú? Prečo žijú tak ako žijú a robia to, čo robia? Čo je pre nich naozaj dôležité? Čo vyhraňuje ich životný štýl?

2. Potrebujeme im pomôcť objaviť tie veci v ich živote, ktoré sú také hlboké, že vyžadujú viac ako len prirodzené vysvetlenie, ak majú dostať plný význam.

3. Musíme sa pýtať a hľadať tie kontakty, v ktorých evanjelium bude podobne dôležité a zmysluplné.

4. Musíme rozoznať, že predchádzajúca Božia milosť pracuje na všetkých ľuďoch tak, aby ich pripravila na rozsievanie evanjelia. Toto by sa mohlo vyjadriť rôznymi spôsobmi u rôznych ľudí. Možno by sa to nevyjadrilo ako „potrebujem Boha,” ale nejakými inými spôsobmi ako napríklad: „Je to všetko, čo existuje pre život?“, „Chcel by som si zrátať svoj život. Má zmysel môj život?”

ZAČAŤ TAM, KDE SÚ ĽUDIA

Svedectvo o viere sa začína tam, kde sú ľudia. Počujme ako hovorí Donald Soper: „Musíme začať tam, kde sú ľudia, skôr ako tam, kde by sme ich chceli mať.” Bod kontaktu je Kristova dobrá správa a ľudská špecifická potreba, túžba, alebo motív. Sme si istí tým, že evanjelium hovorí do ľudských potrieb a aspirácií. Preto si všímaťme otázky, ktoré vznikajú. Nielenže musíme vedieť, že Kristus je odpoveďou, ale musíme poznať aj otázky, ktoré ľudia kladú.

Toto nie je nový princíp. Môžeme to vidieť už v prvotnej cirkvi a v misionárskom hnutí. Latourettova História šírenia kresťanstva (History of the Expansion of Christianity) nám hovorí o tom, ako napriek všetkým prekážkam prvotná cirkev urobila rozsiahle vpády do Rímskej ríše. Prvotní kresťania mohli vzťahovať zvesť evanjelia na niekoľko hlavných potrieb ľudí v Rímskej ríši.

Jednou touto potrebou bola samota. Mnohí boli vyhostení z domovov a radov. Aby prvotná cirkev zapojila ľudí z ich osamelosti, ponúkla im *koinoniu* spoločnosti veriacich. Otvorené, prijímajúce, milujúce spoločenstvo prvotnej cirkvi bolo samo o sebe dramatickou zvesťou. Ľudia zistili, že môžu vidieť, ako sa prvotní kresťania navzájom majú radi.

Ďalšou hlavnou potrebou bola potreba pravdy. Bolo veľa náboženstiev, filozofií a kultov, ktoré boli vyjadrením tohto hladu. K tejto potrebe prvotná cirkev hovorila *kérygmu*, zvesťou o Ježišovi Kristovi, o ktorom prvotná cirkev verila, že je vtelený Boh a úplné zjavenie pravdy.

Rímsky svet prvého storočia potreboval Boha. Ľudia sa klaňali neznámym bohom (Sk 17) v nádeji, že nájdu vzťah k niečomu, čo má rozhodujúci význam. Počť, že Boh konal v Ježišovi Kristovi tak, aby „dal naše veci do poriadku”, bolo neveriteľne dobrou správou (R 5).

Mnohým ľuďom, ktorí hľadali vyššiu morálnu úroveň života v dekadentnej spoločnosti, sa zapáčilo etické učenie kresťanstva. A ešte: kresťanská zvesť bola tým, čím prebývajúcí Kristus mohol človeka zmocniť pre nový život. Kresťanská viera je jedinečná v tom, že nielen buduje na etickej stránke, ale ponúka aj moc naplniť túto požiadavku.

Piata veľká potreba sa odzrkadlila v rozširujúcej sa túžbe po nemorálnosti. Náboženstvá tých čias neboli presvedčivé a neponúkali veľa nádeje na život po smrti. Prvotní kresťania kázali hlavnú zvesť vzkriesenia Ježiša Krista. Keď prvotní kresťania vyhlasovali, že nič, dokonca ani smrť nemôže veriacich odlúčiť od Božej lásky, ľudia odpovedali na výzvu k viere. Latourette tvrdí, že kresťanstvo v rímskom svete prevládlo preto, že sa venovalo ľudským potrebám jasnejšie a zreteľnejšie ako ktorékoľvek iné náboženstvo.

Keď začneme tam, kde sú ľudia, musíme postupovať pozorne. George Hunter poukazuje na to, že pri odvolávaní sa na ľudské motívy sú dôležité etické princípy. Napríklad, kresťan si uvedomuje, že mnohí ľudia vedia naisto, čo chcú, ale možno nevedia, čo potrebujú. To znamená, že ten, kto svedčí o viere, pozerá sa mimo hraníc požiadaviek svedomia, aby videl potreby, ktoré sú za tým. A ešte: kresťan nemusí hovoriť o viere len preto, aby naplnil akúkoľvek potrebu, akú majú ľudia. Pre ľudský život existujú určité základné potreby - láska, zmysel života, viera vo večný život - na ktoré môžeme ponúknuť evanjelium ako naplnenie. Ale existujú také túžby (túžba po penia-

zoch, alebo túžba ovládať ľudí), ktoré sú založené na porušených vzťahoch s Bohom. O kresťanskej viere nehovoríme preto, aby sme naplnili tieto potreby, ale aby sme zmenili tieto túžby.

S vedomím tejto etickej dimenzie, si musíme klásť otázku: Kde sú ľudia? Kto sú ľudia okolo nás a aké sú ich základné potreby? Ak chceme hovoriť o kresťanskej viere vo vzťahu k ľudským potrebám, povolání sme na to, aby sme zdiagnovali ľudské potreby. Teraz sa pozrieme na to, ako toto určenie vyjadрили iní.

URČENIE ĽUDSKÝCH POTRIEB

Canon Bryan Green vo svojej knihe *Evanjelizačná prax (The Practice of Evangelism)* si všíma, že ľudia sú motivované bytosťami. Tvrdí, že svedčiaci o viere sa dostávajú do styku s týmito problémami: Môže to byť strach zo smrti alebo niečo iné; môže to byť hlboká samota; môže to byť slabosť vôle, chcieť urobiť niečo dobre alebo neúspech pri dosiahnutí toho; môže to byť morálne zlyhanie spolu s vinou a hanbou; môžu to byť určité hriechy, ktoré má človek na mysli; môže to byť chýbajúci zmysel života, život bez cieľa; môže to byť základné zlo sveta so všeobecnou frustráciou a intelektuálnym zúfalstvom.

Ďalší pracovník, ktorý komunikuje s ľuďmi mimo zboru pri bežných príležitostiach, je Donald Soper z Anglicka. Tvrdí, že ľudia dnes vyjadrujú svoje potreby veľmi rozdielne, ako to robili ľudia pred tromi generáciami. Proces sekularizácie v západnom svete na ľudí vplýva výrazným spôsobom. Jedným z nich je zmena od „základného poznania až k úplnej nevedomosti o kresťanských veciach.“ Kedysi ľudia oslavovali „sväté dni“, dnes majú „sviatky“. Dokonca aj súdy v Spojených štátoch rozhodli, že Vianoce nemusia byť náboženské sviatky a že na verejných miestach by sa mohli objaviť jasličky. Dnes človek nemôže predpokladať, že by ľudia niečo vedeli o kresťanstve. George Gallup, ml. v roku 1982 zistil, že sotva polovica americkej verejnosti by vedela vymenovať štyri evanjeliá. Mnohí ľudia dnes žijú svojším spôsobom, robia si svoje veci a robia rozhodnutia bez akejkoľvek znalosti živého Boha.

Soper po druhé tvrdí, že ľudia si dnes oveľa viac uvedomujú život ako smrť. V minulom storočí ľudia žili s prenikavým vedomím reality smrti. Ale dnes, najmä v západnom svete, ľudia očakávajú, že budú žiť oveľa dlhšie. Namiesto toho, aby ľudia zápasili o prežitie, sa pýtajú: Existuje zmysel života? Ľudia chcú žiť a mnohí sa snažia do života vtiesnať, čo len môžu.

Tretou modernou zmenou je prechod od vedomia viny k pochybnostiam. To neznamená, že ľudia nemajú úzkosť, ale ich úzkosť nie je založená na vedomí oddelenosti od Boha. Je to zásadnejšia pochybnosť o Božej realite, o Bohu ktorý vie a stará sa o nich. Ľudia hovoria, že veria v Boha, ale pochybujú, že táto viera v ich živote robí nejaké rozdiely.

Štvrtou zmenou je, že ľudia sú ďaleko od základnej potreby mať Boha a sú ďaleko od zvedavosti o kresťanstve. Spomíname si, že na konci päťdesiatych rokov, keď sme pracovali s ľuďmi mimo cirkvi, častokrát tvrdili, že si uvedomujú potrebu mať Boha, alebo byť v cirkvi. Ale dnes sa to zmenilo. Dnes ľudia často tvrdia: „Mám všetko. Povedzte mi, prečo by som mal potrebovať to, čo mi vy ponúkate.“ Predstierajú, že nepotrebujú to, čo si myslia, že cirkev ponúka. To je kríza vnímania a chápania. Ale ľudia by mohli byť zvedaví na kresťanstvo a kresťanský život, práve tak, ako sú zvedaví na guru, prichádzajúceho z východu.

Piatou hlavnou zmenou u ľudí je spolupatričnosť s izoláciou a odcudzením. Ako sa svet stal urbanizovanejšou spoločnosťou, tak to vyústilo do toho, že ľudia sa odcudzili prírode, verejnej moci a blíznym. Ak niekto žije v kontrolovanom mestskom prostredí, môže ignorovať prírodný kolobeh. Ak sa niekto oddelí od zeme - je oddelený od moci, najmä od politickej moci. Ak niekto žije v obrovskej metropole - jeho chápanie blížneho je iné. Ako mladík, vyrastajúci na juhu apalačských vrchov, žil jeden z autorov v spoločenstve, kde sa narodil jeho otec. V skutočnosti žil len v dome na druhej strane potoka, kde sa narodil jeho starý otec! V takomto prostredí je jednoduché poznať svojich blíznym. Dnes však títo autori žijú v mestách, v ktorých nepoznajú všetkých ľudí, ktorí bývajú na ich ulici. Pocit spolupatričnosti sa vytráca. Je dôležité, aby si ten, kto chce hovoriť o viere, všimol tieto zmeny v dnešnej spoločnosti.

V knihe, ktorú napísal Paul E. Little, nachádzame ďalšie určenie ľudských potrieb. Hovorí o siedmich základných ľudských potrebách, ktoré pomáhajú v kontakte pri svedectve o viere. Sú to : 1. vnútorná prázdnota, 2. bezcieľnosť, 3. strach zo smrti, 4. túžba po vnútornom mieri, 5. osamelosť, 6. nedostatok sebakontroly, 7. túžba

po integrovanom myslení.

Je zaujímavé všimnúť si určenie potrieb Reuela Howea. Hovorí, že tieto potreby sa často vyjadrujú základnými otázkami. „Kto som?“ a „Kto si ty?“ vyzdvihuje základnú otázku identity. Vždy, keď človek prichádza do nového vzťahu, kladie tieto otázky. Ďalšie základné otázky, ktoré kladú ľudia: „Ako sa naozaj môžem stať tým, čím by som mal byť? Ako môžem vedieť, že základný cieľ môjho života je naplnený? Čo urobím so svojím životom? Je tam láska?“ To sú základné otázky. Poukazujú na to, že ľudia túžia po identite a zmysle. To ľudí často vedie k tomu, že sa rozhodnú pre plytké záväzky rôznych, kutúrnych, sociálnych a ekonomických bohov. V skutočnosti nikto nie je nenáboženský - je len iného náboženstva. Dnes ľudia naďalej oslavujú modly, ktoré ich sklamali. Preto chodia od jednej modly k druhej. V svedectve o viere je dôležité venovať pozornosť ľuďom, ktorí prebehujú od jednej modly k druhej. Často sú otvorení pre Kristovu dobrú správu, ale musíme ich zachytiť pri pohybe medzi týmito modlami!

Spomenutý teológ Albert Outler poukazuje na podobný názor na základné ľudské potreby. Hovorí, že túžime po tomto:

Identita - potreba vedieť, kto sme.

Sloboda - potreba byť slobodný.

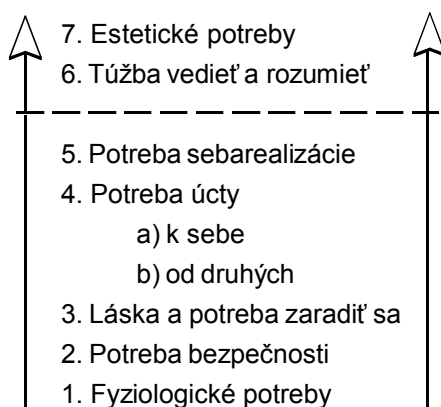
Produktivita - potreba cítiť a vedieť, že život za niečo stojí.

Pokoj - potreba uvedomenia si náplne života.

Neexistuje všeobecné zhrnutie toho, čo sú ľudské potreby. A čo viac, to, čo hovorí k jednej osobe, nemusí hovoriť k druhej. Preto pri určitej komunikácii niekoho zasiahneme a niekoho nie. Keith Miller hovorí nasledovne:

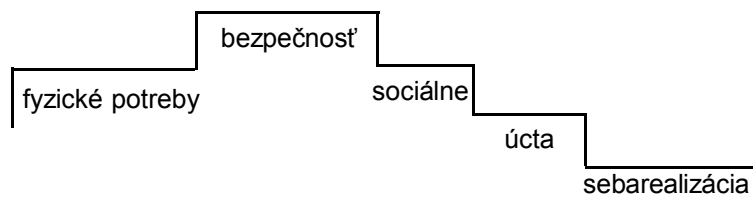
Raz, nato, ako hovoril v triede dospelých, v ktorej som už niekoľko mesiacov učil, prišiel ku mne jeden muž: „Dobrá lekcija! Myslím, že to bolo po prvýkrát, čo som naozaj počul evanjelium“ a naozaj sa zdalo, že to, čo hovorí, myslí vážne. Ale o niekoľko sekúnd niekto druhý v tej istej skupine poznamenal (určite aspoň s takou úprimnosťou): „Nuž, už ste mali veľa dobrých lekcí, ale táto sa naozaj minula účinku. Jednoducho to neznelo ako evanjelium! Okrem toho, ľudia sa už nezaujímajú o ten problém, o ktorom ste tu hovorili.“

Rovnako, ako druhí, cítime, že „Hierarchia ľudských motívov“ ktorú vytvoril Abraham Maslow, by v tejto chvíli mohla pomôcť. Utvára perspektívu pre štruktúru ľudských motívov a rámec pre pochopenie ľudského správania. Maslowova hierarchia ľudských potrieb je takáto:

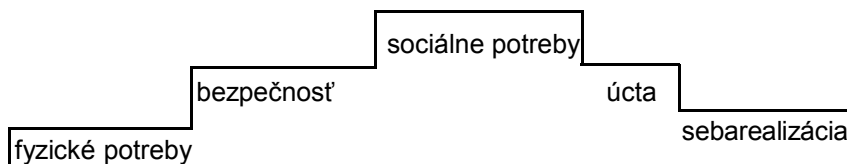

Maslowova teória hovorí, že tieto potreby sú pre ľudskú osobnosť základné, ale nemôžeme ich vidieť všetky naraz. Podľa Maslowova sa tieto potreby naplnia v postupne stúpajúcej hierarchii. Kým sa neuspokojia fyziologické potreby, ako je spánok, jedlo a voda - dominujú. Keď sa tieto potreby uspokojia, na prvé miesto ľudských túžob sa posúva bezpečnosť. Potreby bezpečnosti môžeme vidieť v túžbe po stabilnosti, bezpečí a zbavenia sa strachu. Dôležitým motívom, ktorým sa svetská reklama približuje k ľuďom, je poznanie, že človek by sa mohol zbaviť

škôd, zla a že budúcnosť je bezpečná. Keď dominuje potreba bezpečnosti, hierarchia vyzerá takto:

Keď sú však uspokojené fyziologické a bezpečnostné potreby, na dominujúcu pozíciu sa presúva potreba patriť a potreba lásky. V diagrame to vyzerá takto:

Potreba byť milovaný je základom ľudskej prirodzenosti. Môžeme to vidieť v rôznych štádiách života. Napríklad hlavným štádiom väčšiny mládeže je vrúcne pranie, aby ich prijímali ich rovesníci. Dokiaľ táto potreba nie je uspokojená, človek sa bude čo najviac pokúšať, aby ju uspokojil. Keď sa uspokojí táto sociálna potreba - patriť - potom najdôležitejšou potrebou začína byť úcta. Človek túži po tom, aby ho druhí rešpektovali a prijímali. Veľkú časť ľudského správania môžeme pochopiť v svetle túžby po tom, aby človeka druhí spoznali a uznali pri dokončení a dosiahnutí práce v spoločnosti. Bez tejto potreby by sme nemali veľa možností ako zdôvodniť prijímanie v zboroch, úradoch alebo doma. Každý človek má takúto potrebu úcty.

Keď sa potreba úcty uspokojí, potom vzniká potreba, ktorá motivuje ľudské správanie - sebarealizácia. Je to túžba byť tým, čím len človek môže byť. To je vstup pre to, ako maximalizovať vlastné možnosti. Ľudia chcú mať svoje životy zosumované, chcú naplniť svoj základný životný cieľ.

Maslow udáva dve potreby, ktoré nie sú špecificky umiestené v hierarchii, pretože niekedy sa dajú zaradiť do niektorej z troch najvyšších oblastí. Túžba poznania a ocenenia krásy prechádza tromi najvyššími potrebami: patriť, úcta a sebarealizácia. To je zobrazené na prvej tabuľke prerušovanou čiarou.

Táto štruktúra ľudskej motivácie napomáha objaviť body kontaktu dobrej správy Ježiša Krista a potrieb, ktoré ľudia pociťujú. Musíme vedieť, že táto hierarchia nie je v ľuďoch peknučko zabalená. Spôsob, akým ľudia vyjadria svoje základné potreby, sa bude odlišovať. Nie je to tak, že by vám niekto povedal: „Ako mi môžete pomôcť s mojou potrebou úcty?” Skôr počujeme, alebo si všimneme potreby, vyjadrené rôznymi spôsobmi. Keď je človek hladný, bez akýchkoľvek otázok začíname s fyzickým chlebom. Ježiš povedal, že ľudia nemôžu žiť len z chleba, ale nepovedal, že ľudia môžu žiť bez chleba. Maslowova štruktúra nás má upútať na rôzne potreby ľudí. Keď niekto hovorí: „Cítim, že mrhám svoj život,” pripútání sme k potrebe sebarealizácie. Ale keď niekto povie: „Jednoducho ma neoceňujú, alebo nezdá sa, že by si niekto všimol, čo robím,” potom vieme, že potreba úcty potrebuje uspokojenie. Keď niekto hovorí: „Vždy mám pocit, akoby som sa len zvonku pozeral dovnútra,” vieme, že tento človek má hlbokú potrebu niekam patriť a byť milovaný a prijímaný. Naším cieľom je jednoducho určenie ľudských potrieb. Prostriedkom, ktorý nás k tomu uschopňuje, je milovanie druhých, ako ich aj Boh miluje. Potom sa snažíme vhodne predkladať evanjelium Ježiša Krista.

ZAKLADANIE KONTAKTOV

Pri nadväzovaní kontaktov v zvesti o viere si všimáme štyri kľúčové princípy.

1. Tak, ako je to len možné, snažíme sa vstúpiť do sveta druhej osoby. Vtelenie nie je len zvesťou nášho

svedectva, je to model pre naše svedectvo o viere. Boh vstupuje do nášho sveta a vidíme tu Jeho slávu. Sme povolaní na to, aby sme s ľuďmi súcítili. Je to niečo viac ako ich len ľutovať. Súcíť znamená pokúsiť sa cítiť a vidieť svet z perspektívy toho druhého. Pokúšame sa predstaviť si, aké by to mohlo byť v koži toho druhého. Ježiš sa ľuďom priblížil cez potreby. Smädnej žene ponúkol vodu života. Mučenému vinou ponúkol odpustenie. Ďalšiemu, ktorý potreboval vykonať nádherný skutok, ponúkol, aby Ho spoznali na celom svete. Ďalšiemu, ktorý bol odlúčený od rodiny a blížnych kvôli svojej práci, ponúkol návštevu domova a spasenie celého domu. Žene, ktorá trpela stálou chorobou, ponúkol skrze vieru dokonalosť. Tomu, kto bol zvyknutý kontrolovať si svoj vlastný osud náboženskou aktivitou, Ježiš ponúkol nový život v Božom kráľovstve tým, že sa „znovuzrodí“.

Ježiš vstúpil do sveta druhej osoby a použil to ako príležitosť na ponúknuť dobrej správy. Šimona Petra z celej sily vyzval. „Podte za mnou,“ povedal „a urobím z vás rybárov ľudí“ (Mt 4, 19). Táto ponuka prišla nie preto, že sa Šimonovi potopil čln; bol to obchodník s reputáciou. Ježiš od neho nežiadal, aby sa stal slabým, ale ponúkol mu väčšiu výzvu ako ktokoľvek, koho poznal. Ježiš neapeloval na slabosť Šimona Petra, ale na jeho silu.

Tým, že vstúpime do sveta iných ľudí, objavíme ich potreby a hovoríme o viere vo vzťahu k týmto potrebám. Ak človek potrebuje mať pocit bezpečia, Božia prozreteľnosť a vernosť je dobrou správou. Ak človek má potrebu niekam patriť, cirkevná *koinonia* ponúka úžasný zdroj svedectva o viere. Túžba po láske sa uspokojí vzácnou milosťou, ktorá vyhlasuje, že Boh nás prvý miloval. Naše základné potreby úcty sa uspokojia milosťou. To, že Božia láska je dosiahnuteľná pre všetkých ľudí, znamená, že všetci sme dôležití, významní a máme vysokú hodnotu. Ľudia, ktorí chcú, aby ich životy sa cenili, sú povolaní Božou misiou do sveta. Všetci sú pozvaní na to, aby sa zapojili do tvorivej misie založenia Božieho kráľovstva.

Na mnohostupňovú dimenziu ľudských potrieb sa obracia mnohotvárná dobrá správa evanjelia Ježiša Krista. Najčastejšie evanjelium podávame kombináciou jeho mnohotvárnosti preto, aby sme sa dotkli viacerých ľudských potrieb. Povzbudzujúcim slovom je to, že evanjelium má dostačujúce zdroje na to, aby odpovedalo na všetky ľudské potreby.

2. Preto, aby sme nadviazali kontakt, hovoríme rečou poslucháča. Toto je ten zázrak Turíc. Lukáš píše: „...lebo každý počul hovoriť svojou vlastnou rečou“ (Sk 2,6). To znamená, že ten, kto svedčí o viere, musí sa snažiť použiť reč, ktorá je poslucháčovi známa. Predpokladať, že každý pozná to isté slovo a ten istý význam len preto, že my poznáme význam slova, je zjednodušené. Brat jedného z pisateľov je vedúci inžinierskeho oddelenia na univerzite. Počas návštevy predstavil pisateľa členom fakulty a vysvetlil mu projekty výskumu. Nakoniec pisateľ celkom zdrvený povedal, že jazyk a myšlienky, ktorými sa mu snažil priblížiť by mohli byť známe inžinierovi a nie kazateľovi. Pri zvesti o viere máme sklon používať slová, ktoré sú známe pre nás, ale tieto slová nemusia byť známe ostatným. Preto ľudia, ktorí sú v rovnakej práci, alebo v sociálnom okruhu, môžu tak efektívne komunikovať - atlét atlétovi, učiteľ učiteľovi, bankár bankárovi, farmár farmárovi, priateľ priateľovi, mladý človek mladému človeku, doktor doktorovi, tesár tesárovi, právnik právnikovi, sused susedovi. Ak žijeme v krajine, kde viac ako polovica ľudí nevie vymenovať evanjeliá, môžeme predpokladať, že väčšina z nich nebude poznať reč, ktorá je zaužívaná v cirkvi. Preto sme povolaní na to, aby sme prekladali, tlmočili a definovali reč viery v medziach perspektívy a okolností poslucháča.

3. Ďalším kľúčovým princípom pri nadväzovaní kontaktu s osobou je citlivosť ku kapitolám histórie ľudských životov. Tieto kapitoly často zvyšujú stupeň prijímania evanjelia. Ľudia ho neprijímajú vždy. Časťou neodkladnosti hovorenia o viere je priblíženie sa a citlivosť k tým obdobiam, keď sú ľudia kresťanskej viere otvorení. McGavran a iní, ako je Win Arn a George Hunter toto vidia ako veľmi dôležitý faktor evanjelizovania. Ježiš hovoril o čase vhodnom na žatvu. Máme si byť vedomí tých období, keď ľudia odpovedajú na dobrú správu.

Ľudia, ktorí sa na vieru pýtajú, prijímajú. Ľudia, ktorí chodia do zboru, naznačujú prijímanie. Keď ľudia prechádzajú rôznymi etapami svojich životov, môžu prijímať. Win Arn poukazuje na veľa dôležitých kapitol ľudských životov:

Smrť manžela/manželky

Rozvod
Syn alebo dcéra opúšťajúci domov
Problémy so zákonom
Separácia manželov
Čas vo väzení
Smrť blízkeho člena rodiny
Zranenie alebo choroba
Manželstvo
Prepustenie z práce
Manželské zmierenie
Ťarchavosť
Problémy v sexe
Odchod do dôchodku
Zlom v zdraví člena rodiny
Prírastok do rodiny
Zmena finančnej situácie
Smrť blízkeho priateľa
Hypotéka alebo pôžička
Zmena zodpovednosti v práci
Významný čin
Manžel/manželka začína pracovať
Začiatok alebo ukončenie školy
Zmena životných podmienok
Zmena osobných zvykov
Problémy so stratou
Zmena pracovných hodín
Zmena bydliska
Zmena školy
Zmena rekreačných návykov
Zmena v sociálnych aktivitách
Hypotéka alebo pôžička pod 10 000 dolárov
Veľká noc
Zmena v návykoch spánku
Dovolenka
Vianoce
Malé porušenie zákona

Keď pracujeme s tými, ktorí prijímajú, odvažujeme sa neodmietnuť tých, ktorí by mohli odporovať. V mnohých prípadoch obrátenia napomáha k pokániu a viere hromadná podpora svedkov. Môžete byť priamym účastníkom toho, keď niekto prijme Božiu milosť v Kristu, ale môžete byť aj jedným z dvadsiatich, ktorí podávali zvesť o viere predtým, ako bol ten človek ochotný prijímať evanjelium.

4. Nakoniec si pripomeňme, že Svätý Duch aktívne pripravuje ľudí, aby prijímali hlásané evanjelium. A práve toto dáva do popredia Wesleyho učenie o predchádzajúcej milosti. Wesley používa tento výraz, keď hovorí o Božej iniciatíve, Boh „predchádza.“ Ako sme už povedali, predchádzajúca milosť je založená na Božej podstate a vyhlasuje sa najmä Božím skutkom v Ježišovi Kristovi. Podľa toho Wesley tvrdil, že milosť je „prvá iniciatíva“, ktorá pretvára „každý ľudský skutok na reakciu; preto predchádzajúca milosť“. John Wesley tvrdil, že „spasenie začína tým, čo sa obyčajne nazýva...predchádzajúca milosť.“ Preto je dôležité, aby sme si všimli, že Boh pri

spasení preberá iniciatívu. Tak teda proces spasenia sa nezačína ľudským problémom, ale Božou iniciatívou. Božia predchádzajúca milosť vyvoláva vedomie ľudskej potreby, ktorá vedie k pokániu a viere.

Zvesť o viere začína živým Bohom, ktorý nás hľadá dlho predtým, ako Ho my začneme hľadať. Svätý Duch pripravuje ľudí na odpoveď. Sme povolaní na to, aby sme boli vernými hlásateľmi dobrej správy Božej milosti v aréne, kde ľudia žijú a zomierajú. Toto Božie povolanie nás konfrontuje s dôležitou otázkou, ktorá sa týka identity a povolania.

ZAMYSLI SAA KONAJ

1. Pozrite sa na štyri zmeny v sekularizácii západného sveta, ako ich označil Soper:

A. Oslavujete sviatky, alebo sväté dni? Čo môžete urobiť pre to, aby ste svoje oslavy urobili naozaj svätými? Ako to môžete použiť pri svedectve o viere?

B. Kde môžete nájsť zmysel života? Čo je pre vás najdôležitejšou vecou v živote? Čo myslíte, kde by ľudia z vášho prostredia mohli nájsť zmysel života?

C. Ako mení váš život dôvera v Boha? Ako o tom hovoríte?

Snažte sa tento týždeň vydávať svedectvo o viere tak, že poukážete na zmeny, ktoré vo vašom živote spôsobuje dôvera v Boha.

Ako mení dôvera v Boha životy ľudí okolo vás?

Aké zmeny by táto dôvera mohla urobiť u ostatných?

D. Keď ľudia cítia, že majú všetko, čo by ste im povedali, že im ešte môže ponúknuť Boh alebo zbor?

2. Myslite na dvoch ľuďoch z okruhu vašich známych, ktorí nie sú aktívne zapojení do zboru.

A. Čo si myslíte, čo je ich idolom?

B. Poznáte ľudí, ktorí práve teraz prežívajú výmenu jedného idolu za druhý? Ako by ste im mohli svedčiť o viere?

3. V nasledujúcich dňoch počúvajte, ako sa rozprávajú ľudia okolo vás.

A. Aké potreby vyjadrujú?

B. Ako sa Božie pôsobenie, dobrá správa Ježiša Krista, približujú ich mysleniu?

Pri styku s ľuďmi tento týždeň prejavte s nimi súcit, snažte sa vstúpiť do ich životného diania, snažte sa s nimi cítiť, aby ste mohli pochopiť ich životné situácie. Ktorá dobrá zvesť sa približuje ich situácii? Začnite rozhovor o viere s najmenej dôležitou z nich tak, že im budete predkladať dobrú správu takým spôsobom, aby videli, ako sa približuje obzvlášť ich životu.

Šiesta kapitola

IDENTITA A POVOLANIE SVEDČIACEHO O VIERE

Zvážili sme základné predpoklady pre svedectvo o viere. Videli sme, ako je vydávanie svedectva o viere založené na celkovej Božej podstate. Porozumeli sme podstate kresťanskej viery a tomu, čo to znamená svedčiť o viere. Opísali sme výzvy ku komunikácii, ktoré prezentuje moderný svet a ako sa evanjelium približuje špecifickým ľudským potrebám. Musíme sa pýtať, kto je zodpovedný za svedectvo o viere? Čo je identita a povolanie svedčiaciho o viere?

Hoci sa tu o pisateľoch - autoroch hovorí ako o kazateľoch, napriek tomu sú súčasťou laikov. Ďalej, hoci sa o väčšine čitateľov hovorí ako o laikoch, napriek tomu sú zodpovední za službu. Zdá sa to zmätené, ale Písmo tento náš výrok potvrdí.

V Novej zmluve je veľa dôležitých slov, ktoré opisujú kresťanskú zodpovednosť a niektoré sú kritické pre naše chápanie svedectva o viere. Prvé je grécke slovo *laos*, ktoré znamená laici čiže ľudia. Ďalším je grécke slovo *kleros*, ktoré znamená duchovný. Kto sú laici a aký majú vzťah k duchovným? Zdá sa, že v Božom plánovaní identita človeka je spojená s identitou druhých a to je v podstate koreň mnohých problémov v cirkvi.

KTO SÚ DUCHOVNÍ A KTO LAICI?

Keď sa laici s duchovnými stretávajú na mieste oslavy Boha, sú tam určité základné rozdiely a podobnosti. Duchovní sú tí, ktorých Boh povolal z laického stavu, dal im svoje dary a od cirkvi dostali autoritu zastávať určité funkcie v živote zhromažďovaného spoločenstva. Preto na „povolanie“ a „ordináciu“ kladieme veľký dôraz. Keď niekto túži byť ordinovaný za duchovného, musí si vždy dať otázku: „Máš Božie povolanie?“ Boh povoláva istých ľudí spomedzi laikov a dáva im dary na to, aby naplnili určité špecifické funkcie v živote zhromažďovaného spoločenstva. Keď splnia základné požiadavky pre ordináciu, privedú ich pred Boží ľud a cirkev im dá dve základné autority: autoritu kázať Slovo Božie v cirkvi Ježiša Krista a autoritu vysluhovať sviatosti v cirkvi Ježiša Krista. To znamená, že duchovný nemôže mať nejakú autoritu, ktorú si sám uloží. Autorita sa dostáva formou uvedenia do úradu. Autoritu kázať evanjelium a vysluhovať sviatosti dáva cirkev. Keďže tieto autority udeľuje cirkev, môže ich aj odobrať, ak duchovného uzná za nehodného takéhoto úradu.

Kto sú potom laici? Podľa Písma sú laici Božími ľuďmi, kráľovským kňazstvom, svätým národom, ktorých Boh vyznáva a dal im mandát, aby hlásali triumf Toho, ktorý ich povolal z tmy do svetla (parafráza 1Pt 2,5;9-10). A tak laici sú cirkvou - spoločenstvom ľudí, ktorí majú svoju existenciu, solidaritu a spoločnú odlišnosť od ostatných spoločenstiev v jednej jedinej veci: Božie povolanie. Všimnite si, že laici sú povolaní. Nielen duchovní musia byť povolaní. To by sme mohli vidieť v liste Efezanom 4, 1: „Preto vás napomínam ja, väzeň v Pánovi, aby ste žili, ako je hodné povolania, ktorým ste boli povolaní.“ To jasne naznačuje, že všetci kresťania v cirkvi v Efeze boli aj povolaní aj zodpovední za to, aby žili podľa tohto povolania. A čo viac, pisateľ Efezanom dôrazne hovorí, že každý kresťan v Efeze dostal dary k službe. Hovorí: „Ale každému z nás bola daná milosť podľa miery Kristovho daru“ (Ef 4,7).

Podľa 1. epištoly Petrovej sú laici aj „kňazi“ aj „misionári.“ Každý kresťan, keďže je súčasťou Kristovho kráľovského kňazstva, je zodpovedný za to, aby bol pre druhého kňazom. A ešte Boh každého ustanovil, aby hlásal triumfy Boha, ktorý nás povolal z tmy do nádherného svetla. 1. Korintňanom 1,9 a Rimanom 1,6 nás učia, že Boh nás všetkých povolal k nasledovníctvu Božieho Syna. Boh nás povolal na to, aby sme patrili Ježišovi Kristovi. Tu vidíme, že Božie volanie patrí všetkým ľuďom (*laos*), to znamená každému členovi Tela Kristovho bez rozdielu alebo zaujatosti. List Efezanom 2,13-16 nás učí, že Kristus prekonal všetky bariéry rasy, národnosti, triedy a pohlavia. Je to prekonanie všetkých privilégií a postavení. Cirkev je nediferencovaný ľud.

V tomto Božom volaní môžeme vidieť skutočnú hanbu „duchovenstva“. „Duchovenstvo“ sa pokúša sústrediť postavenie a privilégia do rúk duchovného, čo zatienuje podstatnú jednotu Božieho ľudu. Podľa Písma existuje rozdiel v postavení a privilégiách. Základný rozdiel je vo funkciách a danej autorite pre naplnenie týchto funkcií. Napriek tomuto faktu už odvtedy, keď si Konštantín myslel, že cirkvi preukázal láskavosť, keď z nej urobil kresťanskú cirkev, existovala tendencia zmanipulovať rozdiel medzi autoritou a funkciou na rozdiel medzi postavením

a privilégiami. To vytvára ohromnú priepasť medzi laikami a duchovnými.

Božím zámerom je, aby cirkev bola chváliacim a slúžiacim spoločenstvom, v ktorom obe tieto funkcie patria všetkým ľuďom. Duchovný ich nemôže zmonopolizovať a laici pred nimi nemôžu utiecť. Kristova služba bola daná celému zboru. Funkciou duchovného je, aby v daných podmienkach nebol stredobodom pozornosti, matkou rodiny, ale aby našiel spôsob, ako stelesniť službu pre celý Boží ľud. Modelom pre duchovného je služobníctvo. Ale počas mnohých rokov cirkiev začala veľmi ostro rozlišovať medzi duchovnými a laikmi, medzi náboženským a sekulárnym povoláním. V Písme pre toto rozlišovanie nenachádzame nijaké podklady. V malom hlúčiku Ježiša a Jeho nasledovníkov iste neexistovalo takéto rozdeľovanie na duchovných a laikov. Spôsobmi a rečou sa Ježiš identifikoval ako ten, čo by sme dnes nazvali laikom. A učenci, ktorí z nášho pohľadu boli ako laici, boli v skutočnosti tými, ktorí boli vyslaní kázať, učiť a uzdravovať. V Novej zmluve je malý náznak hlbokého rozdielu povolania, ktorý eventuálne nakazil cirkev. Táto choroba ešte stále platí. Mnohí ľudia naďalej veria tomu, čo nazývame „tajný totemový stĺp“. To znamená, že Boh je na vrchole, pod Bohom sú biskupi, potom duchovní a na spodku totemového stĺpu najnižší - laici. Nepočuli ste ľudí vysloviť: „Som len laik.“ Všimli ste si to niekedy?

„Rozbaľme“ slovo *len*. Laici väčšinou používajú toto slovo, čo znamená iba, jednoducho, alebo skromne. Potom sa obrátia k frázam, ako sú „bez authority“, „nie až taký dobrý“, „zle pripravený alebo vyzbrojený“, „nemajúci zručnosť“, alebo „neordinovaný“. Nakoniec ešte niekto spomenie „nezodpovedný“! Postup vždy ide týmto smerom. Mnohí laici tvrdia, že sa niekedy cítia ako „malí pomocníci Mikuláša“. To znamená, že cítia, že ich zodpovednosťou je pomôcť kazateľovi, aby naplnil kazateľskú službu. Ale podľa Biblie je efektívnosť duchovnej služby závislá od toho, či sa laici ujmu svojej služby, alebo nie. Znovu chceme zdôrazniť to, že novozmluvné slovo duchovný (*kleros*) nepoukazuje na tých, ktorí majú medzi kresťanmi zvláštne miesto a slovo pre laikov (*laos*) nepoukazuje na pasívneho prijímateľa časti zboru, ale na všetkých kresťanov. Všetci sú povolaní do služby a všetkých Boh ordinoval pre službu.

Nanešťastie slovo *laos* obsahuje semä vlastného pádu. Pôvodné grécke slovo znamenalo „ľudia,“ to jest nejakí ľudia, alebo zástup ľudí. V sekulárnej gréčtine to slovo poukazovalo na obyvateľstvo gréckeho mestského štátu.. V Biblii sa však *laos* najskôr použilo pri odkaze na Boží ľud - čím sa myslel Izrael. Niekedy sa používalo v kontraste so Židmi alebo v kontraste pohanov s prvým Izraelom (Sk 4,10). V novozmluvnom chápaní nového Izraela sa však to slovo používalo na označenie celého Božieho ľudu zahŕňajúc kresťanských pohanov. Potom to bolo slovo, ktoré zahŕňalo všetkých ľudí. Takto možno vidieť, že bolo prirodzené používať toto slovo na označenie kresťanských más. Toto slovo sa však používalo aj na rozlíšenie más od ich vedúcich. *Laos* gréckeho mestského štátu boli takto oddelení od *kleros*, ktorí boli ich sudcami.

S odstupom času v angličtine toto slovo dokonca ešte viac degradovalo, a to až tak, že momentálne je slovo laik (laický) synonymom slov amatér, neprofesionál alebo nekvalifikovaná masa. Preto toto slovo vzalo na seba apologetickú, blahosklonnú príchuť. Tak teda, keď sa povie: „Som len laik“, organizácia gréckeho mestského štátu vyhrala nad Novou zmluvou. V Novej zmluve sú však dve slová, ktoré označujú rovnakých ľudí. V biblickej tradícii sa o ordinovaných nikdy neuvažovalo ako o bytostne odlišných ľuďoch od ostatných členov zboru. Pravdou je, že ordinovaní ľudia majú zvláštnu funkciu, lebo majú účasť na Kristovej službe. Ale tento rozdiel u ordinovaných ľudí predstavuje ich poverenie slova, sviatosti a poriadku. Ostatní členovia *laos* v základe neboli oddelení svojou podstatou či skutočnosťou, ale funkciou.

KTO JE ZODPOVEDNÝ ZA SLUŽBU?

Keď sa laici a duchovní stretávajú na mieste chvály, nachádzame tu základné rozdiely a podobnosti. Ale, keď sa laici a duchovní vzdávajú z miesta chvály a idú do sveta, nielenže tam nie je nijaký rozdiel v postavení a v zvláštnych privilégiách, ale nie je tam žiadny rozdiel. Slovo, ktoré spája *laos* a *kleros*, je slovo služba.

V Novej zmluve sa slovo služba nikdy nepoužíva na označenie zodpovednosti vyvolenej plne ordinovanej skupiny. Slovo služba sa vždy používa na označenie alebo určenie zodpovednosti všetkých Božích ľudí. Duchovní sú tí, ktorých Boh povolal, aby slúžili laikom, to znamená, aby ich učili a pripravovali pre ich život, prácu a najmä pre ich svedectvo a službu. Kristova služba bola daná zboru (Ef 4, 11-13). Ordinovaní sú svojou službou zodpovední za určité funkcie v určitom čase v živote cirkvi. Sú to funkcie zhromaždeného spoločenstva. Keď sa cirkev zide, úloha ordinovaných sa vzťahuje na funkciu slova, sviatosti a poriadku. Ale keď sa zbor roztrúsi po spoločenstve a svete, nie je tu skutočný rozdiel vo funkcii alebo zodpovednosti za službu.

Musíme zvíťaziť nad herézou, ktorá tvrdí, že úloha služby prináleží len profesionálnym pracovníkom cirkvi. Nič nemôže Kristovu prácu narušiť viac ako toto. Myšlienka, že kazateľa zamestnávame na to, aby konal za nás našu službu, sa vôbec nezhoduje s tým, čo učí Písmo. Ale v miestnych zboroch po celom svete ľudia vyvinuli myšlienku, že niekto iný bude hovoriť o viere. Mnohí laici sa presvedčili, že nie sú adekvátni: „Nie sme pripravení tak ako ostatní. Nie sme si istí, že nájdeme tie správne slová. Nepoznáme Bibliu a nepoznáme celé cirkevné učenie.“ Väčšina členov cirkvi rozmýšľa o cirkvi ako o náboženskej inštitúcii, ku ktorej patria, skôr akoby rozmýšľali o dynamickom spoločenstve učeníkov, ktorí žijú v bezprostrednom spoločenstve so svojim Majstrom a ich prvotným záujmom je jeho misia. Smutné je, že mnoho členov cirkvi rozmýšľa o cirkvi ako o niečom, čo existuje pre nich a bolo by pre nich veľmi prekvapujúce, keby zistili, že je to presne naopak. Spomeňme si na známy výrok Williama Tempa: „Cirkev je jedinou inštitúciou na svete, ktorá existuje kvôli nečlenom.“

Nič nie je pre hovorenie o viere horšie ako myšlienka, že je to zvláštna služba, ktorú robia vyvolení ľudia, ktorí môžu vystupovať nezvyčajným spôsobom a len pri zvláštnych príležitostiach a obdobiach v roku. Zodpovednosť za hovorenie o viere patrí celému Božiemu ľudu. Duch prišiel ku všetkým Božím ľuďom dávajúc moc k tomu, aby niesli svedectvo o Ježišovi Kristovi. Prvotná cirkev si nikdy nemyslela, alebo nekonala v predstave, že služba zvesti o Ježišovom životnom poslaní patrila len zvlášť vyvoleným apoštolom. V Skutkoch (8, 1-4) čítame o krutom prenasledovaní Jeruzalemského zboru.. „A všetci okrem apoštolov sa rozprchli po krajinách Judska a Samárie.“ Teraz si všimnite jasnú zvesť tohto príbehu ako pokračuje Písmo: „A tí, čo sa boli rozprchli, rozišli sa po okolí a zvestovali slovo.“ Kto boli títo rozprchnutí? Každý okrem apoštolov išiel po celej krajine hlásajúc, kázuc, vyhlasujúc a šíriac dobrú správu evanjelia.

Aký je to rozdiel, keď vieme, že každý z nás bol povolaný k radostnej zodpovednosti svedectva o viere. To znamená, že laici neexistujú ako pomocníci duchovných, ale všetci ľudia majú túto úlohu svedčenia o dobrej správe. To znamená tiež, že žiadny kazateľ by sa nikdy nemal v službe cítiť sám, lebo v tejto službe sú spolu všetci Boží ľudia. Len rozdiel v počte svedkov by mal mocný vplyv na šírenie dobrej správy Ježiša Krista. Toto chápanie *laosu*, Božieho ľudu, ako služobníkov v práci hovorenia o viere napomáha odpovedať na prácu cirkvi. Všetci sme povolaní k tejto zodpovednosti hovorenia o viere na plný úväzok. Nikto nie je povolaný do kresťanskej služby na polovičný úväzok.

SLOVO SA STÁVA TELOM

Písmo učí, že Slovo sa stáva telom v ľuďoch (Ján 1). Slovo je Slovo, ale preto, aby sa Slovo komunikovalo, stáva sa telom. V minulom storočí Philip Brookes hlásal, že pravda prichádza skrze osobnosť. Pravda a osobnosť nie sú synonymami. Osobnosť je prostriedkom vyjadrenia pravdy. Našou úlohou je šíriť správy Božieho pôsobenia v svetle našich vlastných osobitných príbehov v nádeji, že ľudia vo viere odpovedia. V prvotnej cirkvi ľudia zažili realitu prítomnosti živého Krista a museli nájsť spôsob ako sa podeliť o túto realitu. Podobne, keď sa moja skúsenosť prelína s Božím pôsobením (evanjeliom), musím sa o túto skúsenosť podeliť s inými.

Pôsobenie Božej zachraňujúcej milosti vidíme a sledujeme skrze životy skutočných ľudí. Bolo jedno malé dievčatko, ktoré v programe nedeľnej školy malo povedať krátku vetičku. „Ja som svetlo sveta.“ Skúšala si to. Skúšala to znovu a znovu so svojou mamou. Naučila sa ju veľmi dobre. Prišiel deň programu a dievčatko si bolo isté, zato jej mama bola nervózna. Keď malé dievča videlo množstvo tých ľudí, zabudlo, čo má hovoriť. Jej oči pozerali do povaly. Matka sa jej pokúsila napovedať. Pozorne a pomaly jej ústa sformovali slová: „Ja som svetlo sveta.“ Dievčatko sa vystrela a s hlbokým nádychom, nahlas ohlásilo: „Moja mama je svetlo sveta.“ Evanjelium sa podáva prostredníctvom ľudí. Slovo Božie sa odovzdáva od osoby k osobe a od ľudí k ľuďom. V skutočnosti sme

rukami, nohami a jazykom živého Krista.

Jedným z najdôležitejších prvkov pri svedectve o viere je osoba, ktorá hovorí. Ten, kto hovorí, má veľký vplyv na ohlas - na to, čo sa hovorí. Eugene Nida hovorí, že psychologické faktory sú veľmi významné pri komunikačnom procese. Reakcia toho druhého závisí od postoja človeka k zdroju. Raz so študentmi robili zaujímavý experiment. Skupine študentov dali výrok ekvivalentný s týmto: „Revolúcia je dobrá vec.“ Niektorí študenti pripísali autorstvo Jeffersonovi. Ale na iných papieroch bol ako zdroj tohto výroku napísaný Lenin. Reakcia študentov závisela od ich postoja k predpokladanému zdroju.

A tak to, kto sme, má pri komunikácii podstatný vplyv na kvalitu komunikácie a prijímania druhých. Aristoteles hovoril o étose = mravnom základe hovorca. Étos určuje bytie a charakter hovoriaceho. Aristoteles vyhlásil, že étos bol najdôležitejším prvkom v procese komunikácie. Svedectvo nemôžeme oddeliť od svedkov.

Vyhranený kresťanov životný štýl je iste tým najzákladnejším, odkiaľ prýšťa slovo viery. Je tragédiou, keď náš životný štýl znižuje efektívnosť nášho svedectva. Ako sme už povedali skôr, naše slová a skutky patria k sebe. Jedno ovplyvňuje druhé. Svedčíme o viere slovom a skutkom. Boh chce, aby sme svedectvo o viere brali úplne sväto.

U nás v USA, kde nie je dovolené kresťanom verejne hovoriť o svojej viere, jeden mladík rozprával o tom, ako svedčí. V nedeľu ráno ide do zhromaždenia. Zoberie si tú najväčšiu Bibliu, akú má, a keď ide do zhromaždenia, dá si ju pod pazuchu a samozrejme ide najdlhšou cestou, ako sa len dá! Ide ulicami s touto knihou. Je to jeho spôsob pozývania ľudí do zboru. Svojimi skutkami a praktikami svedčíme práve tak, ako aj svojimi slovami.

VAŠA ŽIVOTNÁ SKÚSEŇ ZAVÁŽI

Každý kresťan je osobitý a život každého kresťana je osobitý. Každý kresťan by svoju skúseň mal povedať vo vhodnom čase. Mnohí súčasní kresťania cívli pri myšlienke, že by sa mali ústne - slovné podeliť so skúsenosťami viery s inými. Svedčiť, či hovoriť o Ježišovi Kristovi je ťažké. Mnohí ľudia zisťujú, že povedať svedectvo o Ježišovi Kristovi je ako bolestivé namáhavé dýchanie. Pre mnohých je jednoduchšie pracovať v zborovom dome, ako ísť a hovoriť s niekým o Ježišovi Kristovi u neho doma. Vydať svedectvo o vážnych veciach je zložitá. Manželia a manželky, mladí a ich rodičia zisťujú, že je veľmi ťažké hovoriť o veciach, ktoré sú dôležité.

Hovoriť o hlbokých veciach je jedným zo základných skúseností sviatosti. Čím je niečo významnejšie, tým ťažšie je o tom hovoriť. Keď o niečom hovoríte, vynášate niečo z hĺbky svojej duše. A keď spomenieme meno Božie, vychádza to zo stredu našich životov. Preto, keď začíname službu evanjelizácie v zbere, mnohí majú námietky: „Neexistuje niečo iné, čo by som mohol robiť? Mohol by som pokosiť trávnik pred kostolom. Mohol by som ostrihať kríky. Mohol by som rozdávať informačný list. Mohol by som sa zúčastňovať na stretnutiach rady, ale prosím vás, nežiadať odo mňa, aby som druhým hovoril o viere.“ Sú aj iné výhovorky: „Nie som dobrý rečník.“ A tak, keď príde na evanjelium Ježiša Krista, niet nijakých „dobrých rečníkov.“ Faktom je, že snáď nechceme „uhladených rečníkov“, ktorí sa pokúšajú reprezentovať Ježiša Krista. Nikto nemôže byť svedkom s uhladeným prejavom.

Pre niektorých kazateľov je ťažké hovoriť o svojej viere v Ježiša Krista. Mnohí z nás by so všetkou úprimnosťou priznali, že niekedy nás potešilo, keď sme išli na návštevu a tí ľudia neboli doma! Nechali sme tam svoju vizitku akoby sme boli na návšteve, i keď sme s ľuďmi vôbec nehovorili. Všetci sme počuli príbehy alebo snáď sme boli účastníkmi situácie, keď sme vonku pozývali. Dali nám meno určitého manželského páru - Harpenovci na 4. avenue 513. Stále sme chodili okolo ich domu, no keďže na ulicu neboli osvetlené okná, s radosťou sme predpokladali, že nikto nebol doma. Svedčiť o Ježišovi Kristovi je ťažšie, ako dávať peniaze, maľovať budovu, kosiť trávu, chodiť na stretnutia rady a mnohé iné dôležité veci, ktoré sú súčasťou života zboru. No je čas, kedy treba hovoriť. Slová sú dôležité. Pravdivé slovo je naozajstny skutok. Vytvára život. Príde čas, keď budeme musieť hovoriť o svojej viere s druhými a to ústne - slovami.

Bol istý muž, ktorý žil so svojou manželkou hlboko v Appalačských vrchoch. Jedného večera v lete tento človek sedel na prednej verande v svojom obľúbenom hojdacom kresle. Slnko na západe pomaly zachádzalo za vrcholky hôr. Celý svet sa menil na krásnu oranžovú farbu. Pozrel sa na svoju ženu, s ktorou žil už veľa rokov. Myslel na všetko, čo pre jeho život znamenala a stále znamená. Myslel na radosti a bolesti, ktoré spolu prežili.

Náhle sa jeho život naplnil emóciami, ale ďalej sedel. Nebol dobrý rečník. Myšlienky sa mu rojili v hlave a nakoniec povedal svojej žene: „Matilda, tak veľmi Ťa milujem a to je to jediné, čo môžem urobiť, aby som nemusel veľa hovoriť.” Je čas, keď to treba povedať. Hovorenie nie je oddelené od skutkov, ale vychádza zo života, ktorý žijeme. V jednej piesni sa spieva: „Rád rozprávam ten príbeh; toľko pre mňa znamenal.”

Keď svedčíme o viere, odvažujeme sa povedať, čo Boh robí v našich životoch. Neupriamujeme sa na to, čo my robíme pre Boha. Radšej sa pokúšame svedčiť o Božej milosti v našich životoch. Každá ľudská skúsenosť s Bohom je osobitná a hodnotná. Tak sa odvažujeme hovoriť v prvej osobe a svedčiť o viere. Odvažujeme sa povedať: „To všetko urobil Kristus v mojom živote.” Niekedy svedčiť o viere znamená hovoriť o celej našej púti. Inokedy to znamená zdôrazniť niektoré špecifické skúsenosti, keď v našich životoch konala Božia milosť. O vieru sa môžeme podeliť so susedom, spolupracovníkom, rodinou, priateľom, spolužiakom, kolegom, alebo dokonca s neznámym.

Svedectvo o viere prichádza cez osobnosť. Každý učeník je povolaný na to, aby bol svedkom. Každý má nejakú osobitnú skúsenosť, o ktorú sa môže podeliť. Svedčiť o viere je také prirodzené a normálne ako pozývanie k stolu. Fakt, že čítate túto knihu, potvrdzuje váš záujem a túžbu hovoriť o viere podľa Matúša, Marka, Lukáša a Jána. Existuje aj evanjelium podľa Georga a Eddieho. Existuje evanjelium podľa Mary Nell, Barbary a Shirley. Existuje aj evanjelium podľa vás. Vaše svedectvo zaváži.

Jeden z autorov bol na seminári, na ktorom mal v kaplnke hovoriť istý misionár. Pri službe na stole vedľa seba mal položený glóbus. Hovoril o potrebách celého sveta a o zodpovednosti každého človeka. Misionár potom začal hovoriť o miliónoch ľudí na svete, ktorí nevedia čítať. Opýtal sa: „Čo tu môže urobiť človek?” Frank Laubach začal hovoriť o tom, ako každý človek môže druhého naučiť čítať. Začal plánovať svoj sen a program. Dnes sú na svete doslova milióny ľudí, ktorí vedia čítať vďaka vízií Franka Laubacha. Naučil čítať toho, kto sľúbil, že naučí čítať ďalšieho. Akú zmenu môže urobiť jeden človek! Svedectvo každého kresťana náležite zaváži. Každý je povolaný šíriť evanjelium slovom a skutkom. Ale ako naplníme svoje povolanie?

ZAMYSLI SAA KONAJ

1. Ako prežívate Božie volanie vo svojom živote?

2. Ako ste chápali funkciu duchovného a funkciu laika predtým ako ste si prečítali túto kapitolu?

Ako chápate rolu laika v službe po prečítaní tejto kapitoly?

Ako tento koncept úlohy laika povzbudzuje a posilňuje vašu službu?

Čo urobíte vedome a zámerne, aby ste hlásali skutok vašej zodpovednosti v službe?

3. Spomeňte si na dvoch ľudí mimo vašej najbližšej rodiny, ktorí mali dôležitú úlohu pri rozhovore s vami o viere. Aké vlastnosti sa dotkli vášho života?

4. Ktoré silné stránky vášho prostredia dávajú vášmu svedectvu celistvosť?

5. Hovorte so svojím priateľom o tom, čo Boh robí vo vašom živote. Hovorte s niekým osobne, zatelefonujte, napíšte list.

6. Povedzte niekomu (nie rodine alebo blízkemu priateľovi) o tom, čo Boh robí pre vás vo vašom živote.

Siedma kapitola

PRINCÍPY PRE SVEDECTVO O VIERE

Súčasný výskum rastu zboru ukázal množstvo dôležitých faktov. Dnes vieme, že proces, ktorým ľudia prichádzajú, aby sa odovzdali Kristovi, je faktorom, ktorý determinuje to, či sa stanú aktívnymi členmi zboru. Štúdia o tejto problematike ukázala, že metódy evanjelizácie by sa mohli rozdeliť do troch hlavných kategórií. Prvá kategória sa nazýva „informačný prenos“. Táto metóda vidí evanjelizáciu ako jednosmerný skutok komunikácie duchovných faktov, dogiem, či predpokladov. Vzťah prijímania medzi evanjelistom a tými, ku ktorým sa chce priblížiť, je vzťah učiteľa a študenta. Cieľom transakcie je poskytnúť správne informácie a odstrániť neistotu. Predpokladom je, že správne pochopenie poslucháča vyústí do logického rozhodnutia, aby odpovedal a vedome potvrdil každý „duchovný fakt“.

Ďalšia kategória sa nazýva „manipulatívny monológ“. Tu sa proces evanjelizácie stáva procesom manipulácie. Manipulácia by sa mohla sústrediť okolo emotívneho naliehania, alebo okolo pozorne pripravených otázok, na ktoré existujú len odpovede "áno". Vzťah medzi evanjelistom a tými, ktorým sa chce priblížiť, je taký, ako medzi neprofesionálnym predavačom a zákazníkom. Cieľom transakcie je „uzavrieť obchod“.

Posledná kategória evanjelizačných metód sa nazýva „nemanipulatívny dialóg“. Táto metóda vidí evanjelizáciu ako dvojsmerný proces zahŕňajúci vzájomné pôsobenie. Predpokladá sa, že neexistuje jednotný spôsob pre každú situáciu, jednoducho preto, že rôzni ľudia vidia rôzne veci rôznymi spôsobmi. Tu je vzťah medzi evanjelistom a ostatnými poslucháčmi taký, ako medzi priateľmi. Cieľom vzťahu je podeliť sa o lásku a vieru s druhou osobou.

Táto štúdia zistila, že keď sa evanjelizácia chápe ako „informačný prenos“, 75 percent povie „nie“. Preto tí, ktorí vidia evanjelizáciu ako formu poučovania, si uvedomujú, že sa musia snažiť o kontakt s obrovskou masou ľudí, aby si u niekoľkých zabezpečili súhlas. Tam, kde sa praktizuje evanjelizácia ako „manipulatívny monológ“, 81 percent ľahko povie "áno". Ale 85 percent tých, ktorí povedia "áno", sa počas roka stane neaktívnymi. Keď sa na evanjelizáciu pozeráme ako na „nemanipulatívny dialóg“, 99 percent eventuálne povie "áno". A čo viac, 96 percent z tých 99 percent ostane aktívnymi v živote cirkvi.

Je jasné, že nemanipulatívny dialóg predpokladá hlbší vzťah medzi svedčiacim o viere a počúvajúcimi. Preto namiesto toho, aby sme rozumeli svedectvu o viere ako udalosti len jedného stretnutia, rozumieme tomu ako hlbšiemu vzťahu, ktorý eventuálne prináša ovocie. Táto štúdia hovorí, že nemanipulatívny dialóg je najefektívnejší spôsob svedectva o viere a privádzania ľudí ku kresťanskému učeníctvu. Takto vidíme dôležitosť evanjelizácie od osoby k osobe.

Druhým dôležitým faktorom, ktorý vychádza zo súčasného výskumu zborového rastu, môžeme vidieť z tohto vyjadrenia: Asi tak 77 percent ľudí, ktorí sa stali kresťanskými učeníkmi, urobili to na základe svedectva, skutkov a povzbudení niekoho, komu dôverujú. V tomto závere sú tri kritické body. Po prvé, chápeme, že efektívne svedectvo o viere zahŕňa správnu rovnováhu slova, skutku a povzbudení. Tu slovo chápeme ako hlásanie alebo svedectvo. Skutok sa chápe ako verný kresťanský životný štýl a služba. Povzbudenie sa chápe ako aktívna iniciatíva zo strany svedčiaceho o viere. Kresťan musí byť iniciatívny a robiť tak, ako Ježiš prikázal - „Choďte“. Kresťania musia ísť za ľuďmi, milovať ľudí, deliť sa s ľuďmi o slovo a život, počúvať ľudí a ponúknuť im Krista.

To nás privádza k druhému kritickému bodu. Ak 77 percent ľudí, ktorí sa stávajú kresťanskými učeníkmi, urobilo to na základe svedectva, skutkov a povzbudení niekoho, komu dôverujú, potom svedectvo o viere od osoby k osobe musí byť vyššou prioritou a musíme našich ľudí v tejto službe vyučovať. Kresťania musia byť vyzbrojení nielen osobným poznaním Ježiša Krista a poznaním evanjelia, ale musia aj vedieť, ako nadviazať vzťah k inej osobe takým spôsobom, ktorý vyplýva z dôvery.

Tretím dôležitým bodom v evanjelizačnom procese je dôvera. Dôvera je prvotný podklad, na ktorom je založené svedectvo o viere. To vyvoláva veľmi dôležitú otázku: Ako sa človek môže priblížiť k druhému spôsobom, ktorý vyplýva z dôvery, dôvery dostačujúcej na to, aby sa mohlo hovoriť o tom, ako sa Božie konanie (evanjelium) prelína s osobným príbehom alebo púťou človeka? Pri pokusoch o vyzbrojenie Božieho ľudu na evanjelizačnú prácu sa najčastejšie na tento bod zabúda.

PRINCÍPY SVEDECTVA O VIERE

Týchto desať princípov reprezentuje kríženec našej vlastnej skúsenosti pre svedectvo o viere, na základe spisov Richarda Armstronga a v podstate sú z učenia zosnulého Dr. Harry Denmana. Hoci väčšina týchto princípov sa dá uplatniť pri každom stretnutí, vynasnažíme sa, aby sme ich priblížili tomu, o čom si myslíme, že je najzložitejšou formou svedectva o viere, a aby sme mohli rýchlo pochopiť, ako sa tieto princípy uplatňujú ešte efektívnejšie v našej sociálnej sieti priateľstva a príbuzenstva.

1. Musíme mať jasno, pokiaľ ide o náš cieľ. Veľmi nám pomôže, keď si cieľ rozdelíme do dvoch kategórií: počiatočný cieľ a konečný cieľ. Na začiatku vstupujeme do vzťahu s inou osobou preto, že toho človeka milujeme a nie preto, že sa ho snažíme zmeniť. Len Boh prináša tvorivú zmenu. Len Boh zachraňuje a obracia. Našou zodpovednosťou na začiatku je milovať toho druhého tak, ako Boh miloval nás. Ak na ľudí pôsobíme tak, že sa im zdá, že ich chceme zmeniť, potom ich nemôžeme obviňovať z toho, že sa protivia, alebo cúvajú.

Svedectvo o viere má však konečný cieľ práve tak, ako aj počiatočný cieľ. Konečný cieľ by sa mohol zosumariť v nádeji, že sa rozvinie vzťah dôvery, ktorý je potrebný na to, aby sme mohli svedčiť o viere. Nerobíme to len z lásky k druhým, ale v poslušnosti prikázaniu Ježiša Krista. Ako Kristovi veľvyslanci máme Kristov poriadok, ktorý určuje náš vlastný poriadok. Preto našou najvrúcnejšou modlitbou musí byť možnosť na svedectvo o viere, na ponúknutie Krista, na rozhovory o evanjeliu. Priateľský vzťah máme preto, aby sme dokázali lásku, starali sa, počúvali, slúžili a vzájomne si porozumeli.

2. Kresťanské stretnutie sa vždy začína modlitbou. Modlitba je začiatok každého pokusu svedčiť o viere. Zapojenie zboru a efektívnosť svedectva o viere je v priamom pomere k zborovému modlitebnému životu. Naše zbory nerastú preto, lebo naši členovia sa za to nemodlia. Podobne efektívnosť kresťanského svedectva o viere priamo súvisí s úprimnosťou a intenzitou modlitieb. Dôvod pre to je celkom jednoduchý. Harry Denman to sformuloval takto: „Skúsenosť ma naučila, že keď sa modlím za jednotlivca, za rodinu alebo za národ, zamilujem si toho človeka, rodinu, či národ.”

Služba mimo zboru je vždy závislá od duchovnosti zboru a od duchovnosti každého kresťana, ktorý si želá vydávať svedectvo o viere. Duchovné disciplíny štúdia Biblie a modlitby sú nenahraditeľné. Preto ak sú naše pokusy s vystrojením vlastných ľudí k službe mimo zboru - vonku - vážne, nikdy nesmieme obísť duchovný útvar svojho kazateľa a laikov. Jedným zo základných dôsledkov rastu metodistickej cirkvi v Kórei je vrúcnosť a vernosť zborového modlitebného života. Každé ráno na úsvite sa ľudia zhromažďujú so svojimi kazateľmi a úprimne sa modlia za to, aby ich Boh zmocnil byť celý deň vernými svedkami.

3. Pri svedectve o kresťanskej viere dvere pre službu otvára ochota počúvať. V tomto princípe sú isté výnimky, ale sú to výnimky, nie pravidlo. Početné štúdie ukázali, že citlivé počúvanie je nielen nenahraditeľné pre všetky formy evanjelizovania, ale samo je už určitou formou evanjelizovania. Tí, ktorí ešte nie sú kresťanmi, potrebujú a chcú, aby ich vypočuli. My kresťania sme často predpokladali (na našu hanbu), že modliť sa a svedčiť znamená len hovoriť. Denman opäť tvrdí, že „modliť sa znamená načúvať Bohu”. Často používal ilustráciu telefonovania. „Keď niekto do telefónu stále hovorí, nie je to telefonický rozhovor, ale monológ. To je to, čo robíme s Bohom, monológ, v ktorom my neustále hovoríme.”

Podobne sme zabudli, že svedčiť vyžaduje čestné, prijímajúce vzájomné počúvanie bez súdenia, ktoré sa rozvíja v dôvere a prijímaní toho druhého. Nielenže je počúvanie nevyhnutnou súčasťou modlitby, ale je aj nenahraditeľné pre svedectvo o viere. V svedectve o viere nebudeme nikdy efektívni, ak sa nenaučíme byť dobrými poslucháčmi. Jedným zo základných spôsobov ako pomôcť ľuďom je jednoducho počúvať ich. Niektorí ľudia sú vo vnútri takí uzavretí, že zúfalo potrebujú niekoho, kto by ich počúval. Keď ľuďom nedovolíme, aby hovorili, oni nedovolia hovoriť nám. Nevieme, kde sú, kým nám to sami nepovedia a počúvanie je spôsob, ako to dosiahnuť.

Dietrich Bonhoeffer veril, že počúvanie je istou formou kresťanskej služby. Povedal:

"Prvou službou, ktorú je človek druhým dlžný...je počúvanie. Práve tak, ako aj láska k Bohu začína počúvaním Jeho Slova, tak aj láska k našim bratom sa začína tým, že sa naučíme počúvať ich.... Mnohí ľudia hľadajú ucho, ktoré bude počúvať. Nenachádzajú ho medzi kresťanmi, pretože kresťania hovoria vtedy, keď by mali

počúvať. Ale ten, kto už nemôže počúvať svojich bratov, čoskoro nebude počúvať ani Boha."

Existujú tri príčiny, prečo je také ťažké počúvať a prečo je tak málo citlivých poslucháčov. Po prvé: len málo ľudí si nájde čas na modlitbu na to, aby z nich Boh urobil dobrých poslucháčov. Kedy ste naposledy prosili Boha, aby z vás urobil dobrých poslucháčov? Toto je základná príčina tvrdenia: „Nič nemáte, lebo neprosíte” (Jk 4,2). Naučiť sa počúvať druhých priamo súvisí s učením počúvať Boha.

Pri práci s duchovnými a laikmi povzbudzujeme kresťanov, aby sa modlili túto „modlitbu za dobrých poslucháčov”: Poprosme Boha, aby nám pomohol počúvať to, čo hovoria. Poprosme Boha, aby nám pomohol rozoznať, čo je za tým, čo hovoria. Poprosme Boha, aby nám pomohol počuť to, čo nehovoria. To, čo sa pri komunikácii nepovie, je zvyčajne rovnako dôležité, ako to, čo sa povie. Nakoniec požiadajme Boha, aby nás urobil citlivými na potreby, záujmy a na smutné príbehy.

Po druhé: je len tak málo citlivých poslucháčov, lebo zabúdame, že počúvanie je umenie, ktoré sa treba naučiť. Raz niekto povedal: „Tamten človek je rodený poslucháč.” Pochybujeme o tom. Počúvanie neprichádza prirodzenou cestou. Umenie počúvať sa rodí z lásky k ľuďom, a naučiť sa ho, potrebuje čas a trpezlivosť. Ako väčšina umení, dobré počúvanie prichádza prostredníctvom opakovania.

Jeden z autorov je vďačný svojej manželke za to, že mu pomohla vidieť dôležitosť rozvinutia schopnosti počúvať. Tento proces sa začal krátko po svadbe a počas toho, keď tento autor slúžil v štyroch vidieckych zboroch. Jedného dňa po večeri bol autor v kuchyni a pomáhal pri umývaní a odkladaní riadu. Jeho žena sa s ním podieľala o skúsenosti toho dňa. Fyzicky bol prítomný, ale duchom nie. Našťastie jeho žena mala odvahu ho povzbudiť. Povedala: „Nedovolím nikomu, aby ma zbavoval mojich práv a už najmenej svojmu manželovi. Ak ma nechceš počúvať, tak sa s tebou nebudem rozprávať.” Byť pri druhom človeku neznamená byť pri ňom len telesne. Nepočúvame len ušami. Počúvame očami a srdcom.

Po tretie: ťažko počúvať, keď si už vopred formulujeme odpoveď. Na jednej strane sa ústa snažia predbehnúť myseľ. Na druhej strane sa myseľ snaží predbehnúť ústa. Za minútu vyslovíme približne 125 slov. Ale myseľ funguje oveľa rýchlejšie, preto má sklon odchádzať od bezprostredného poriadku a vytvárať si následnú odpoveď. Výsledkom toho je, že zanedbá počúvanie prirodzeného poriadku. Navyše ešte myseľ má sklon prefiltrovať počuté, a to čo nechce počuť, alebo to, čo by nás mohlo urobiť zraniteľnými pred tým druhým, jednoducho nechá bokom.

Istý profesor, odborník na evanjelizáciu, prišiel k záveru, že na dobré počúvanie je šesť pravidiel. Prvé je súcitiť. Súciť znamená spoluprieť (súciť), alebo „byť s”. Súciť sa rodí z pravej lásky k ľuďom. V tomto ohľade sme nasledovníkmi Ježiša. Ježiš skutočne ľudí miloval. Miloval svojich učeníkov súcitnou láskou, ktorá prežila ich pomalé učenie sa, ich sklon opustiť ho. Ale jeho láska išla až za Dvanástich učeníkov. V Jánovi 11,3-35 vidíme, ako Ježiš miloval priateľa, ktorý bol mimo bezprostredného okruhu Dvanástich. Keď Židia uvideli slzy, ktoré stekali po Jeho lícach, keď Lazar zomrel, povedali: „Hľa, ako ho mal rád!” Láska, ktorú Ježiš mal pre biednych, je v Novej zmluve dostatočne dokumentovaná. Prišiel, aby vyhlásil slobodu tým, ktorí boli utláčani, ktorí žili v chudobe a nepravdivosti. Ježiš miloval dokonca tých, ktorí Ho odmietali. Môžeme to vidieť v Jeho volaní bohatého mládenca a v následnom odmietnutí. Písmo hovorí: „Vtedy sa Ježiš naňho s láskou zahľadel” (Mk 10,21). Najprekvapujúcejšou zo všetkého je súcitná láska, ktorú Ježiš preukázal na kríži tým, ktorí Ho dali na smrť. Keď volal: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia” (Lk 23,34), uviedol do praxe to, čo kázal druhým vo svojej Kázni na vrchu. Ak máme ísť v Jeho šľapajach, musíme po prvé milovať a po druhé svedčiť o viere. Ak ľudí nefalšovane a súcitne nemilujeme, všetky pokusy o svedectvo o viere sú márne.

Druhým pravidlom je koncentrácia. To znamená, že svoju pozornosť musíme celkom zamerať na druhých. Kontakt očí musí stačiť na to, aby nám dal schopnosť čítať reči tela a na to, aby sme zachytili odtienky v názoroch, ktoré druhí vyjadria. Po tretie, kontrola. Musíme sa ovládať, aby sme vedeli, kedy treba hovoriť a kedy byť ticho. Bezodkladnosť odpovede na každú otázku kontrolujeme, ako keby sme vedeli odpoveď na každú otázku! To znamená tiež, že kontrolujeme svoj strach z ticha. Uvedomujeme si, že nie je potrebné vzdych neustále zapíňať rozprávaním. V ľudských vzťahoch, rovnako ako aj v našom vzťahu s Bohom, je častokrát ticho produktívnejšie ako reč.

Štvrtým pravidlom je chápanosť. Možno to pripodobniť tomu, čo Biblia nazýva rozlíšenie, schopnosť zistiť,

odkiaľ ten druhý prichádza. To je blízke našej vnímavosti na to, čo ten druhý hovorí a na to, čo sa skrýva za tým, čo ten druhý hovorí. Po piate: očistenie. Keď nám Duch Svätý dá schopnosť vnímať a pochopiť či rozlíšiť, vtedy môžeme druhým pomôcť, aby očistili svoje myslenie a cítenie. Nakoniec, zaviazat' sa: to znamená, že sme ochotní ísť do vzťahu a urobiť čokoľvek, čo láska vyžaduje. Znamená to, že sme ochotní vstúpiť do širšieho vzťahu s druhými.

Harry Denman mal pre dobré počúvanie len jedno pravidlo, ale to zahŕňa všetko, čo tu bolo povedané: „Nikdy nesmieme zabudnúť, že Boh nás stvoril s dvoma ušami a jednými ústami. Je isté, že Boh tým naznačil, že máme počúvať dvakrát toľko, ako hovoriť.”

4. Pri vstupe do vzťahu s neznámym má kritický význam moment predstavenia sa. To, čo povieme, spôsob, ako to povieme, naše postavenie a postoj buď podporí, alebo zmarí možnosť bližšieho vzťahu. Je nemožné urobiť prvý dojem na druhýkrát.. Ak robíme návštevy od dverí k dverám, túžime sa dostať dovnútra domu. Presun od prahu dverí do domu značne zvýši možnosť hlbšieho vzťahu. Či sme, alebo nie sme pozvaní dovnútra, zaleží na tom, ako sa vyrovnáme s momentom predstavenia sa.

Pri predstavovaní je vždy najlepšie zamerať sa skôr na vzťah ako na funkčný dynamit. Mnoho potencionálne produktívnych vzťahov sa nenaplní, pretože návštevník sa pri predstavovaní zamerá na funkčný dynamit. Tu je typický príklad: „Dobrý deň, volám sa John Smith, som kazateľom v metodistickom zbore Ranná hviezda. Vy ste tuším v našej obci noví a myslel som si, že by som sa tu mohol zastaviť po ceste do nemocnice, aby som vás tu privítal.” Niekoľko aspektov tohto predstavenia celkom zabíja možnosť pokračujúceho vzťahu. Po prvé, je tu zrejmé, že sa najskôr myslí na seba. Vždy je lepšie začať s tým druhým, ako so sebou. Po druhé, prehliada sa tu fakt, že novousadlíci v obci sú obvykle dosť citliví na to, že sú „noví”. Samozrejme, že si uvedomujú, že sú „noví,” ale netúžia po tom, aby im to pripomínali neznámi ľudia na ich príchode. Po tretie, táto veta vytvára ničivú dvojčlennosť „my-oni”. Rozdeľuje ľudí na tých vnútri a na tých vonku. Ľudia sú radi, že sú súčasťou obce. Nakoniec, táto funkčná veta považuje ľudí za druhoradých. To naznačuje, že ten druhý nie je hodný toho, aby bol na programe návštevníka na prvom mieste. Funkčné tvrdenie odrádza od priateľského vzťahu.

Ďalší prípad je príkladom predstavenia sa, ktoré je citlivé na to, čo vzťah rozvíja. Má šesť častí; každá z nich je dôležitá pre vytvorenie vzťahu s neznámym.

a) Pozdrav. „Dobrý deň, pane/pani.”

Keď je ten druhý neznámy, toto je najlepší spôsob, ako začať vzťah. Počas mnohých rokov sa autor pokúsil urobiť pozdrav osobnejším tak, že si od suseda zistil meno neznámeho. A tak predtým, ako odišiel z domu „A”, zistil si meno suseda v dome „B”. Stretol sa však s takým odporom k tejto metóde, že ju už viacej nepoužíva. Ak v dnešnom svete príde k vašim dverám celkom neznámy človek a osloví vás vaším menom, máte tendenciu stráviť nasledujúcich päť minút pokusmi o zistenie odkiaľ tento úplne neznámy vie vaše meno. Toto skôr znemožní ako dosiahne proces „začínania sa poznávať”.

b) Predstavte sa. „Sme Smithovci z briarcliffského zboru.”

Tajomstvom identifikácie je povedať dosť bez toho, aby sme povedali príliš veľa. Preto je lepšie dať vášmu zboru nálepku spoločenstva, ako nálepku denominácie. Ak predostierame denominačnú nálepku predčasne, ten druhý to využije ako príležitosť na zámer odsunutia na vedľajšiu koľaj. To znamená, že povie: „Nuž, my sme baptisti.” To niekedy znamená, že stará matka bola baptistka! V každom prípade je dôležité, aby ste sa identifikovali. (V Severnej Amerike sú ľudia poväčšinou zvyknutí mať len dva druhy náboženských návštev: Mormonov a Jehovových svedkov. Fakt, že ľudia myslia pri náboženských návštevách len na tieto dve kategórie, je vážnym obvinením hlavných denominácií. V podstate to hovorí, že už nie sme ochotní ísť k ľuďom. Vo svojej pýche skôr predpokladáme, že ľudia prídu za nami.)

c) Vysvetlite, prečo ste tam. „Dobrý deň, pane/pani, sme Smithovci z briarcliffského zboru a navštevujeme svojich susedov v spoločenstve.

Po tom, čo sme skúsili množstvo rôznych vecí, zistili sme, že táto je najlepšia. Skôr, ako by sme mali predložiť dvojčlen „my-oni”, použijeme radšej túto vetu, ktorá vytvára okruh, ktorý ich zahŕňa.

d) Vyhýbajte sa dotieravosti. „Dobrý deň, pane/pani, sme Smithovci z briarcliffského zboru a navštevujeme svojich susedov v spoločenstve. Dúfame, že toto pre vás a vašu rodinu nie je nevhodný čas.”

Táto veta sa dotýka faktu, že keď bez pozvania zazvoníme na niečí zvonček, je viac ako pravdepodobné, že sa vtierame do života toho človeka a jeho rodiny. Uvedomiť si túto dotieravosť znamená zaznamenať našu vlastnú citlivosť. Tomu druhému to pomôže, aby si uvedomil, že sme citliví, čestní ľudia.

e) Požiadajte, aby ste mohli vstúpiť. „Dúfame, že toto nie je pre vás a vašu rodinu nevhodný čas, ale radi by sme vás navštívili. Môžeme vstúpiť?“

Pred mnohými rokmi mal autor možnosť pracovať s Harry Denmanom pri navštevovaní od dverí k dverám v programe Leto „E“ v Salt Lake City v štáte Utah. Denman si všimol, že mnohí z nás mali problémy s tým, aby požiadali ľudí o povolenie vstúpiť. Povedal nám: „Čie nohy vás priniesli k ich dverám? Čí prst zazvonil na ich zvonček?“ Povedali sme: „Naše nohy a náš prst.“ Odpovedal: „Potom máte loptu na svojej strane dvorca.“ Pripomenul nám, že často sa nám nepodarí dostať sa dovnútra domu jednoducho preto, že sa neopýtame. „Nemáme, lebo nežiadame.“

f) Sľúbte, že budete struční. „Radi by sme vás navštívili. Môžeme vstúpiť na niekoľko minút?“

Zo skúsenosti sme sa naučili, že úvodná návšteva sa obyčajne riadi "krivkou zvona". Normálne sa návšteva začína na spodnej časti krivky a vzrastá na kvalite, kým nedosiahne vrchol. Ale návštevník musí byť citlivý k faktu, že vzťah môže začať klesať dolu po druhej strane krivky dosť rapidne. To sa stáva najmä vtedy, keď návštevník ostane dlhšie, ako je vítaný. Je dôležité, aby ste odišli, keď zistíte, že vzťah je na vrchole. Dôvodom pre to je, že chcete prísť do tohto domu znovu. Želáte si, aby ste v tomto dome boli vítanou návštevou. Ak čakáte na to, keď vaša návšteva začne ísť "dolu", vyhlíadky na to, že tu budete opäť vítaný, nie sú dobré.

Dôkladnú pozornosť musíme venovať aj momentu predstavenia sa, ktoré má kritický význam. Pri práci s kazateľmi a laikmi je potrebné, aby si rolu predstavovania zahráli niekoľkokrát. Upozorňujeme vás však, aby ste sa vyvarovali vetám, naučeným naspamäť. Naším cieľom je vytvoriť si plodný, trvácny vzťah.

5. Ba ani keď nás nepozvú dovnútra, stretnutie nebolo mrhaním času. Aj bez pozvania dovnútra môžeme urobiť veľa významného. Napríklad, (v tom existuje len málo výnimiek), zistili sme, že je vhodné, ak sa opýtame na ich kontakty s cirkvou. Je najlepšie ak otázku položíme takto: „Do akého zboru chodí vaša rodina?“ Ak položíme otázku tak, že sa týka všeobecne denominácií, pre toho druhého je jednoduchšie odsunúť nás na vedľajšiu koľaj. Po druhé, ak povieme, že by sme radi vošli a nedostaneme pozitívnu odpoveď, je dobré, keď hneď siahneme po svojom diári a povieme: „Bolo by vhodnejšie, keby sme vás prišli navštíviť niekedy inokedy?“ Pomáha, keď máme pri sebe vždy diár. Takto druhým povieme, že sme ochotní opustiť svoje spôsoby kvôli vytvoreniu vzťahu. Po tretie, vždy môžeme vybrať príťažlivú brožúru o svojom programe. Každý miestny zbor by mal venovať dôkladnú pozornosť tomu, aby sme mali atraktívnu brožúru o svojom programe. Čím je zbor menší, tým väčšmi potrebuje takúto brožúrku. V kultúre, ktorá spája veľkosť s úspechom, majú ľudia tendenciu posudzovať malé cirkevné priestory a podľa toho predpokladať, že zrejme neponúkajú príliš tvorivý program. Nakoniec, najviac pomáha, keď povieme: „Pane/pani, existuje niečo, čím by náš zbor mohol poslúžiť vám a vašej rodine?“ Toto je odzbrojujúca poznámka, ktorá pomáha na to, aby ten druhý pochopil, že sme neprišli obťažovať, ale skôr ponúknuť svoju lásku a službu.

6. Kresťanský svedok je zodpovedný za to, že človeka aj prostredie, v ktorom sa nachádza, berie vážne. Prostredie je veľmi dôležité a ak je nejaká stratégia svedectva o viere bezvýznamná a neefektívna, tak je to vtedy, keď sa vážne nezávážili okolnosti určitého prostredia. Vždy musíme zvážiť spôsob reči a myslenia tých ľudí, ktorým chceme komunikovať evanjelium. To je presne to, čo robil Ježiš. Ježiš neustále používal reč a symboly ľudí. Hovoril o soli a zemi, o rodine a sviatkoch, o ovocných stromoch a viniči, o kráľoch a služobníkoch, o pastieroch a ovciach, o kvetoch a vtákoch, o chlebe a víne. Dôkladná analýza Ježišovej reči odhaľuje, že zriedkavo používal prísne náboženskú slovnú zásobu.

Božie zjavenia sa dejú v určitom čase a na určitom mieste. Rozdielny spôsob, ktorým Ježiš hovoril v rôznom čase, je stredobodom histórie zjavenia a naďalej je vedúcim faktorom. Boh k nám neprichádza vo vákuu. Boh prichádza k určitým ľuďom, v určitom čase, na určitých miestach a obyčajne s určitou zvesťou. Ježišova služba podporuje túto stratégiu. Začal tam, kde boli ľudia a našiel spojenie medzi ich záujmami a svojou pravdou. Prví dvaja učeníci, ktorých zavolať, boli rybári, ktorí pracovali na svojich sieťach. Ježiš ich oslovil v okruhu ich práce. Začal tam, kde boli, na myslí mal ich prvoradá, rybárenie a povedal: „Poďte za mnou, a urobím z vás rybárov ľudí“ (Mk 1,17). Žena v Samárii prišla ku studni, aby si nabrala vodu. Tak Ježiš použil vodu pri ilustrácii života, ktorý jej

chcel ponúknuť (J 4,7-15).

A čo viac, sám Ježiš ilustroval tento dôraz na okolnosti tak, že neoslovil rovnako dvoch ľudí, pretože nijakí dvaja ľudia nie sú rovnakí. Takto boli Ježišove evanjelizačné metódy vždy v súlade s charakterom a situáciou toho, s kým sa stretol. Nemal nijaký železný plán toho, ako ľudí osloviť. Ježiš nepraktizoval ani jednu náboženskú formulu alebo tradíciu.

Všimnite si, že len Nikodémovi Ježiš povedal: „Musíš sa znovu narodiť.“ Pokiaľ vieme, nikomu inému nepostavil výzvu podobným spôsobom! Prečo? Pretože všetci ľudia nie sú rovnakí. Inými slovami, základným princípom Ježišovej evanjelizácie je, že počíta s minulosťou človeka. Vedel, že každý by mal počuť dobrú správu a vidieť dobrú správu v reči a spôsobom, ktorému rozumie. Dokiaľ sa neobjaví tento moment, evanjelium sa zdá zbytočné a obmedzené. Ľudia majú uši na to, aby počuli a oči na to, aby videli, ale to neznamená, že vždy vidia a počujú. Ako často sa stáva, že evanjelium jednoducho letí domov do uší ľudí; chvíľa je správna a počujú prvýkrát. Ako často sa stáva, že hľadisko, ktoré sme doteraz nespozorovali, vkročí do ich mysle predtým, ako sa zatemní; chvíľa je správna a celý ich život je osvetlený.

Pri návštevách z domu do domu začíname zvažovať okolnosti hneď, ako návštevník začne byť citlivý k oblasti a priestoru. Napríklad, keď zaklopeme na dvere, lepšie je, ak poodstúpime o dva, alebo tri kroky. Keď stojíme pri neznámom príliš blízko, zvyšujeme tak nervozitu. Keď k vchodovým dverám vedú schody, je najlepšie, keď sa postavíme o dva, alebo tri schody nižšie. Ako návštevníkov nás to posúva o stupeň nižšie a naša prítomnosť je o to menej hrozivá.

Okolnosti sú dôležité aj preto, lebo ľudia sú odrazom svojho prostredia. Harry Denman bol k tomuto faktoru zo všetkých ľudí najcitlivejší. Bol doma v každom prostredí. Keď si na prste letušky všimol snubný prsteň, tak sa tento prsteň stal základom pre rozhovor, ktorý mladej žene umožnil, aby sa rozhovorela o mužovi, ktorého si išla zobrať, o plánoch na svadbu a či sa budú brať v kostole, alebo nie. To otvorilo cestu pre rozhovor, týkajúci sa dôležitosti kresťanskej rodiny. Mohol stráviť vzácne chvíle, keď sa pokúšal priblížiť k výkonným riaditeľom spoločností a mohol stráviť hodiny so ženou v domácnosti tak, že sa s ňou prehrabával v kuchynských skrinkách, pýtajúc sa na ceny a komentujúc balenia. Trávil večery so študentmi hudby, sedel na zemi, počúval hudbu a komentoval rôzne nahrávky. Keď prišiel do domu, vždy si bol vedomý toho, že tam boli nejaké deti. Zistil, či sú tam a potom s nimi strávil nejaký čas. Keď doma nemali deti, poobzeral sa po izbe a hľadal fotografie. Komentár k týmto fotografiám sa veľmi často stal základom rozvíjajúceho sa vzťahu.

Keď pri návštevách z domu do domu vstupujete do domu, pozorne si poprezerajte okolie. Keď s tým začnete, budete najskôr veľmi neohrabaní. Neskôr to príde celkom prirodzene. Funguje to podobne ako učiť sa viesť auto. Keď s tým začíname, zo začiatku sme celkom stuhnutí. Vidíme len ten kúsok cesty priamo pred sebou. Ale keď sa naučíme šoférovať, trochu sa uvoľníme a vyvinieme si aj také určité panoramatické videnie, ktoré nám umožňuje vnímať oveľa širšie okolie.

Jedného z pisateľov v istom dome pozvali do predsieni a tam si sadli na gauč. Na jednom konci gauča pod lampou stála fotografia nádherného dieťaťa. Povedal: „Aký pekný mladý muž!“ Pán domu odpovedal:

To je Buster! Viete, my máme sedem vnúčat, ale na tomto Busterovi je niečo zvláštne. Len si pomyslíte, nepovedal by som to len tak niekomu, ale na tom chlapcovi je niečo zvláštne. Viete, čo robí? Podľa tohto chlapca by ste si mohli nastaviť hodinky. Každý deň, keď poobede vystúpi zo školského autobusu, príde sem, aby skontroloval starú mamu a starého otca!

Pri vzniku nových vzťahov medzi ľuďmi je takýto komentár podstatou života. Po takomto komentári bolo jednoduché začať s týmto manželským párom hovoriť o našom milujúcom Bohu.

Čím ďalej, tým viac si všímame, že v ľudských príbytkoch chýbajú rodinné fotografie. Väčšinou je to najmä v mestách a na predmestiach. Možnože je to znamením dehumanizácie a depersonalizácie našej sekularizovanej spoločnosti. Ale musíme sa naučiť, že rovnako, ako je dôležité brať ľudí takých, akí sú, je tiež dôležité brať ich

podľa toho, kde sú. Preto potrebujeme vážne použiť čokoľvek objavíme v ich okolí.

Napríklad počas jednej návštevy z domu k domu medzi bohatými ľuďmi vo veľkých mestách v Austrálii si jeden z autorov všimol obrovskú maľbu v obývačke na stene:

„No to je teda zaujímavá práca.“

Pán domu povedal: „Och, vám sa to páči, čo? Napadlo by vás, prečo sme kúpili práve túto maľbu?“

V takýchto chvíľach Duch Svätý dáva, čo potrebujeme: „Nuž je zrejmé, že sa perfektne hodí k farbám vašich závesov a koberca.“

Pani domu povedala: „Och. Vy ste si to všimli, však!“ Pokračovala: „Ale nie preto sme túto maľbu kúpili.“ Potom prešla na opačnú stranu miestnosti a povedala: „Privrite oči a pozerajte sa na maľbu tak, že sa nebudete sústreďovať na tmavé farby, ale na tie svetlé.“

Vynasnažil sa to urobiť, čo najlepšie a vtom zbadal niečo, čo vyzeralo ako holubica: „Myslíte na tú holubicu?“

Zaradovala sa: „Ste vôbec prvý, kto to zbadal!“

Tento manželský pár mu povedal, že maľbu kúpili preto, lebo patrili do austrálskeho mierového hnutia. Práve sa vrátili z Perthu, kde sa zúčastnili demonštrácie proti americkej atómovej vojnovéj lodi, ktorá zakotvila v austrálskych vodách. Keď prišla vhodná chvíľa, autor povedal: „Viete v Biblii je niekoľko nádherných príbehov o holubici.“

Pán domu povedal: „Nuž, my nie sme veľmi nábožensky založení ľudia. Nevieme nič o Biblii.“

To bola ohromná príležitosť povedať Noemov príbeh, o tom ako holubica priniesla olivovú vetvičku ako znak nového života a nádeje, potom o Ježišom krste, o tom, ako na ňom spočinul Duch Svätý v podobe holubice. Toto sa stalo príležitosťou na rozhovor o viere s týmito ľuďmi a ponúknuť im Krista, Knieža mieru.

Harry Denman tiež učil múdrosť toho, že je potrebné venovať náležitú pozornosť nábytku, najmä starému nábytku. Raz povedal: „Pamätajte si, že za každým starým kusom nábytku, je rodinný príbeh.“ To je vcelku pravda a ak môžeme priviesť človeka, aby povedal rodinný príbeh, to nám ponúka príležitosť na to, aby sme sa podelili o zvesť o Ježišovi. Kresťanský svedok berie vážne aj človeka aj jeho okolie.

7. Je lepšie vyzvať ako klásť otázky. Tu by sme neradi zneuctili techniku kladenia otázok. Túto techniku mnohí ľudia použili ako najefektívnejší spôsob. Keď sa niekto učí ako svedčiť o viere, najlepším spôsobom ako začať, je klásť vhodné otázky. Ale táto technika by sa pre hlbší vzťah mohla stať odstrašujúcou. Obklopuje ju množstvo nebezpečenstiev. Jedným nebezpečenstvom je pokušenie naučiť sa naspamäť zoznam všeobecných otázok a potom sa ich pýtať každého človeka bez ohľadu na okolnosti a potreby. Pre návštevníka tento zoznam otázok môže byť oporou, ale nie vždy je pre druhých dostatočne citlivý. Niektorí ľudia používajú otázky ako poplašnú taktiku, aby si získali pozornosť ľudí. Tí, ktorí túto techniku používajú, mohli by poukázať na niektoré úspechy. Ale Boh vie, koľkokrát tento spôsob neuspel, ale skôr poslúžil na vybudovanie odporu u tých druhých. Keď by sa kazatelia naučili naspamäť nejaký zoznam otázok, mohli by padnúť do pasce. Existuje tendencia pýtať sa každého na tie isté veci, či už v nemocnici, v závode alebo doma. V niektorých situáciách by myšlienka na odpoveď mohla u tých druhých spôsobiť pocit obete určitého psychologického „špicľovania“.

Preto povzbudzujeme svojich duchovných a laikov, aby sa presunuli od techniky kladenia otázok k technike výzvy. Najprv to možno bude trošku neohrabané, ale po nejakom čase to bude produktívnejšie.

Táto technika predstavuje vyšší stupeň citlivosti; predpokladá, že pri vydávaní svedectva o viere sú určité znamenia, ktoré hovoria: „Len výzvou“. Tým pamätáme na fakt, že nie sme len hosťami v niečom domove, ale pri svedectve o viere aj hosťami v niečom živote. A ako hostia dostaneme sa dopredu len výzvou. Výzva dáva tomu druhému možnosť prijať ju a či chce ísť vo vzťahu ďalej. Výzva je niečo, čo obsahuje aj semienko otázky.

V lietadle z O'Hare Field sedel jeden z pisateľov pri mladom štátnikovi. Jeho celkový výzor vyžaroval úspech! Čítal časopis Playboy a bol tým taký zaujatý, že si nevšimol absolútne nikoho. Sedel na kúsku pisateľovho bezpečnostného pásu a ten ho musel spod suseda doslova vytiahnuť. Muž si ten pohyb vôbec nevšimol. Bez toho, aby sa pozrel, len trošku nadvihol časť svojho tela, aby uvoľnil pás. Aká úžasná výzva pustiť sa s týmto človekom do rozhovoru! Názov článku v Playboji mal niečo spoločné s náboženskou cenzúrou v Spojených štátoch. Bolo zrejmé, že tento článok sa zaoberal touto cenzúrou a zamýšľal sa nad tým, či kresťanská viera vplyv zisťovala, alebo strácala.

Po čase sa k nemu pisateľ otočil a povedal: "Vyzerá, že to bude zaujímavý článok." (Všimnite si, že toto je

faktická výpoveď, nie otázka. Ale v tej výpovedi je zárodok otázky.)

Muž neochotne vzhladol a povedal: „Faktom je, že je veľmi zaujímavý. Hovorí sa tu, že hlavné cirkevné denominácie strácajú členov a vplyv a že len letničníci a sekty rastú.“ Na chvíľku sa zastavil a pokračoval: „Čo sa mňa týka, mne to môže byť všetko ukradnuté.“ Trošku zdvihol obočie a povedal: „Chcete vedieť, čo si o tej veci myslím ja?“

Vtedy si už autor bol vedomý toho, že všetci ľudia, ktorí sedeli naokolo, sa začali zaujímať o tento rozhovor. Odpovedal: „Veľmi by ma zaujímal váš názor.“

Chytil sa príležitosti a dosť bombasticky povedal: „Som presvedčený, že do roku 2000 si len malá hŕstka ľudí spomenie, že bol nejaký Ježiš Kristus.“

Autor odpovedal: „Nuž na vašom mieste, nečakal by som len tak, kým sa to stane.“

Dosť zlostne odvetil: „A čože vám dáva právo povedať niečo také?“

Autor nato: „Viete, Ježiš Kristus žije a je takmer nemožné, aby sme zabudli na ľudí, ktorí žijú. Tí sa prejavia sami.“

Muž sa komicky pozrel a povedal: „Ako viete, že Ježiš Kristus žije?“

Kresťanský svedok by si nemohol priať lepšiu príležitosť! Autor mu porozprával svoj vlastný príbeh o stretnutí s Ježišom Kristom. Bola to prekvapujúca možnosť hlásať na verejnom mieste. Prišiel čas, keď musíme učiť svojich laikov a duchovných, aby urobili výzvu namiesto toho, aby sa opreli o bežný zoznam otázok.

8. Ak nám ľudia dobrovoľne podajú informácie, môžeme si byť istí, že chcú povedať viac. To závisí od toho, akí sme ochotní im to dovoliť. Napríklad sme na návšteve a všimneme si tam fotografiu krásnej mladej ženy. Je v svadobných šatách. Povieme matke: „To je krásna mladá žena.“

Matka odpovie: „To je Doris. Je naše najmladšie dieťa. Vydávala sa pred 18 mesiacmi a viete, ona sa so svojim manželom presťahovala do Akronu v štáte Ohio a za tých 18 mesiacov sme ju ešte nevideli.“

Teraz, ak sme počúvali, začujeme v hlase a slovách tejto matky trochu osamotenosti, sklamanie a nepriateľstva, lebo matka cíti, že ju najmladšia dcéra trochu prehlíada - zanedbáva. Takmer akoby hovorila: „Po tom všetkom, čo sme pre ňu urobili, by sme si mysleli, že nás aspoň raz za čas príde pozrieť!“

A čo s touto samotou a nepriateľstvom urobí návštevník? Ak ukážeme na svoju Bibliu a povieme: „Nuž, Biblia hovorí...“ tak pravdepodobne tu sa náš vzťah skončí. Práve v tejto chvíli je v ľudských vzťahoch najlepšia možnosť odsunu na vedľajšiu koľaj. Niekdy sa to stane nevedome. Návštevník zistí, že hovorí: „Mali sme naisto zlé počasie!“ Návštevník sa musí rozhodnúť, či sa pred touto osamelou matkou má alebo nemá urobiť zraniteľným. Musíme sa pýtať, či sme ochotní s ňou prežívať túto bolesť. Môžeme to uniesť?

V skutočnosti na úzkosť tejto ženy existuje len jedna vhodná odpoveď a tá je: „Je to naozaj ťažké, keď sme preč od svojich milovaných.“ Potom sa návštevník musí pripraviť na to, že bude počúvať pozorne, ako mu táto matka porozpráva, aké je to ťažké. Ak ľudia dávajú informácie dobrovoľne, znamená to, že si želajú povedať viac.

9. Je lepšie, keď svoju zraniteľnosť priznáme, ako keď predstierame, že sme nezraniteľní. Slovo zraniteľný (v angl.) pochádza z latinského slova, ktoré znamená „zranit.“ To znamená byť schopný zranenia, alebo byť otvorený bolesti. Takže byť zraniteľný znamená otvoriť svoj život pre možnosť prežiť bolesť s niekým druhým. Znamená to aj, že budeme čeliť svojej vlastnej zraniteľnosti a svojim vlastným nedostatkom. Zraniteľnosť vyžaduje vyprázdnenie sa od čohokoľvek, čo by oddelilo svedka od ľudí, ktorým chce hovoriť o evanjeliu. Akékoľvek vyjadrenie nadradenosti zo strany svedka, keď sa pokúša priblížiť k ľuďom, znamená zavrhnúť vtelenie. Ježiš sa takto identifikoval svojím narodením, krstom a smrťou. List Filipanom 2 obsahuje niečo, čo učenci nazvali „Kenotická“ pieseň. Slovo kenosis je grécke podstatné meno, ktoré znamená „vyprázdnený.“ Oddiel hovorí:

Tak zmýšľajte medzi sebou ako Kristus Ježiš; On, hoci mal Božiu podobu a svoju rovnosť s Bohom nepovažoval za ulúpenú, zriekol sa tejto hodnosti, keď vzal na seba podobu otroka, stal sa podobný ľuďom a zjavil sa ako človek, ponížil sa, a stal sa poslušný až na smrť, a to na smrť na kríži
(Fil 2, 5-8).

Ak Priekopník našej viery cítil, že je potrebné prejavíť svoju zraniteľnosť, o koľko potrebnejšie je to pre nás? Všetci stojíme v úžase nad nádhernou pokorou nášho Pána. Nepovyšoval sa. Spôsob, ktorým sa on k ľuďom približoval, bola práve jeho pokora. Z tohto sa môžeme poučiť, že svedectvo o viere ide ďaleko za ten bod, keď to robíme v duchu ľútosti nad „pohanmi,“ alebo dokonca s narážkou na blahosklonnosť. Kresťanský svedok nesmie nikdy predstierať nezraniteľnosť.

Postoj Harryho Denmana a jeho životný štýl boli typickým príkladom zraniteľnosti, akú prejavil Kristus. Jeho najobľúbenejšou požiadavkou bolo: „Modli sa za Harryho Denmana, za hriešnika, ktorého zachránila Božia milosť.“ Jeho požiadavky boli najrôznejšie, aké si len človek vie predstaviť. Dr. Denman nerobil tajnosti s tým, že často navštevoval krčmy a obchody s alkoholom. Ako človek, ktorý cestuje, vedel, že tí najosamejší ľudia sú v krčmách motelov a hotelov. Raz, keď bol na stretnutí rady denominácií, stretol neskoro večer jedného z autorov v hotelovom vestibule.

Povedal: „Poďme rybáriť.“ Išli sme do jednej hotelovej krčmy. Bolo zrejmé, že Denman sa chcel priblížiť k barmanovi. Preto si zastal na kraj barového pultu.

Barman prišiel k nám a spýtal sa: „Môžem vám poslúžiť?“

Denman vystrel ruku a povedal: „Naozaj môžete. Volám sa Harry Denman a zúfalo potrebujem vaše modlitby.“

Šokovaný barman sa opýtal: „Čo ste povedali?“

Denman doslova zopakoval svoju požiadavku.

Barman zmätene odpovedal: „Pane, obávam sa, že ste neprišli na správne miesto.“

Denman skúšal: „Tým myslíte, že sa za mňa nemôžete modliť.“

Mladý muž sa na chvíľu odmlčal a potom povedal: „Pane, ja sa dokonca neviem modliť ani za seba. Ako by sa mohlo očakávať, že sa budem modliť za vás?“

Denman láskavo odpovedal: „Myslíte tým, že sa nemôžete modliť ani za seba?“ Na tvári mladého muža bolo badať rozpaky. Bolo to, akoby mu naraz pred očami začal prebiehať jeho vlastný život. Začal si uvedomovať, že bol tak ďaleko od Boha, že sa nemohol modliť dokonca ani za seba. Skôr, ako sme odišli z baru, Denman mal adresu tohto mladého muža, vedel meno jeho manželky aj to, kedy mali výročie svadby a meno jeho dieťaťa. Tieto informácie využil na to, aby mohol byť s barmanom v neustálom korešpondenčnom styku.

Denmanove nahrávky seminárov o svedčení poukazujú na to, prečo bol ochotný prejavíť pred druhými svoju zraniteľnosť. Povedal, že tak získal štyri druhy slobody: Po prvé, ste slobodný predísť hádkam. Bol presvedčený o tom, že aj keď hádku vyhráte, je tam šanca, že toho človeka stratíte. Preto sa s ľuďmi nikdy nehádal. Hádky je často pokus o preukázanie svojej nezraniteľnosti. Po druhé, jeho vlastná zraniteľnosť mu dala voľnosť k tomu, aby mohol stáť na rovnakej pôde spolu s väzňami, barmanmi, čašníkmi a čašníčkami, farmármi, taxikármi, výkonnými obchodníkmi, s celým svetom. Keď človek ukáže Božou milosťou svoju zraniteľnosť, vie, že nemusí byť v pozícii náboženskej autority. Po tretie, táto zraniteľnosť mu dala slobodu, aby mohol povedať to malé slovíčko: „Neviem.“ Vedel, že ľudia sa v skutočnosti nezaujímal o naše neomylné odpovede na zamotané otázky. Počúval so súcitom, ale odmietol sa hádať a vedel, že na všetko nemusel mať odpoveď. Nakoniec, dostal tak slobodu viery, že na to, aby človek svedčil, nemusí byť odborník.

10. Čo povieme, keď sme si vydobily právo hovoriť? Nehovoríme ľuďom, prečo by mali veriť, alebo čomu by mali veriť. Povieme im prečo a čomu veríme. Duch Svätý to používa na to, aby sa mohla zlomiť ľudská odolnosť a aby mohli prijímať dobrú správu Ježiša Krista. Spôsob, akým sa pokúšame komunikovať, ovplyvňuje u toho druhého schopnosť prijímania. Napríklad, ak ľuďmi manipulujeme tak, že si myslia, že sa im pokúšame nahovoriť, čomu by mali veriť a prečo by mali veriť, tak v nich vyvoláme odpor.

Princíp nepriamej komunikácie Soren Kierkegaard sa osvedčil. Ako kazateľ niekoľkých zborov autor vždy podstupoval procedúru toho, že venoval chvíľku pre najmladších v zbore. Bol to obyčajne jednoduchý Biblický príbeh, alebo ilustrácia. Pozval dopredu malé deti a spolu sa posadili pred oltár. Po zhromaždení, keď si s ľuďmi vo dverách podával ruku, dospelí často prišli a povedali: „Pán kazateľ, viac mi dáva príbeh pre deti ako kázeň.“ Preto, že strávil niekoľko hodín prípravou na kázeň, bolo pre neho niečo také sklamaním. Ale Fred Craddock, kazateľ a učiteľ, nám pomáha v tom, aby sme pochopili, čo sa stalo. Detský príbeh je pre dospelých určitou

formou nepriamej komunikácie. Deti prišli dopredu a príbeh bol určený pre ne a to uschopnilo dospelých, aby znížili svoju obranyschopnosť dostatočne dlho na to, aby mohli počuť evanjelium.

Ďalšiu ilustráciu nepriamej komunikácie môžeme vidieť na „štvorposteľových oddeleniach.“ Pri mnohých príležitostiach kazatelia navštívili ľudí v nemocnici na viac lôžkových oddeleniach. Obyčajne sú závesy medzi posteľami zatiahnuté. Keď sa pokúšal hovoriť o viere s určitou osobou, naraz začul za závesom plakať niekoho druhého. Fakt, že komunikácia je určená osobe „A,“ uschopní osobu „B“ znížiť svoj odpor dostatočne na to, aby počul evanjelium.

Niečo podobné môžeme vidieť na fenoméne „tvrdošíjneho partnera“. Pri mnohých príležitostiach návštevníci prišli k domu, pozreli sa dovnútra cez okno a videli, že v obývačke spolu sedia muž a žena. Ale, keď ich do tej obývačky pozvali, zistili, že jeden, alebo druhý odišiel z miestnosti. Skúsenosť nám hovorí, že hoci je tvrdošíjny partner vo vedľajšej miestnosti, on/ona je určite v takej vzdialenosti, aby počul rozhovor. Keď sa rozprávame s tým, ktorý ostal, Svätý Duch niekedy uschopnil partnera vo vedľajšej miestnosti počuť evanjelium.

To isté sa stáva, keď kresťania vydávajú svedectvo. Po tom, čo sme sa k druhému priblížili takým spôsobom, že vznikla dôvera, máme slobodu povedať prečo veríme a čomu veríme. Fakt, že hovoríme o svojej vlastnej viere, uschopňuje toho druhého, aby znížil odpor dostatočne na to, aby počul evanjelium. Preto Svätý Duch používa osobné svedectvo s takým ohromným efektom. A čo viac, kvôli tomuto musia kresťania pochopiť, že majú príbeh, ktorý je potrebné povedať a že za to nesú aj zodpovednosť. Všetci z nás by sme vždy mali hľadať príležitosti povedať, ako Boží príbeh evanjelia preťal naše vlastné cesty a príbehy. Keď sa vo vzťahu dôvery hovorí o tejto dobrej správe, odkrýva sa moc, Duch Svätý pracuje a životy sa menia. Ale ako pomôžeme ľuďom hlásať kresťanskú vieru?

ZAMYSLI SAA KONAJ

1. V nasledujúcich dvoch dňoch sa každé ráno a večer modlite za to, aby vás Boh urobil súcíťiacimi poslucháčmi. Modlite sa za to cez deň, keď sa pokúšate nadväzovať kontakty.

Na zamyslenie: Aký to má vplyv na vaše počúvanie a približovanie sa k ľuďom?

2. Tento týždeň zatelefonujte aspoň dvom ľuďom, ktorých nepoznáte a použite pri tom princípy, o ktorých hovorí táto kapitola.

Na zamyslenie: Boli ste tým princípom verný? Cítili ste sa pri tom pohodlne? Aké boli pozitívne ohlasy a faktory? Ako by ste ten telefonát mohli zlepšiť?

3. Jeden z princípov hovorí o tom, že prostredie človeka treba brať vážne. Nabudúce, keď pôjdete do úradu, na čerpaciu stanicu, do domu, dávajte osobitne pozor na prostredie. Aké tam boli obrazy, nápisy, okolie? Boli ste otvorený k tomu, aby ste počuli a videli a cítili prostredie? Čo vám hovorilo? Ako ste využili prostredie na to, aby ste sa k tomu človeku priblížili?

4. Vyskúšajte si výzvy pri svojich každodenných vzťahoch v rodine a medzi priateľmi. Aké rozdiely robia vo vašich vzťahoch?

5. Možno by ste si radi vybrali ešte niekoho, s kým pôjdete a potom sa budete deliť o svoje skúsenosti so svedectvom na povzbudenie, podporu a modlitbu.

Ôsma kapitola

VÝZVA PRIJAŤ KRISTA

Z celého obsahu svedectva o viere je výzva prijať Krista tým najobávanejším, najzneužívanejším a najnepochopenejším problémom. A tak mnohí kazatelia a laici cúvajú pred týmto kritickým aspektom kresťanského svedectva. Autori na svojich cestách po cirkvi dostali veľa žiadostí o pomoc v tejto otázke.

Niet dôležitejšej zodpovednosti v službe šírenia dobrej správy Kristovej, ako je pomoc ľuďom v procese prijímania Krista. K tejto zodpovednosti sa musí pristupovať s veľkou prezieravosťou a citlivosťou. Pre kresťanského svedka je veľkým privilegiom a radosťou, keď človeku hľadajúcemu Boha môže pomôcť uveriť.

Pri procese svedectva o viere záver stretnutia závisí od štyroch faktorov: od vedenia Duchom Svätým, od toho, či sú si obe osoby vo vzťahu pre svedka rovné, stupeň vnímavosti toho druhého a prostredie. Zdá sa, že tieto štyri premenné veličiny sú prítomné pri každom svedectve o viere. Podmienky alebo prostredie má veľký vplyv na to, ako sa rozhovor uzavrie. Napríklad, ak s niekým hovoríte v lietadle, a ten človek vystupuje v Nashville, zatiaľ čo vy pokračujete do Chicaga, záver rozhovoru je limitovaný. Ale limity prostredia ovplyvňujú svedectvo vždy. Ako sme videli v kapitole o prostredí pre svedectvo o viere, rôzne novozmluvné prostredia ovplyvňovali rôznorodosť spôsobov, akými ľudia našli vieru v Ježiša Krista. Takto vidíme rozdiel v skúsenosti viery u dvoch učeníkov na ceste do Emauz a u Pavla na ceste do Damašku. Žiarivé svetlo oslepilo Pavla. Jeho stretnutie bolo náhle a dramatické. Ale tí, ktorí boli na ceste do Emauz, si uvedomili, že Pán s nimi bol po celý čas. Stretnutie ženy pri studni bolo iné ako stretnutie etiópskeho eunucha. Ona bola s Kristom dramaticky konfrontovaná pri tom, keď jej ponúkol vodu života. Strela Mesiáša tam, kde ho najmenej očakávala. Eunuch však spýtal Písmo bez toho, aby mu rozumel. Potreboval niekoho, kto by mu zvesť objasnil. Hľadal pravdu a Filip mu predstavil Mesiáša. Svedok o viere musí byť vždy citlivý na prostredie a okolie.

Po druhé: to, aby sme stanovili rovnosť vzťahu, je v rozkazovacom spôsobe. Preukázala druhá osoba ochotu otvoriť sa a dôverovať nám? Je tu veľmi úzky vzťah medzi vnímavosťou svedčiaceho o viere a akceptáciou - prijímaním toho, kto počúva. Preukázal ten človek záujem o zvesť, ktorú mu prinášame? Vyjadrili sa tu potreby, ktoré vyvolávajú prijímanie a hľadanie zo strany toho druhého? Nakoniec, a to je najdôležitejšie zo všetkého, spôsob uzatvorenia rozhovoru závisí od vedenia Duchom Svätým. Nakoniec len Duch Svätý nás dokáže urobiť citlivými pre chvíľu *kairos* - pre chvíľu naplnenú možnosťou a milosťou. Svedok sa pokúša o to, aby vždy ostal otvorený vedeniu Duchom Svätým a poslušný vedeniu Duchom Svätým.

HĽADAJÚCI

Sú chvíle, keď ľudia sú už pripravení odpovedať v pokání a vo viere. Duch ich pripravuje na to, aby prijímali. Zvesť evanjelia sa uskutočnila, a tak prenikla do ich existencie. Niekedy ľudia zistia, že potrebujú Boha. Možnože to tak nepovedia, ale zistia, že to tak je. Môžu to vyjadriť ako túžbu po objavení života, alebo že poznajú zmysel toho. Stretnutie s tým, kto hovoril o viere, mohlo byť letmé, alebo to mohlo byť niekoľko stretnutí za dlhší čas. Ale človek je pripravený a pýta sa: „Čo mám robiť?“ Tento človek je pripravený prijať Krista. Bryan Green nazýva tohto človeka hľadajúcim; je to ten, kto sa na ceste pohol a teraz „hľadá chvíľu rozhodnutia, keď jeho viera v Krista bude v skúsenosti uistená a reálna“. Kresťanský svedok je povolaný na to, aby v tejto chvíli pomohol. Hľadajúci chce Boha do svojho života ako živú realitu. Môžeme si byť istí, že Boh po tomto tiež túži. Ako to hovorí Green, Boh nechce, aby „ľudia stále len hľadali a nikdy nenachádzali. ‘Hľadajte a nájdete’ sú Ježišove slová”.

HLAVNÉ BODY VÝZVY

Mnohí ľudia prichádzajú k tejto skúsenosti viery bez priamych slov rady, ale pre väčšinu z nich (napr. etiópsky eunuch) rozdiel urobí niekto, kto sa o nich stará. Tento proces dáva do popredia Ježišovo prirovnanie semena, ktoré rastie tajne. Roľník zaseje semä. Semeno vyrastie a nesie plody. Keď je klas a úroda dozreje, roľník použije kosu. Ako sme už povedali, svedok o viere si musí uvedomiť čas žatvy. Tak, ako sa semeno zasialo do zeme, iste príde aj čas dozrievania. Roľník si je vedomý času žatvy a v správnej chvíli použije kosu. Existujú princípy - zásady, ktoré nám majú pomôcť pri vyzývaní ľudí, aby prijali Krista.

1. Výzva vyplýva z podstaty evanjelia. Evanjelium zjavuje živého Boha, ktorý ľudí navždy pozýva na to, aby odpovedali. Preto ľudí pozývame, aby povedali Bohu áno, pretože Boh už povedal svoje áno každému človeku. „Lebo všetky Božie zasľúbenia, koľkokol'vek ich je, v ňom sú "áno". (2Kor 1,20). Je správne, že ľudí pozývame na to, aby povedali Bohu áno. Preto ľudí vyzývame na to, aby prijali Krista.

2. Ľudský ohlas spočíva v obrátení a v dôvere. Vyzývame ľudí, aby sa odvrátili od hriechu a otroctva k Bohu a k spaseniu. Možnosti pokánia a viery sú daromi Božími, ale rozhodnutie postaviť sa za vieru a obrátenia sa k Bohu je vedomý skutok ľudskej bytosti.

3. Sú mnohé metódy výzvy. Mnohí by radi vnútili svoj spôsob výzvy ako jediný možný spôsob a tvrdia, že tak ku Kristu príde každý. Ako sme už predtým uviedli, nemáme vo vnútri naprogramovanú pásku, ktorá bude hrať na príkaz. Kazateľ hovorí dobrú správu Ježiša Krista s nádejou a modlitbou, že ľudia odpovedajú v pokání a dôvere. Hoci odpovede ľudí sú rôzne, na prvom mieste je osobné prežitie Krista.

4. Pri vyzývaní, aby prijali Krista, nenaliehame na nikoho, ale naopak od nátlaku upúšťame. Pamätajte na to, že od svedka sa nevyžaduje, aby niekoho obrátil; to môže urobiť len Boh! Takto je svedok o viere súčasťou Božieho milostivého záujmu o všetkých ľudí.

5. Svedok o viere je citlivý k dôležitým životným medzníkom. Automobilista v neznámom meste ľahko zabľúdi; potrebuje sa dostať na vnútroštátnu cestu číslo 40. Nakoniec zbadá cestu, ktorú potrebuje, ale zdá sa, že tam nikde nie je príchodová cesta. Požiada o pomoc. Človek, ktorého sa opýta, mu povie všetko o tej ceste. „Och, takže vy potrebujete I-40, to je úžasná cesta! Môžete po nej cestovať celým štátom. Niekde má štyri jazdné pruhy, ale niekde dokonca desať. Na niektorých miestach je betónová, ale inde zase asfaltová. Je to nádherná cesta!“ Ale to nie je, čo automobilista potreboval vedieť! Potrebuje niekoho, kto mu príchodovú cestu ukáže.

Pozvanie človeka na to, aby prijal, Krista by mohlo byť dialničným privádzačom príchodovej cesty. Tomu človeku môžeme pomôcť v chvíli objavenia. Pozvanie je prostriedok umožňujúci človeku, aby odpovedal vo viere, pretože svedčiaci o viere mu poukáže na medzník rozhodnutia.

6. Svedčiaci o viere ponúka pozvanie jasne a celistvo. Máme sklon k tomu, že pozvanie robíme také obširne, ako to je len možné. Ľudí neklameme. Sme priami. Snažíme sa im pomôcť, aby videli, ako Boh odpovedá na ich špecifické potreby. Poukazujeme na to, čo tento akt viery znamená.

7. Výzva odpovedať vo viere je vecou spoločenstva. Ľuďom treba pomôcť v tom, aby videli, že nie sú pri hľadaní viery sami. Všetci sme súčasťou spoločenstva viery, ktoré nás povzbudzuje a drží v zodpovednosti. Táto podpora nám pomáha rásť a rozvíjať sa ako Kristovi učeníci.

8. Pri výzve prijať Krista musí byť človek ochotný čakať na odpoveď viery v očakávajúcej nádeji a pokore. Rešpektujeme integritu človeka a jeho odpoveď. Ak človek povie *nie*, uistíme ho o našej čistej láske a o našom záujme. Takto rešpektujeme právo odmietnutia. Ak človek povie *áno*, sme ochotní pomôcť tomu človeku na ceste viery.

9. Svedčiaci o viere dôveruje Svätému Duchu. Snažíme sa byť citliví a byť si vedomí pôsobenia Ducha. Ako sme znova a znova hovorili, toto je najkritickejší bod každého nášho svedectva.

ZÁVER

Tu ponúkame rôzne spôsoby odpovedí na výzvu, pričom dobre vieme, že spôsob, akým zhromaždenie ukončíme, závisí od všetkých premenných a bodov, ktoré sme spomenuli. Ak bolo stretnutie len letmé, bol to len čas, kedy ste sa trošku oboznámili jeden s druhým, je dôležité, aby ste odišli tak, že začínajúce priateľstvo by sa

eventuálne mohlo rozrásť. Rovnako ako sa stretnutie začína s tým druhým, je dôležité, aby sa s tým druhým aj skončilo. Preto si nevymýšľajte ospravedlnenia, prečo musíte odísť. Nikdy nehovorte: „Musím ísť, dnes som mal ťažký deň.“ To by naznačovalo, že iné veci sú dôležitejšie ako človek, ktorého ste navštívili. Skôr pomáha, keď povie: „Mary, naozaj mám radosť z chvíľ, ktoré sme spolu strávili a teším sa na to, keď sa opäť uvidíme.“ Keď sa rozlúčime takýmto spôsobom, ponechali sme vzťah otvorený a vlastne sme povedali, že túžime, aby sa náš vzťah prehĺbil.

Po druhé: ak cítite, že ten druhý prejavil záujem o zbor, môžete ho pozvať, aby prišiel na nejaké zvláštne zhromaždenie, alebo udalosť u vás v zbere. Je lepšie pozývať na zvláštne príležitosti ako všeobecne: „Boli by sme radi, keby ste navštívili náš zbor.“ Napríklad by bolo lepšie, keby ste povedali: „Naša zborová skupinka má na budúcu nedeľu o desiatej zvláštne stretnutie. Je to skupina veľmi priateľských ľudí a boli by sme radi, keby ste tam boli s nami. Rád by som vás tam predstavil niekoľkým priateľom.“ Ďalej, ak sa v tomto vzťahu objavili nejaké špecifické potreby, mohli by ste sa s tým človekom porozprávať o tom, ako by mu v tom zbor mohol pomôcť.

Nakoniec, ak cítite, že to bola svedecká skúsenosť a ak cítite vedenie Ducha Svätého, ponúknite tomuto človeku možnosť prijať Krista, alebo znovupotvrdenie svojej viery v Krista.

VÝZVA HĽADAJÚCEHO

Tu podávame užitočný vzor pre sprostredkovanie dobrej správy Krista a pomoci človeku pri prijatí Krista.

1. Pomoc človeku, aby si uvedomil Božiu lásku a milosť k všetkým ľuďom a Božej túžby po blízkom vzťahu so všetkými ľuďmi, je prvý významný krok na obnovenie vzťahu s Bohom. Vedieť, že Boh nás miluje, je najúžasnejšia pravda. Centrom dobrej správy je:

Lebo tak Boh miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nik nezahynul, ale aby večný život mal každý, kto verí v neho. (J 3,16)

Vyzývame ľudí, aby si do tejto správy vložili svoje meno. Boh tak miloval (vaše meno), že...

2. Pomoc ľuďom objaviť koreň a realitu ich potrieb je potrebný krok pri prijatí Krista. Realita hriechu a chaos a zotročenie, ktoré z toho pramení, je dôležité poznanie. Kvôli svojim potrebám ľudia kričia k Bohu, ktorý ich miluje. Základným odcudzením je život bez Boha. Krok k viere zahŕňa uvedomenie si narušeného vzťahu s Tým, ktorý nás stvoril a miloval. Bryan Green v súvisi s hriechom cituje arcibiskupa Templa. „Odcudzenie ľudstva od Boha je fakt. Našou úlohou nie je odmietnuť to, ale ukončiť to.“ John Mallison z Austrálie píše: „Nestali sme sa tým, čím nás Boh chcel mať.“

3. Kľúčovým prvkom tohto vzoru je ponúknuť Krista ľuďom, ktorí si uvedomujú Božiu milosť a svoju potrebu. Dobrá zvesť oznamuje, že Boh konal v Kristu, aby zmieril a obnovil. Tu by mohlo pomôcť slovo z Písma: „Ospravedlnení sme teda z viery, máme pokoj s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista“ (R 5,1). Dôležité je najmä priblížiť Krista v prípade špecifických potrieb skutočných alebo povrchných, ktoré hľadajúci vyjadri. Svedok pomôže hľadajúcemu, aby videl, ako sa Kristus približuje týmto špecifickým potrebám. Tento proces možno potrebuje interpretáciu, alebo zviditeľnenie. To znamená, že je dôležité pomôcť hľadajúcemu vidieť, aké by to bolo, keby Kristus vošiel do jeho života.

4. Ďalšou časťou tohto vzoru svedectva o viere je výzva hľadajúcemu, aby odpovedal vo viere. Ľudí treba povzbudiť, aby svoju dôveru zložili v Bohu. Keď ľudia vo viere odpovedajú, realita Božej milosti v Kristu sa stáva reálnou. Peter Storey podáva nasledujúci súhrn prvkov tohto procesu:

- a) Viera a poznanie toho, že nový život v Kristu je možný,
- b) pokánie a spoznanie toho, že niektoré veci ostali za nami,
- c) vyznanie Ježiša ako Pána,

-
- d) prijatie Božej lásky a odpustenia,
 - e) otvorenie svojho života moci Duchu Svätého v modlitbe.

Hľadajúci musí odpovedať v poznaní Božej milosti a vo vedomí svojej potreby. Je to vedomý skutok vôle hľadajúceho. Boh je v ľuďoch prítomný, ale ľudia musia chcieť byť prítomní v Bohu. Kľúčovým slovom je túžba a ochota prijať nový život v Kristu. Písmo nám na túto chvíľu rozhodnutia dáva zvláštny dôraz:

Hľa stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje môj hlas, a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem stolovať s ním a on so mnou. (Zj 3,20)

Tým však, čo ho prijali, dalo moc stať sa Božími deťmi. (J 1,12)

Hľadajúci má dôverovať Pánovi a prijať Božie pozvanie. Svedok s hlbokou pokorou vyzýva svedok hľadajúceho, aby povedal Pánovi „chcem“. Svedok pomáha hľadajúcemu vidieť, že môže teraz vstúpiť do tohto nového vzťahu s Kristom. Ak hľadajúci ešte nie je pripravený povedať "áno", svedok o viere musí mať preňho pochopenie, preukázať mu lásku a uistenie, že Boh ho bude hľadať i naďalej. Ak je ten človek pripravený, nie je nič vhodnejšie ako modlitba.

Ako náš múdry radca Harry Denman, aj my veríme, že ľudia sa do „kráľovstva premodlievajú.“ Opäť a opäť hovoril: „Čo potrebujeme urobiť - je, získať ľudí pre modlitbu.“ Preto neustále žiadal druhých, aby sa za neho modlili. Prax potvrdila, že je lepšie, keď v modlitbe vyvyšujeme, to znamená, že modlitbou chválime. Napríklad sa môžeme modliť takto:

Drahý Bože, ďakujeme Ti za dar lásky v Ježišovi Kristovi. Chválime Ťa za to, že si sa k nám iniciatívne priblížil skrze Ježiša Krista. Sme vďační, že si tak miloval svet, že si daroval svojho jednorodného Syna, aby každý, kto verí v Neho nezahynul, ale mal život večný. Chválime Ťa za to, že si nám umožnil obnoviť svoj vzťah s Tebou. Sme vďační, že skrze smrť svojho Syna si vyriešil problém hriechu, ktorý zničil Tvoj obraz v nás a náš vzťah s Tebou. Ďakujeme Ti, že si nám ponúkol dary odpustenia a nového života.

A drahý Bože, sme obzvlášť vďační za to, že si priviedol nášho brata/sestru k tejto chvíľke rozhodnutia a zasvätenia. Tvoja dobrot a milosť ho/ju iste sprevádzala veľmi zvláštnym spôsobom. Chválime Ťa, vzývame Ťa. Vzdávame Ti vďaku, že si ho/ju priviedol k tejto chvíli vyznania a vydania sa. Vieme, že Tvoj Svätý Duch z neho/nej urobí takého človeka, akého ho/ju Ty chceš mať. Ďakujeme ti za Tvoju nezaslúženú láskavosť a vieme, že dáš (meno človeka), aby naďalej rástla v láske k Tebe a v starostlivosti a záujme o druhých.

Teraz Ťa prosíme o to, aby si pomohol (meno človeka) pochopiť, že kresťanský život je partnerstvom. Chválime Ťa za to, že sa od nás neočakáva, že budeme bojovať svojou vlastnou silou a mocou. Chválime Ťa za dar tvojho Duchu Svätého, ktorý nám prináša každý deň novú silu. Tiež Ťa chválime za dar ostatných kresťanských bratov a sestier a za podporu, ktorú nám dávajú na našej kresťanskej ceste. Teraz Ťa prosíme, aby (meno človeka) otvoril svoje srdce

a pozval Ťa, aby si sa stal Pánom jeho života.

Tu je vhodné zobrať brata, alebo sestru za ruku (to závisí od vedenia Duchom Svätým; môžeme tiež položiť ruky na jeho hlavu) a modliť sa nasledujúcu modlitbu, ktorá je založená na Liste Efezanom 3,14-19:

(Meno človeka), nech Ťa posilní Stvoriteľ skrze Svätého Ducha v tvojom vnútrajšku; nech Kristus skrze vieru prebýva v tvojom srdci a nech si naplnený plnosťou Božou.

Potom novoobráteného obyčajne požiadame, aby sa modlil jednoduchú ďakovnú modlitbu. Ak s tým má ťažkosti, veľmi jemne ponúkne svoju pomoc s touto modlitbou vďaka. Skúsenosti nás povzbudili, že len málokto potrebuje takúto pomoc.

5. Svedčiaci o viere pomôže hľadajúcemu dospieť k uisteniu správneho vzťahu s Bohom. Toto uistenie môže prísť náhle, alebo postupne. Realita tejto skúsenosti spasenia je založená na добрote a milostivosti Božej. Božím zaslúbeniam sa dá veriť. Duch nás uisťuje, že patríme Bohu.

Lebo všetci, ktorých vedie Duch Boží, sú Boží synovia. Ved' ste neprijali ducha otroctva, aby ste opäť žili v strachu, ale prijali ste Ducha synovstva, v ktorom voláme. Abba, Otče! Tento Duch sám dosvedčuje nášmu duchu, že sme Božie deti. (R 8,14-16).

Naša viera a dôvera spočíva na podstate živého Boha, ktorý naplnil všetky zaslúbenia, ktoré nám dal. Svedok o viere pomáha novoobrátenému objaviť toto uistenie.

6. Svedok potom povzbudí a pomôže hľadajúcemu v procese vstupu do spoločenstva veriacich. Podpora druhých je dôležitá pri učení. John Baillie raz povedal: „Nemôžem byť kresťanom sám. Nemôžem sa schovať do svojej ulity alebo do svojho kúta a žiť kresťanský život. Sám jednotlivec nemôže byť vo svojej osamotenosti kresťanom.

Súčasťou novozmluvného chápania obrátenia je zapojenie sa do miestneho zboru. Zlé pochopenie obrátenia, teda ako izolovanej, individualistickej skúsenosti bez akéhokoľvek odkazu na miestne spoločenstvo viery, znamená neodvolateľne zničiť biblický koncept kresťanského obrátenia. John Wesley raz povedal: „Obrátiť kresťanstvo na samotárske náboženstvo by znamenalo zničiť ho.“ Boh nechce len nového človeka, ale nové spoločenstvo, spoločenstvo chvály, vzájomnej podpory, služby a svedectva. Na Kristovo pozvanie obrátiť sa bezprostredne nadväzuje jeho povolanie k učení. Ponúknuť obrátenie bez zapojenia do života cirkvi znamená toľko, ako odsúdiť ľudí k pádu. Podľa Novej zmluvy zahŕňa individuálna identita človeka pred Bohom aj jeho identitu v spoločenstve. Život v Duchu Kristovom je životom novootvorenia sa druhým v spoločenstve zmierenia. Z toho sa môžeme poučiť, že nová osobná identita jednotlivca ako kresťana sa formuje skrze identifikáciu s Kristom v Jeho Tele, cirkvi. Preto časťou evanjelizačného volania je odvrátenie sa od nezávislosti, sebastačnosti a pýchy, ktorá charakterizuje ľudské bytosti v ich individualizme a je to aj podrobenie sa panstvu Ježiša Krista v Jeho spoločenstve, v cirkvi. A tak biblický vzor nie je oddelené individuálne chránenie svojej osobnej náboženskej skúsenosti. Skôr sú to nové stvorenia v Kristu, ktoré sa zodpovedne zapájajú v Cirkvi nášho Pána. Členstvo v zborovom spoločenstve ako časti Cirkvi Ježiša Krista je podstatnou skutočnosťou. Preto by sme nikdy nemali váhať pri povzbudzovaní nových kresťanov, aby sa zapojili do zboru veriacich.

Nie je naším cieľom tu, aby sme sa pokúsili o rozšírenú analýzu zapojenia sa do členstva v cirkvi alebo starostlivosti o členstvo a vzdelávania. Tento dôraz možno nájsť v iných knihách. Ale tvrdíme, že rozhodnutie pre Krista musí viesť k učeníctvu a to znamená zodpovedné členstvo v spoločenstve veriacich.

Táto schéma šiestich rovín je dôležitá v procese služby slovom o viere. Tieto roviny pripomínajú roviny drahokamu, ako je diamant. Keď tento drahokam otočíme a vystavíme ho svetlu, objavíme rôzne roviny či pohľady šperku, ktoré zjavujú nádheru celého diamantu. Je dôležité, aby sme si pamätali, že tie roviny vytvárajú celok. Roviny znázornené vyššie, môžeme vidieť ako časť procesu služby o viere, čo pomáha človeku prežiť nový život v Kristu.

Vzor, ktorý sme tu ponúkli, sa nemusí detailne nasledovať krok za krokom. Radšej by mal jednoducho poukázať na rôzne roviny odpovede vo viere. Je našou túžbou, pomôcť zvestovateľovi o viere, aby sa dal použiť Duchom Svätým pri vyzývaní človeka na to, aby prijal Krista. Nepoznáme väčšiu radosť, ako byť pri tom, keď sestra alebo brat si privlastní vieru a prijme Krista. Ježiš povedal: „Hovorím vám: Taká radosť je aj medzi Božími anjelmi nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie“ (Lk 15,10). Podelme sa o vieru a radosť! Ale svedčiť o viere je úžasnou zodpovednosťou. Kde nájdeme silu a moc na túto úlohu?

ZAMYSLI SAA KONAJ

1. Ak ste sa ešte nemodlili modlitbu vyznania a zasvätenia alebo ak je teraz vhodný okamih na opätovné vydanie sa, snád' by ste radi v modlitbe zasvätili svoj život Kristu alebo svoj život Kristu opäť odovzdali.

2. Vo vašich vzťahoch s ľuďmi v nasledujúcich dvoch týždňoch sa pokúste pozvať ľudí ku Kristu. Sledujte kroky, ktoré v nasledujúcich týždňoch urobíte v akýchkoľvek podmienkach a buďte citliví k štyrom premenným hodnotám, ktoré sme spomínali.

- Pozvem niekoho na zvláštnu udalosť v zbere a ponúknem mu odvoz alebo stretnutie, aby som tomu človeku pomohol dostať sa s priateľom na to správne miesto..

- Pozvem niekoho, kto nepatrí do nášho služobného poľa, aby šiel so mnou a zapojil sa pri tom, keď sa snažíme vychádzať v ústrety určitým potrebám.

- Priblížim sa k niekomu na určitý čas a budem sa snažiť byť citlivý na jeho vnímavosť.

- Vyzvem niekoho, aby odpovedal na Božiu lásku a odpustenie, aby prijal nový život v Kristu.

- Pozvem niekoho, kto v cirkvi nie je aktívny, aby prišiel po zhromaždení ku mne domov a budem mu hovoriť o viere.

- Zatelefonujem dvom ľuďom a pozvem ich k novému vzťahu s Kristom a so spoločenstvom veriacich.

3. Pozri diagram na predchádzajúcej strane. Pozrite sa na rôzne roviny. Keď sa pozeráte na výber, ktorý ste urobili pri bode 2, zamyslíte sa nad tým, kde ľudia boli v tomto procese, keď ste hovorili o viere a dávali výzvu. Ako ste odpovedali na návrhy v tejto kapitole, týkajúce sa pozývania? Čo ste sa naučili, čo vám pomôže v budúcnosti?

Deviata kapitola

MOC K SVEDECTVU O VIERE

Nie sme povolaní len na to, aby sme hlásali dobrú správu Ježiša Krista; dostávame moc, aby sme mohli túto službu vykonávať. To je neuveriteľne dobrá správa. Ježiš zaslúbil svojim učeníkom, že dostanú moc, aby naplnili Jeho službu a misiu vo svete.

Ježišov sľub tesne pred nanebovstúpením objasňuje vzťah medzi Duchom a mocou svedčiť.

Teraz však na vás zostúpi Duch Svätý, vy dostanete jeho moc, a budete mi svedkami v Jeruzaleme, v celom Judsku i v Samárii, až do posledných končín sveta (Sk 1,8).

Medzi Duchom Svätým a zvestou o viere, či svedčením je priamy vzťah. Človek môže svedčiť jedine po tom, keď príde Duch. Bez Ducha Svätého neexistuje kresťanské svedectvo. Evanjelista Alan Walker z Austrálie často spomína na jachtársku súťaž, v ktorej Austrália porazila USA na Americkom pohári. Američania si ho udržiavali a ochraňovali 132 rokov. Opäť a opäť sa o tento pohár zápolilo, ale vždy ostal v USA. Nakoniec v roku 1983 Austrália urobila vážnu výzvu. Toto športové podujatie sa konalo podľa rozvrhu a po šiestich kolách dve jachty uviazli, každá pri troch víťazstvách. Zdalo sa, že sa o to začal zaujímať celý svet. Austrália žila predtuchou. Celý športový svet sa sústredil na tento boj. Prišiel deň posledného stretnutia. Po viac ako sto rokoch boli Spojené štáty v nebezpečenstve straty vzácneho pohára. Tisíce ľudí sa prišli pozrieť na túto súťaž. Televízne kamery boli pripravené vysielat' cez satelit súťaž po celom svete. Posádky boli pripravené, člny nalesťené. Jachty doplávali na štartovaciu čiaru. Všetko bolo pripravené, ale súťaž nebola! Nemali dosť vetra. Keď pri jachtingu nie je vietor, znamená to, že sa nemôže ani súťažiť!

Slovo v Starej zmluve, ktoré sa prekladá ako „Duch“ je slovo *ruach*, čo doslova znamená „vietor,“ alebo „dych.“ V Novej zmluve Ježiš hovoril duchovným vodcom o vetre a Duchu (J 3). Duch je ako vietor, ktorý veje ako chce. Vietor je najpodstatnejšou vecou pre jachting. Duch Svätý je najpodstatnejšou vecou v živote svedka či zvestovateľa o viere.

Kniha Skutkov poukazuje na túto realitu. Predtým, ako prišiel Duch, boli učenici zúfalí, bezradní a báli sa. Keď prišiel Duch, dostali energiu, povzbudenie a zmocnenie. Títo obyčajní muži a ženy zahoreli svedectvom pre Ježiša Krista a kráľovstvo Božie. Deje Skutkov sú dejmi Ducha, ktoré zmocnili cirkev, rovnako ako Ježišovo pôsobenie je skúsenosťou služby zmocnenej Duchom. Ježiš začal svoju službu vyhlásením: „Duch Pána nado mnou“ (Lk 4,18). Pôsobenie prvotnej cirkvi sa začína slovami: „Keď nadišiel deň Turíc“ (Sk 2,1). Ježišovo zaslúbenie moci sa naplnilo na Turíce. Moc Ducha Svätého bola mocou pre službu. Rovnako ako „bez vetra sa nemôže súťažiť“, tak aj „bez Ducha nemožno svedčiť“. Preto ak niekto túži svedčiť o Kristovej dobrej správe, musí byť naplnený Duchom Svätým. Duch Svätý je v službe zvesti o viere najpodstatnejší.

DUCH SVÄTÝ DODÁVA ENERGIU

Duch Svätý je energiou v živote kresťana a spoločenstva veriacich. Duch uschopňuje človeka na to, aby bol naplnený nadšením pre svedectvo. Prvotní učenici v Jeruzaleme očakávali, že dostanú Ducha Svätého a moc zhora. Keď Duch prišiel, učenici museli svedčiť. V spoločenstve veriacich a v životoch učeníkov sa uvoľnil zdroj energie. Duch je ako motor auta. Viete si predstaviť, aké by to bolo, keby ste sa pokúšali dostať sa niekam autom bez motora? Veľmi rýchlo by ste sa unavili. Pokúšať sa o niečo v živote kresťana bez Ducha Svätého je také isté, ako keď sa snažíte ísť autom bez motora. Duch je teda tým vnútorným výbuchom, ktorý uvoľňuje energiu, ktorá nás aj núti, aj nám dodáva milosrdenstvo, aby sme hovorili o viere v Ježiša Krista.

Je to určité tajomstvo. V Skutkoch je príchod Ducha „ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom... Ukázali sa im jazyky ohnivé, rozdelené...“ (Sk 2,2-3). Duch je ako vietor a oheň. Malé dievčatko sa spýtalo svojej

starej mamy: „Čo je to vietor?” Starý otec odpovedal: „Miláčik, neviem, ale môžeme sa plaviť.” Nad Duchom nemáme kontrolu. Duch k nám neprichádza pre naše dobro, ale pre Božiu milosť. Duch Svätý je uvoľnený do sveta. Odpovedáme tým, že Duchu otvoríme svoje životy. Duch je zdrojom energie pre službu slovom o viere.

DUCH SVÄTÝ VEDIE

Duch Svätý je vodcom nášho svedectva o viere. Duch nás uschopňuje, aby sme pri svedčení ostali na ceste. Hovoríme o viere v Ježiša Krista. Poukazujeme na Ježiša Krista. Predstavujeme ľudí Ježišovi Kristovi. Toto je služba Ducha Svätého. V evanjeliách sa neustále výslovne odkazuje na Ducha Svätého v Ježišom živote. Ježiš bol počatý z Ducha (Mt 1,18; Lk 1,35), pokrstený Duchom (Mt 3,16; Mk 1,10), naplnený Duchom Svätým (Lk 4,1), vedený Duchom (Lk 4,2) a vyzbrojený mocou Ducha (Lk 4,14). Potom prichádza do synagógy vo svojom domácom meste a oznamuje: „Duch Pánov je nado mnou” (Lk 4,18). Ducha Svätého v Ježišovej službe môžeme vidieť ako toho, ktorý pôsobí.

Takto teda môžeme nájsť podstatu Ducha Svätého v Ježišom charaktere. Ježiš spojil svoju službu so službou Ducha. Opäť a opäť ozrejmovoval, že Duch príde, aby „ma oslávil” (J 16,14). Ježiš vyhlásil, že: „Ale Spomocník, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, ten vás naučí všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám hovoril” (J 14,25-26).

Duch Svätý nás uschopňuje poznať, kto je Ježiš. Duch Svätý prichádza, uschopniť ľudí, aby poznali Ježiša a aby sa stali vo svojom charaktere ako Ježiš. Keď prichádza Duch, Duch vedie a usmerňuje naše životy podľa Ježišovho života. Duch vedie naše svedčenie, uschopňuje nás, aby sme si udržiavali kurz. Potom Duch nás vedie a usmerňuje v živote. Akýkoľvek skutok, ktorý nie je v súlade s Ježišovým charakterom, nie je inšpirovaný Duchom Svätým. Duch Svätý je vodcom pri zvesti o viere. Duch oslavuje Ježiša Krista. A opäť Ježiš hovorí: „Teraz však na vás zostúpi Duch Svätý, vy dostanete jeho moc a budete mi svedkami” (Sk 1,8).

DUCH SVÄTÝ MOTIVUJE

Duch Svätý prichádza, aby motivoval Ježišovho učeníka a spoločenstvo veriacich. Učeník dostáva moc Ducha Svätého, aby slúžil v mene Ježiša.

Jeden človek vždy opravoval svoje auto. Pýtali sa ho, či niekam cestuje. „Nie,” odpovedal. „Nejdem nikam. Len chcem, aby moje auto dobre fungovalo a hladko bežalo.” To nie je obraz Ježišovho učeníka. Nedostávame Ducha na to, aby sme hladko fungovali, alebo dobre bežali. Ducha dostávame na to, aby sme boli v pohybe v službe ponúkajúcej svet Krista. Duch nás uschopňuje odvážiť sa riskovať a vydávať svedectvo o viere. Duch Svätý v nás vyvoláva ochotu k „neúspechu”! Duch Svätý dáva obyčajným ľuďom svätú odvahu. Šimon Peter bol živým príkladom. Len niekoľko dní pred Turícami zaprel to, že i len pozná Ježiša. Dokonca sa bál priznať, že bol Galilejčan. Ale po Turícach si všimnite ten rozdiel. Dostal moc hovoriť v mene Ježišovom. Prekonal strach. Rovnakú moc Ducha Svätého môžu získať i dnešní Ježišovi učeníci.

Duch Svätý spôsobuje, že naša viera je živá. Starozákonný prorok Ezechiel mal víziu údolia suchých kostí (Ezechiel 37). Pán prišiel k prorokovi a opýtal sa ho, či videl suché kosti. Pán sa potom ďalej pýtal proroka, či si myslí, že by tie kosti mohli ožiť. Prorok odpovedal: „Hospodine, Pane, ty to vieš.” Pán povedal a kosti sa začali spájať a začali obrastať mäsom. A opäť sa opýtal proroka: „Môže mäso a kosti žiť?” A opäť odpovedal: „Hospodine, Pane, ty to vieš.” Potom Pán vdýchol mäsu a kostiam dych života; a začali žiť! Kosti a mäso začali žiť, skákať, slúžiť a chváliť Pána. Duch prichádza, aby nás vzkriesil zo smrti a motivoval nás k svedectvu o viere. Živá viera v Pána nás núti hovoriť druhým evanjelium.

DUCH SVÄTÝ PRIPRAVUJE DRUHÝCH

Duch Svätý je aktívny v živote všetkých ľudí. Ďalším nepredstaviteľným slovom dobrej správy je, že Duch predchádza akýkoľvek pokus o službu slovom druhým o kresťanskej viere. Duch sa u všetkých ľudí prejavuje ako predchádzajúca Božia milosť. Duch zobúdzá, pozdvihuje, znepokojuje, usvedča a presvedča ľudí o ich potrebe Boha dokonca aj vtedy, keď sú od Boha vzdialení. Všimnite si jasnú prácu Ducha na Turíce. Duch uschopňuje ľudí, aby „počuli a rozumeli” dobrej správe v ich vlastnej reči a skúsenosti. Ľudské bytosti Duch uschopňuje, aby počuli Slovo Pána a kajali sa. Takto je Duch aktívnym činiteľom pri znovuzrození (J 3).

Je dôležité, aby svedok vedel, že Boží Duch sa usiluje a hľadá ľudí dlho predtým, ako sa im niekto pokúsi svedčiť o viere. To má pozitívny účinok na postoj svedka k sebe i k druhým. Božia milosť a Duch, ktorý hľadá druhých, znamená, že všetci ľudia majú hodnotu a význam v Božom kráľovstve. Duch Boží naplňuje svedka súcitom k druhým a Duch tiež priťahuje ľudí ku Kristu.

SPÔSOBILOSŤ PRE SVEDECTVO

Svedčenie vyžaduje, aby sme boli otvorení Duchu Svätému. Kľúčom je, aby sme svoje životy neustále vydávali Duchu. To zahŕňa duchovnú potravu a duchovné cvičenie. Bez vhodnej potravy a praxe je spôsobilosť nemožná. Aby sme dosiahli fyzickú zdatnosť, potrebujeme cvičiť. Podobne musíme rozvíjať aj svoju duchovnú zdatnosť, aby sme rástli ako Kristovi učenci. Ako hovorí Leander Keck: „Oranie neprináša dážď, ale umožňuje, aby všetko rástlo, keď prší.“ Sú niektoré vhodné spôsoby, ako sa pripraviť na prebývanie Ducha Svätého. Wesley o týchto spôsoboch hovorí ako o prostriedkoch milosti. Potrava či prostriedok milosti pre duchovnú zdatnosť obsahuje:

1. Súkromná bohoslužba - modlitba a štúdium Biblie
2. Pravidelná verejná bohoslužba
3. Časté prijímanie Večere Pánovej

Modlitebný život zahŕňa aj samotu aj priateľstvo s druhými. To nie je možnosť voľby, keď niekto chce byť naplnený mocou Ducha Svätého. Prvotná cirkev sa stretávala na jednom mieste a "vytrvalo sa modlili" (Sk 1, 14). „Vy však zostaňte v meste,“ povedal Ježiš, „kým nebudete vystrojení mocou z výsosti“ (Lk 24,49). „Počkajte,“ povedal Ježiš. Ježiš zaslúbil Ducha a oni ho očakávali. A tak aj dnes kresťan nečaká nadarmo. Duch vždy prichádza do spoločenstva veriacich, zhromaždených v Ježišovom mene. Duch dáva spoločenstvu veriacich vnútornú moc a je zdrojom služby svedectva v Ježišovom mene. Prítomnosť Ducha Svätého v živote svedka znamená, že svedok nikdy nie je sám. Prekvapujúcim zaslúbením je, že Duch je tu teraz na to, aby zmocnil Boží ľud.

Glenn „Tex“ Evans bol naozaj pozoruhodným svedkom Pána Ježiša Krista. Dal svoj život do služby medzi chudobnými ľuďmi na juhozápade Spojených štátov, na Havaji a v južnom Appalači. Hovoril príbeh o človekovi v zbore, kde bol kazateľom, ktorý objasňuje túto zvesť Božej prítomnosti. Počujte, čo „Tex“ hovorí svojimi vlastnými slovami:

Keď som bol študentom na vysokej škole, bol som kazateľom-študentom v jednom nádhernom metodistickom zbore v tichej oblasti a mal som privilégium, že som žil v zborovom dome v čase, keď som sa so svojou ženou staral o tento malý zbor. Prežil som tam tri krásne roky a každý kazateľ pochopí, že žiadny iný zbor nikdy nie je taký úžasný a pozoruhodný ako ten prvý, kde slúži.

V tomto zbore bolo veľmi málo ľudí, ale boli to ľudia neopísateľne láskaví, priateľskí a pomáhali jeden druhému, svojim susedom a tomuto kazateľovi a jeho žene.

Ďalšou vecou, ktorá v tomto zbore stála za zvláštnu zmienku bol učiteľ nedeľnej školy pre dospelých, baptista, menom T. T. Gentry! Bol to učiteľ z Oklahomy na dôchodku a miloval život. Som si istý, že deti, ktoré učil, boli požehnané, viac ako sa dá povedať.

Brat Gentry miloval prírodu a lesné tvorstvo - vtákov a včely a veвериčky - skoro tak, ako miloval ľudí. Jednou z jeho lások bola aj poézia!

Brat Gentry mohol hodiny citovať poéziu. Väčšina jeho poézie bola od anglických autorov a skorých amerických básnikov, no jeho najobľúbenejším básnikom bol Longfellow. Longfellowa mohol dlho citovať, ale keď sa dostal k určitým krásnym pasážam, brat Gentry nemohol pokračovať. Premohli ho city. Keď sa dostal k obrazu jednej z Longfellowých básní ako je „Padol hlas, ako padajúca hviezda, povedal Vyšší!“ Brat Gentry nemohol udržať slzy pri nádhre a hĺbke poézie.

Toto všetko hovorím preto, aby som vám priblížil, aký to bol človek.

Jedného dňa som sa práve rozprával s istým človekom na ulici a on mi povedal: „Tex, už si niekedy bol u brata Gentryho cez deň?“ Keď som ho uistil, že som bol, povedal mi: „A všimol si si niekedy, že tam má jablone, včelie

úle a ružovú záhradu a zeleninovú záhradu a bežnú kvetinovú záhradu?" Keď som ho uistil, že som si to všimol, mal ďalšiu otázku: „Všimol si si však niekedy, že nech robí čokoľvek, či pracuje v ružovej záhrade, či sa venuje úľom alebo jabloniam, vždy si pri tom píska?" Opäť som povedal, že som si všimol, že brat Gentry si píska!

Potom mi môj priateľ pripomenul, že si nepískal nejakú melódiu. Jednoducho veľmi hlasno píska istým jasným tónom, len menil výšku, akoby chcel precvičiť rôznorodosť tónov. Potom sa ma opýtal ešte niečo. „Vieš, prečo si píska?" Keď som sa priznal, že to neviem, mal pre mňa návrh. „Nabudúce, keď tam budeš a on si bude pískať, pozri sa na prednú verandu a zistíš, prečo brat Gentry píska."

Teraz som sa nevedel dočkať! V utorok som prišiel zo školy domov tak skoro, ako sa to len dalo, zaparkoval som auto a povedal som manželke, že musím ísť navštíviť brata Gentryho kvôli niečomu. A išiel som!

Kráčal som rázne po malej uličke k jeho domu a predtým, ako som prišiel priamo k jeho domu, počul som ako si vo svojej ružovej záhradke píska svojim pomalým, istým tónom. Keď som prišiel bližšie, brat Gentry sa na mňa pozrel, zastal, zodvihol ruku a povedal: „Podťe sem dám vám ružu!" Mal na sebe dosť drsné rukavice. V ruke mal malé nožničky a upravoval niektoré zo svojich ruží. Prišiel som bližšie k bratovi Gentrymu, venoval mu krátku pozornosť a opýtal som sa ho, ako sa má a rýchlo som sa pozrel na prednú verandu.

Tam na verande sedela pani Gentryová. Sedela na invalidnom vozíku a - bola slepá! Brat Gentry píska pre pani Gentryovú! Chcel, aby vedela, že je tam. Chcel, aby vedela, že nie je sama. Chcel, aby vedela, že ju má na mysli, že ju neopustí a že je naporúdzi, a že by hneď prišiel.

Z tohto stretnutia som domov išiel nesmierne obohatený. Videl som niečo celkom krásne, nádherné a skutočné. A povedal som si. „Boh je taký. Vie o nás, zaujíma sa o nás. Je si vedomý, že má deti, neopustí ich. Náš Otec svoje deti neopustí. Náš Otec k nám príde!" Už viac nebudem aplikovať túto nádhernú pravdu. Len poviem, že ma neustále prekvapujú ľudia, ktorí sa neustále ponosujú a plačú a boja sa a pochybujú a obávajú - či celý život boli tak blízko kresťanskej viery! Mali by byť neustále v styku s nezmerateľnými zdrojmi lásky a svetla, zmyslu a moci a nádeje. Týmito niekoľkými slovami by som len rád pripomenul čitateľovi, že nie je sám. Niekoľko ťa miluje. Náš Otec vie. Náš Otec sa stará.

Náš Otec neodíde a neopustí nás. Nebudeme odmietnutí. Príde k nám.

Takže, keď budeme začínať akýkoľvek deň, mohli by sme povedať: „Nuž toto by mohol byť dosť krutý deň, ale môžem sa spoľahnúť aspoň na toto: Náš Otec si bude stále pískať!"

Taký je Boh. Duch Svätý je živou prítomnosťou Krista medzi nami a v nás. Nie sme v tomto živote kresťanského učeníka opustení. Boh k nám prichádza. Kristus v nás žije. Duch je stále pri nás. Moc Ducha Svätého je mocou pre svedectvo. Nesme túto radostiplnú zodpovednosť.

Je čas keď v duši cítim,
že práca zbytočná,
však Boh ma vierou sýti,
Duch zhora ožíva.

V Gileáde balzám,
na všetky rany liek.
V Gileáde balzám,
čo lieči každý hriech.

Ja trumpetu si vezmem
a k ústam priložím,
ak Pán môj silu dá mi,
tak zvučne zatrúbim.

ZAMYSLI SA A KONAJ

1. Kedy ste mali nejakú skúsenosť s Duchom Svätým, ktorý vás zmocnil a povzbudil k svedectvu a aké to bolo?

2. Počas tohto týždňa sa modlite za zmocnenie Duchom Svätým k svedectvu.

3. Prečítajte si nasledujúce oddiely: Sk 8,26-40, Sk 9,10-19. Kto posielal? O akú správu išlo? Ako Boh pripravil toho, kto správu prijímal?

Prečo každý z vyslaných vyšiel? Zažili ste už niekedy naliehavé vnútorné nutkanie napísať niečo, alebo ísť niekam? Kedy? Videlo, alebo vidí sa vám to ako vyslanie od Boha, ako pôsobenie Ducha Svätého?

Tento týždeň sa zamýšľajte nad tým, či ste otvorený pre pôsobenie Ducha Svätého. Odpovedáte mu? Ako? Čo znamenala vaša odpoveď pre vás, alebo pre niekoho iného?

4. Kedy ste zakúsili, že ste ako zo suchých kostí? (pozri Ez 37). Spoznali ste moc Ducha Svätého, ktorý vás opäť priviedol k životu?

5. Stalo sa vám niekedy, že ste boli ako pani Gentryová slepý, v tme a nemohúci? Kedy a ako ste to prežívali? Zakúsili ste prítomnosť živého Krista?

OBSAH

PREDSLOV	5
POĽAKOVANIE	6
I. SVEDÈI• O VIERE JE BOŽÍ PLÁN	7
II . LÁSKA: MOTÍV PRE SVEDECTVO O VIERE.....	12
III. PODSTATA KRES• ANSKEJ VIERY.....	18
IV. VÝZNAM SVEDÈENIA O VIERE	26
V. KDE SVEDÈI• O VIERE	33
VI. IDENTITA A POVOLANIE SVEDÈIACEHO O VIERE	42
VII. PRINCÍPY PRE SVEDECTVO O VIERE.....	48
VIII. VÝZVA PRIJA• KRISTA.....	59
IX. MOC K SVEDECTVU O VIERE	66